

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про регулювання містобудівної діяльності

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України

від 19 травня 2011 року N 3395-VI,
від 17 листопада 2011 року N 4052-VI,
від 22 грудня 2011 року N 4220-VI,
від 22 березня 2012 року N 4570-VI,
від 21 червня 2012 року N 5018-VI,
від 22 червня 2012 року N 5021-VI,
від 5 липня 2012 року N 5059-VI,

Кодексом цивільного захисту України
від 2 жовтня 2012 року N 5403-VI,

Законами України
від 16 жовтня 2012 року N 5459-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5496-VI

(зміни, внесені [абзацами першим - десятим підпункту 27 пункту 7 розділу I](#)

[Закону України від 20 листопада 2012 року N 5496-VI](#),

[набирають чинності з 6 липня 2013 року](#);

зміни, внесені [абзацом одинадцятим підпункту 27 і абзацами десятим та одинадцятим підпункту 29 пункту 7 розділу I Закону України від 20 листопада 2012 року N 5496-VI](#),
[набирають чинності з 6 липня 2014 року](#)),

від 19 вересня 2013 року N 606-VII,
від 27 березня 2014 року N 1170-VII,
від 5 червня 2014 року N 1315-VII,
від 13 січня 2015 року N 92-VIII,
від 9 квітня 2015 року N 319-VIII,
від 9 квітня 2015 року N 320-VIII

(зміни, внесені [пунктом 6, крім абзацу четвертого підпункту 14 пункту 6, розділу I Закону України від 9 квітня 2015 року N 320-VIII](#),

[набирають чинності з 1 вересня 2015 року](#)),

від 10 листопада 2015 року N 766-VIII,
від 14 липня 2016 року N 1472-VIII,
від 22 вересня 2016 року N 1540-VIII,
від 17 січня 2017 року N 1817-VIII

(враховуючи зміни, внесені [Законом України](#)

[від 23 травня 2017 року N 2059-VIII](#), який вводиться в дію з [18 грудня 2017 року](#)),

від 21 лютого 2017 року N 1854-VIII,
від 23 березня 2017 року N 1983-VIII,
від 13 квітня 2017 року N 2020-VIII,
від 23 травня 2017 року N 2059-VIII

(зміни, внесені Законом України від 23 травня 2017 року N 2059-VIII, вводяться в дію з 18 грудня 2017 року),
від 22 червня 2017 року N 2118-VIII
(зміни, внесені Законом України від 22 червня 2017 року N 2118-VIII, вводяться в дію з 23 липня 2018 року),
від 22 червня 2017 року N 2119-VIII,
від 6 лютого 2018 року N 2276-VIII,
від 1 березня 2018 року N 2314-VIII,
від 20 березня 2018 року N 2354-VIII,
який вводиться в дію з 12 жовтня 2018 року,
від 22 березня 2018 року N 2363-VIII,
від 4 вересня 2018 року N 2517-VIII,
від 23 листопада 2018 року N 2628-VIII,
від 25 квітня 2019 року N 2712-VIII,
від 20 вересня 2019 року N 124-IX,
від 20 вересня 2019 року N 132-IX,
від 3 жовтня 2019 року N 155-IX,
від 17 жовтня 2019 року N 199-IX

(зміни, внесені підпунктом 1, абзацами другим - восьмим підпункту 12, абзацами другим - сімнадцятим підпункту 18, підпунктами 19, 23, абзацами першим - восьмим підпункту 24 пункту 13 розділу I Закону України від 17 жовтня 2019 року N 199-IX, набирають чинності з 1 березня 2020 року;
зміни, внесені підпунктом 2, абзацами сімнадцятим - двадцятим підпункту 12, абзацами третім - сьомим підпункту 16, абзацами шостим - десятим підпункту 17, абзацами двадцять другим - двадцять восьмим підпункту 18, підпунктом 21, абзацами дев'ятим - тринадцятим підпункту 24, абзацами четвертим - сімнадцятим підпункту 25, підпунктом 26 пункту 13 розділу I Закону України від 17 жовтня 2019 року N 199-IX, набирають чинності з 1 червня 2020 року;

зміни, внесені підпунктами 4 - 6, абзацами одинадцятим - п'ятнадцятим підпункту 12 пункту 13 розділу I Закону України від 17 жовтня 2019 року N 199-IX, набирають чинності з 1 серпня 2020 року;

зміни, внесені підпунктами 9, 11, абзацами дев'ятим - десятим підпункту 12, підпунктами 14, 15, абзацами другим, восьмим - чотирнадцятим підпункту 16, абзацами другим - п'ятим, одинадцятим - двадцять першим підпункту 17, абзацами вісімнадцятим - двадцять першим, двадцять дев'ятим - тридцять третім підпункту 18, підпунктами 20, 22, абзацами другим - третім підпункту 25 пункту 13 розділу I Закону України від 17 жовтня 2019 року N 199-IX, набирають чинності з 1 грудня 2020 року),

від 16 січня 2020 року N 473-IX,
від 13 квітня 2020 року N 554-IX

(який вводиться в дію з 1 січня 2021 року),
від 17 червня 2020 року N 711-IX

(зміни, внесені абзацами другим - четвертим підпункту 12 пункту 8 розділу I Закону України від 17 червня 2020 року N 711-IX, набирають чинності з 24 липня 2020 року),

від 28 квітня 2021 року N 1423-IX

(Зміни, передбачені підпунктом 31 пункту 7 розділу I Закону України від 20 листопада 2012 року N 5496-VI, не внесені у зв'язку з некоректністю вказівок до змін)

(З 1 грудня 2021 року до цього Закону будуть внесені зміни,

передбачені абзацом шістнадцятим підпункту 12, абзацами другим - четвертим підпункту 13 пункту 13 розділу I Закону України від 17 жовтня 2019 року N 199-IX)

(з 24 липня 2021 року та з 26 травня 2022 року до цього Закону будуть внесені зміни, передбачені підпунктами 1, 3 пункту 29 розділу I Закону України від 28 квітня 2021 року N 1423-IX)

(Відповідно до пунктів 2 – 8 розділу II Закону України від 17 жовтня 2019 року N 199-IX не застосовуються:

з 1 грудня 2019 року по 30 листопада 2020 року - статті 22¹ - 22⁴, 26¹, 26², 26⁴, крім пунктів 1, 2, 11 частини другої статті 22², частини другої статті 22⁴, пунктів 1, 8 частини другої та частини одинадцятої статті 26¹, пунктів 1, 2, 10 частини восьмої статті 26², які не застосовуються з 1 грудня 2019 року по 30 листопада 2021 року;

з 1 грудня 2019 року по 29 лютого 2020 року - статті 26³, 26⁵, крім частин шостої - десятої, тринадцятої - п'ятнадцятої, сімнадцятої, абзаців сьомого та восьмого частини вісімнадцятої, частин дев'ятнадцятої та двадцять першої статті 26³, які не застосовуються з 1 грудня 2019 року по 30 листопада 2020 року;

з 1 березня 2020 року по 30 листопада 2020 року - абзаци одинадцятий, дванадцятий, чотирнадцятий - вісімнадцятий частини третьої статті 37;

з 1 березня 2020 року по 30 листопада 2021 року - абзац тринадцятий частини третьої статті 37, абзац третій частини третьої та частина четверта статті 39³;

з 1 червня 2020 року по 30 листопада 2020 року - абзаци п'ятий та шостий частини шостої статті 37, абзац дев'ятнадцятий частини першої статті 41, абзаци одинадцятий та чотирнадцятий частини четвертої статті 41¹;

з 1 серпня 2020 року по 30 листопада 2020 року - пункт 1¹ частини п'ятої статті 29;

з 1 грудня 2020 року по 30 листопада 2021 року - пункт 2 частини восьмої статті 31, пункт 2 частини дев'ятої статті

36, друге речення абзацу третього частини другої та пункт 2 частини четвертої статті 39)

(У тексті Закону, крім частини другої статті 9, слова "державні будівельні норми, стандарти і правила" в усіх відмінках замінено словами "будівельні норми, державні стандарти і правила" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 22 грудня 2011 року N 4220-VI)

(У тексті Закону слова "центральний орган виконавчої влади з питань будівництва, містобудування та архітектури" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування" у відповідному відмінку, слова "Державна архітектурно-будівельна інспекція", "інспекція державного архітектурно-будівельного контролю", "відповідна інспекція державного архітектурно-будівельного контролю" в усіх відмінках і числах замінено словами "орган державного архітектурно-будівельного контролю" у відповідному відмінку та числі, а слово "спеціально" виключено згідно із Законом України від 16 жовтня 2012 року N 5459-VI)

(У тексті Закону слова "державні стандарти" та "стандарти" у всіх відмінках виключено згідно із Законом України від 20 вересня 2019 року N 124-IX)

Цей Закон встановлює правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямований на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) будівництво - нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта будівництва;

(пункт 1 частини першої статті 1 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

1¹) Генеральна схема планування території України - містобудівна документація, що визначає концептуальні вирішення планування та використання території України;

(частину першу статті 1 доповнено пунктом 1¹ згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

2) генеральний план населеного пункту - містобудівна документація, що визначає принципи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту;

3) детальний план території - містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території;

4) замовник - фізична або юридична особа, яка має намір щодо забудови території (однієї чи декількох земельних ділянок) і подала в установленому законодавством порядку відповідну заяву;

4¹) інженер-консультант - фахівець із кваліфікаційним рівнем, підтвердженим органом із сертифікації персоналу, акредитованим у відповідній сфері згідно із законом, та/або суб'єкт господарювання, що має у своєму складі таких фахівців, який здійснює управління проектом, забезпечує організаційне і консультаційне супроводження комплексу робіт, пов'язаних із створенням об'єкта архітектури, приймає від імені замовника відповідні рішення та виконує інші функції, визначені договором;

(частину першу статті 1 доповнено пунктом 4¹
згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

5) інженерно-транспортна інфраструктура - комплекс інженерних, транспортних споруд і комунікацій;

6) лінії регулювання забудови - визначені в містобудівній документації межі розташування будинків і споруд відносно червоних ліній, меж окремих земельних ділянок, природних меж та інших територій;

7) містобудівна документація - затверджені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання території;

8) містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки (далі - містобудівні умови та обмеження) - документ, що містить комплекс планувальних та архітектурних вимог до проектування і будівництва щодо поверховості та щільності забудови земельної ділянки, відступів будинків і споруд від червоних ліній, меж земельної ділянки, її благоустрою та озеленення, інші вимоги до об'єктів будівництва, встановлені законодавством та містобудівною документацією;

9) план зонування території (зонінг) - містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

10) приміська зона - територія, що забезпечує просторовий та соціально-економічний розвиток міста;

11) проектна документація - затверджені текстові та графічні матеріали, якими визначаються містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні, технологічні вирішення, а також кошториси об'єктів будівництва;

12) схеми планування території на регіональному рівні - планувальна документація, яка розробляється у розвиток [Генеральної схеми планування території України](#) та визначає принципові вирішення розвитку, планування, забудови, використання територій адміністративно-територіальних одиниць та їх окремих частин;

13) територія - частина земної поверхні з повітряним простором та розташованими під нею надрами у визначених межах (кордонах), що має певне географічне положення, природні та створені в результаті діяльності людей умови і ресурси;

14) червоні лінії - визначені в містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення;

15) засоби безперешкодного доступу до об'єктів - інженерно-технічні, функціональні частини (елементи, конструкції) будинків, споруд будь-якого призначення, що відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення доступності і безпеки об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема пандуси, підйомники та платформи для осіб з інвалідністю, звукові системи тощо;

(частину першу статті 1 доповнено пунктом 15
згідно із Законом України від 16.01.2020 р. N 473-IX)

16) маломобільні групи населення - особи, які відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні у просторі, зокрема особи з інвалідністю, особи з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, громадяни похилого віку, особи з дитячими візками.

(частину першу статті 1 доповнено пунктом 16
згідно із Законом України від 16.01.2020 р. N 473-IX)

Стаття 2. Планування і забудова територій

1. Планування і забудова територій - діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб, яка передбачає:

- 1) прогнозування розвитку територій;
- 2) забезпечення раціонального розселення і визначення напрямів сталого розвитку територій;
- 3) обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням;
- 4) взаємоузгодження державних, громадських та приватних інтересів під час планування і забудови територій;
- 5) визначення і раціональне взаємне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів;
- 6) встановлення режиму забудови територій, на яких передбачено провадження містобудівної діяльності;
- 7) розроблення містобудівної та проектної документації, будівництво об'єктів;
- 8) реконструкцію існуючої забудови та територій;
- 9) збереження, створення та відновлення рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих територій та об'єктів, ландшафтів, лісів, парків, скверів, окремих зелених насаджень;
- 10) створення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури;
- 10¹) створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення;

(частину першу статті 2 доповнено підпунктом 10¹
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

- 11) проведення моніторингу забудови;
- 12) ведення містобудівного кадастру;
- 13) здійснення контролю у сфері містобудування.

2. Інструментом державного регулювання планування територій є містобудівна документація, яка поділяється на документацію державного, регіонального та місцевого рівнів.

3. Містобудівна документація розробляється на паперових і електронних носіях на оновленій картографічній основі в цифровій формі як набори профільних геопросторових даних у державній геодезичній системі координат УСК-2000 і єдиній системі класифікації та кодування об'єктів будівництва для формування баз даних містобудівного кадастру.

4. Містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України "Про стратегічну екологічну оцінку". Розділ "Охорона

навколишнього природного середовища", що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

(статтю 2 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2354-VIII, який вводиться в дію з 12.10.2018 р.)

Стаття 3. Законодавство у сфері містобудівної діяльності

1. Відносини у сфері містобудівної діяльності регулюються Конституцією України, Цивільним, Господарським і Земельним кодексами України, цим Законом, законами України "Про Генеральну схему планування території України", "Про основи містобудування", "Про архітектурну діяльність", "Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду", "Про землеустрій", іншими нормативно-правовими актами.

Особливості регулювання містобудівної діяльності на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, у межах зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються Законом України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи".

(частину першу статті 3 доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 14.07.2016 р. N 1472-VIII)

2. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору України.

Стаття 4. Об'єкти та суб'єкти містобудування

1. Об'єктами містобудування на державному та регіональному рівнях є планувальна організація території, система розселення, система взаємопов'язаного комплексного розміщення основних об'єктів промисловості, транспорту, інженерної та соціальної інфраструктури, функціональне зонування території України, її частин (груп областей), території Автономної Республіки Крим, областей, адміністративних районів.

Об'єктами містобудування на місцевому рівні є планувальна організація території населеного пункту, його частини (групи земельних ділянок) зі спільною планувальною структурою, об'ємно-просторовим рішенням, інженерно-транспортною інфраструктурою, комплексом об'єктів будівництва, що визначаються відповідно до:

у населених пунктах - меж населених пунктів, їх функціональних зон (сельбищної, промислової тощо), житлових районів, мікрорайонів (кварталів), приміських зон відповідно до містобудівної документації на місцевому рівні;

за межами населених пунктів - меж приміських зон, а також функціональних зон відповідно до містобудівної документації на регіональному рівні.

(абзац другий частини першої статті 4 замінено трьома новими абзацами згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, у зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом п'ятим;)

Об'єктами будівництва є будинки, будівлі, споруди будь-якого призначення, їх комплекси та частини, лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури.

(абзац п'ятий частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

До об'єктів будівництва не належать нафтові і газові свердловини та об'єкти їх влаштування.

(частину першу статті 4 доповнено абзацом шостим згідно із Законом України від 01.03.2018 р. N 2314-VIII)

2. Суб'єктами містобудування є органи виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи.

Стаття 5. Обов'язковість дотримання вимог містобудівної документації

1. Програми розвитку регіонів та населених пунктів, програми господарського, соціального та культурного розвитку повинні узгоджуватися з містобудівною документацією відповідного рівня.

2. Вимоги містобудівної документації є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами містобудування.

Розділ II. УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 6. Органи, що здійснюють управління у сфері містобудівної діяльності, архітектурно-будівельного контролю та нагляду

(назва статті 6 у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

1. Управління у сфері містобудівної діяльності здійснюється Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері містобудування, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, органами державного архітектурно-будівельного контролю, іншими уповноваженими органами містобудування та архітектури, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

(частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI, від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

2. До уповноважених органів містобудування та архітектури належать органи, визначені у статті 13 Закону України "Про архітектурну діяльність".

(статтю 6 доповнено частиною другою згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

3. До органів державного архітектурно-будівельного контролю належать:

1) структурні підрозділи з питань державного архітектурно-будівельного контролю Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій;

2) виконавчі органи з питань державного архітектурно-будівельного контролю сільських, селищних, міських рад.

Органом державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду.

Примірне положення про органи державного архітектурно-будівельного контролю затверджується Кабінетом Міністрів України.

(статтю 6 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

Стаття 7. Зміст управління у сфері містобудівної діяльності, державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду

1. Управління у сфері містобудівної діяльності та архітектурно-будівельного контролю здійснюється шляхом:

- 1) планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях;
- 2) моніторингу стану розроблення та реалізації містобудівної документації на всіх рівнях;
- 3) визначення державних інтересів для їх врахування під час розроблення містобудівної документації;
- 4) проведення ліцензування і професійної атестації;
- 5) розроблення і затвердження будівельних норм, кошторисних норм, нормативів і правил, запровадження одночасної дії застосування будівельних норм, розроблених на основі національних технологічних традицій, та будівельних норм, приведених у відповідність до вимог Європейського Союзу;

(пункт 5 частини першої статті 7 у редакції
Закону України від 20.09.2019 р. N 124-IX)

6) контролю за дотриманням законодавства у сфері містобудівної діяльності, вимог будівельних норм і правил, положень містобудівної документації всіх рівнів, вихідних даних для проектування об'єктів містобудування (далі - вихідні дані), проектної документації;

7) надання (отримання, реєстрації), відмови у видачі чи анулювання (скасування) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів (крім анулювання (скасування) документів, що засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів):

(абзац перший пункту 7 частини першої статті 7 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

виконавчими органами з питань державного архітектурно-будівельного контролю сільських, селищних, міських рад (крім міських рад населених пунктів, які є адміністративними центрами областей, та міських рад населених пунктів з чисельністю населення понад 50 тисяч) - щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), розташованих у межах відповідних населених пунктів;

виконавчими органами з питань державного архітектурно-будівельного контролю міських рад населених пунктів, які є адміністративними центрами областей, міських рад населених пунктів з чисельністю населення понад 50 тисяч, структурними підрозділами з питань державного архітектурно-будівельного контролю Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій - щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) та середніми (СС2) наслідками, розташованих у межах відповідних населених пунктів;

центральною виконавчою владою, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, через головних інспекторів будівельного нагляду - щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1), середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, розташованих за межами населених пунктів і на території кількох адміністративно-територіальних одиниць, щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми наслідками (СС2), розташованих у межах сіл, селищ та міст (крім міст, які є адміністративними центрами областей, міст з чисельністю населення понад 50 тисяч, міст Києва та Севастополя), а також щодо всіх об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із значними наслідками (СС3), розташованих у межах населених пунктів;

8) здійснення державного архітектурно-будівельного контролю щодо об'єктів, розташованих в межах та за межами населених пунктів, на території кількох адміністративно-територіальних одиниць, зазначених у пункті 7 частини першої цієї статті.

2. У разі якщо сільські, селищні, міські ради не утворили виконавчі органи з питань державного архітектурно-будівельного контролю, повноваження таких органів виконує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, через відповідних головних інспекторів будівельного нагляду.

3. Частину третю статті 7 виключено

(згідно із Законом України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

4. Керівники структурних підрозділів з питань державного архітектурно-будівельного контролю Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад призначаються на посади та звільняються з посад у порядку, встановленому законом. Такі керівники мають відповідати кваліфікаційним вимогам, встановленим законодавством України. Протягом трьох днів після призначення керівника структурного підрозділу з питань державного архітектурно-будівельного контролю Київська та Севастопольська міські державні адміністрації і виконавчі органи сільських, селищних, міських рад зобов'язані поінформувати про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду.

5. Структурні підрозділи з питань державного архітектурно-будівельного контролю Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та виконавчі органи з питань державного архітектурно-будівельного контролю сільських, селищних, міських рад у межах делегованих цим Законом державних повноважень є підконтрольними центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, а їхні рішення можуть бути розглянуті у порядку державного архітектурно-будівельного нагляду або оскаржені до суду.

(стаття 7 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
у редакції Закону України
від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

6. Органам, що здійснюють управління у сфері містобудівної діяльності, архітектурно-будівельного контролю та нагляду, забороняється вимагати від замовника будівництва надання будь-яких послуг, матеріальних або нематеріальних активів, у тому числі здійснення будівництва об'єктів.

(статтю 7 доповнено частиною шостою
згідно із Законом України від 20.09.2019 р. N 132-IX)

Стаття 8. Організація планування та забудови територій

1. Планування територій здійснюється на державному, регіональному та місцевому рівнях відповідними органами виконавчої влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування.

2. Планування та забудова земельних ділянок здійснюється їх власниками чи користувачами в установленому законодавством порядку.

3. Рішення з питань планування та забудови територій приймаються сільськими, селищними, міськими радами та їх виконавчими органами, районними, обласними радами, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями в межах визначених законом повноважень з урахуванням вимог містобудівної документації.

(частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

Стаття 9. Нормативне регулювання планування та забудови територій

1. Нормативне регулювання планування та забудови територій здійснюється шляхом прийняття нормативно-правових актів, правил, державних та галузевих будівельних норм.

(частина перша статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.09.2019 р. N 124-IX)

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, забезпечує розроблення, затвердження, перегляд, внесення змін і скасування державних будівельних норм.

(частина друга статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.06.2014 р. N 1315-VII)

(стаття 9 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Розділ III. ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ

Стаття 10. Фінансування робіт з планування територій

1. Фінансування робіт з планування територій на державному рівні, розроблення нормативних актів з питань планування і забудови територій, проведення пріоритетних науково-дослідних робіт здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

(частина перша статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.09.2019 р. N 124-IX)

2. Фінансування робіт з планування території Автономної Республіки Крим, областей, районів, населених пунктів, районів у містах, кварталів, проведення містобудівного моніторингу здійснюється за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів або інших джерел, не заборонених законом.

(частина друга статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 17.10.2019 р. N 199-IX)

3. Фінансування робіт з розроблення необхідної проектної документації, планування та забудови окремих земельних ділянок, на яких їх власники або користувачі мають намір здійснити будівництво, здійснюється за рахунок коштів таких осіб або інших джерел, не заборонених законом.

(частина третя статті 10 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

4. За рішенням органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування для розроблення плану зонування, детального плану території крім коштів державного та місцевих бюджетів можуть залучатися кошти з інших джерел, не заборонених законом, за умови виконання функцій замовника відповідним органом місцевого самоврядування.

Стаття 11. Планування територій на державному рівні

1. Планування територій на державному рівні здійснюється шляхом розроблення відповідно до закону [Генеральної схеми планування території України](#), схем планування окремих частин території України, а також внесення змін до них.
2. Містобудівна документація на державному рівні підлягає [експертизі та стратегічній екологічній оцінці](#).

(частина друга статті 11 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2354-VIII,
який вводится в дію з 12.10.2018 р.)

Стаття 12. Розроблення та затвердження схем планування окремих частин території України

1. За рішенням Кабінету Міністрів України розробляються схеми планування окремих частин території України: кількох областей, узбережжя Чорного та Азовського морів, гірських територій Карпат, територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та інших територій з підвищеним техногенним навантаженням чи ризиком виникнення надзвичайних ситуацій.
2. Замовниками схем планування окремих частин території України є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідні обласні ради.
3. Схеми планування окремих частин території України затверджуються рішенням замовників таких схем.
4. Склад, зміст, порядок розроблення схем планування окремих частин території України визначаються [центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування](#).

Стаття 13. Планування територій на регіональному рівні

1. Планування територій на регіональному рівні здійснюється шляхом розроблення схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів.
2. За рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних (районних) державних адміністрацій можуть розроблятися схеми планування окремих частин Автономної Республіки Крим, областей (районів).

(статтю 13 доповнено частиною другою згідно
із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Стаття 14. Розроблення та затвердження схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів

1. Рішення про розроблення схем планування території Автономної Республіки Крим, областей, районів або [про внесення змін до них чи окремих їх розділів](#) приймає Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідна обласна або районна рада.

(частина перша статті 14 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

2. Організація розроблення [та внесення змін до](#) схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів здійснюється відповідно Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними та районними державними адміністраціями.

(частина друга статті 14 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3. Замовником схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідні обласні та районні ради.

4. Схеми планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів затверджуються рішенням відповідних рад за умови здійснення стратегічної екологічної оцінки та отримання позитивного висновку державної експертизи.

(частина четверта статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2354-VIII, який вводиться в дію з 12.10.2018 р.)

5. Склад, зміст, порядок розроблення містобудівної документації на регіональному рівні визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Стаття 15. Реалізація схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів

1. Реалізація схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів здійснюється шляхом розроблення, затвердження і виконання відповідних програм економічного і соціального розвитку.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та районні державні адміністрації забезпечують проведення моніторингу реалізації схем планування території Автономної Республіки Крим, областей та районів.

3. У разі зміни соціально-економічних показників, на основі яких розроблено схеми планування території Автономної Республіки Крим, області, району, або виникнення потреби у розміщенні об'єктів державного, регіонального значення Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна або районна рада приймають рішення про розроблення чи про внесення змін до схеми планування відповідної території.

Стаття 16. Планування територій на місцевому рівні

1. Планування територій на місцевому рівні здійснюється шляхом розроблення та затвердження генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій і детальних планів території, їх оновлення та внесення змін до них.

(абзац перший частини першої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Містобудівна документація на місцевому рівні розробляється з урахуванням даних державного земельного кадастру на актуалізованій картографічній основі в цифровій формі як просторово орієнтована інформація в державній системі координат на паперових і електронних носіях.

Порядок обміну інформацією між містобудівним та державним земельним кадастрами встановлюється Кабінетом Міністрів України.

2. Містобудівна документація на місцевому рівні може бути оновлена за рішенням місцевих рад.

Оновлення містобудівної документації передбачає:

1) актуалізацію картографо-геодезичної основи;

2) перенесення з паперових носіїв у векторну цифрову форму;

3) приведення містобудівної документації у відповідність із вимогами законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил.

(частину другу статті 16 доповнено пунктом 3 згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3. Склад, зміст, порядок розроблення та оновлення містобудівної документації на місцевому рівні визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

4. Затвердження оновленої містобудівної документації на місцевому рівні здійснюється згідно із статтями 17, 18 та 19 цього Закону.

Стаття 17. Генеральний план населеного пункту

1. Генеральний план населеного пункту є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту.

На підставі затвердженого генерального плану населеного пункту розробляється план земельно-господарського устрою, який після його затвердження стає невід'ємною частиною генерального плану.

Послідовність виконання робіт з розроблення генерального плану населеного пункту та документації із землеустрою визначається будівельними нормами і правилами та завданням на розроблення (внесення змін, оновлення) містобудівної документації, яке складається і затверджується її замовником за погодженням з розробником.

(абзац другий частини першої статті 17 замінено двома новими абзацами згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, у зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим)

У складі генерального плану населеного пункту може розроблятися план зонування території цього населеного пункту. План зонування території може розроблятися і як окрема містобудівна документація після затвердження генерального плану.

2. Генеральний план населеного пункту розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Для населених пунктів з чисельністю населення до 50 тисяч осіб генеральні плани можуть поєднуватися з детальними планами всієї території таких населених пунктів.

3. Для населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, в межах визначених історичних ареалів у складі генерального плану населеного пункту визначаються режими регулювання забудови та розробляється історико-архітектурний опорний план, в якому зазначається інформація про об'єкти культурної спадщини.

4. Склад, зміст та **порядок** розроблення історико-архітектурного опорного плану населеного пункту визначаються **центральною владою, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.**

5. Виконавчі органи сільських, селищних і міських рад, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації є замовниками, організовують розроблення, внесення змін та подання генерального плану населеного пункту на розгляд відповідної сільської, селищної, міської ради.

6. Рішення про розроблення генерального плану приймає відповідна сільська, селищна, міська рада.

7. Виконавчі органи сільських, селищних і міських рад, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації в установлений строк:

1) подають пропозиції до проекту відповідного місцевого бюджету на наступний рік або про внесення змін до бюджету на поточний рік щодо потреби у розробленні містобудівної документації;

2) визначають в установленому законодавством порядку розробника генерального плану населеного пункту, встановлюють строки розроблення та джерела його фінансування;

3) звертаються до обласної державної адміністрації, Ради міністрів Автономної Республіки Крим (для міст обласного та республіканського Автономної Республіки Крим значення), **центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування**

державної політики у сфері містобудування (для міст Києва та Севастополя), щодо визначення державних інтересів для їх урахування під час розроблення генерального плану населеного пункту;

(пункт 3 частини сьомої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

4) повідомляють через місцеві засоби масової інформації про початок розроблення генерального плану населеного пункту та визначають порядок і строк внесення пропозицій до нього фізичними та юридичними особами;

5) забезпечують попередній розгляд матеріалів щодо розроблення генерального плану населеного пункту архітектурно-містобудівними радами відповідного рівня;

6) узгоджують проект генерального плану населеного пункту з органами місцевого самоврядування, що представляють інтереси суміжних територіальних громад, з метою врегулювання питань планування територій у приміських зонах;

6¹) забезпечують розроблення проекту генерального плану населеного пункту з урахуванням обмежень використання приаеродромної території, встановлених відповідно до [Повітряного кодексу України](#);

(частину сьому статті 17 доповнено пунктом 6¹ згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

7) забезпечують здійснення стратегічної екологічної оцінки.

(частину сьому статті 17 доповнено пунктом 7 згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2354-VIII, який вводиться в дію з 12.10.2018 р.)

8. Строк дії генерального плану населеного пункту не обмежується.

9. Зміни до генерального плану населеного пункту можуть вноситися не частіше, ніж один раз на п'ять років.

Такі зміни вносяться органом місцевого самоврядування, який затверджував генеральний план населеного пункту. Питання про дострокове внесення змін до генерального плану населеного пункту може порушуватися за [результатами містобудівного моніторингу](#) перед відповідною сільською, селищною, міською радою відповідною місцевою державною адміністрацією.

(абзац другий частини дев'ятої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

У разі виникнення державної необхідності рішення щодо доцільності внесення змін до генерального плану населеного пункту приймається Кабінетом Міністрів України.

10. Генеральні плани населених пунктів та зміни до них розглядаються і затверджуються відповідними сільськими, селищними, міськими радами на чергових сесіях протягом трьох місяців з дня їх подання.

11. Матеріали генерального плану населеного пункту не можуть містити інформацію з обмеженим доступом та бути обмеженими в доступі. Загальна доступність матеріалів генерального плану населеного пункту забезпечується відповідно до вимог [Закону України "Про доступ до публічної інформації"](#) шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці у приміщенні органу місцевого самоврядування.

(частина одинадцята статті 17 у редакції Законів України від 27.03.2014 р. N 1170-VII, від 09.04.2015 р. N 319-VIII)

12. Експертизі містобудівної документації на місцевому рівні підлягають виключно генеральні плани міст.

Порядок проведення експертизи визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. План зонування території

1. План зонування території розробляється на основі генерального плану населеного пункту (у його складі або як окремий документ) з метою визначення умов та обмежень використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон.

(абзац перший частини першої статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Абзац другий частини першої статті 18 виключено

(згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

План зонування території розробляється з метою створення сприятливих умов для життєдіяльності людини, забезпечення захисту територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання надмірній концентрації населення і об'єктів виробництва, зниження рівня забруднення навколишнього природного середовища, охорони та використання територій з особливим статусом, у тому числі ландшафтів, об'єктів історико-культурної спадщини, а також земель сільськогосподарського призначення і лісів, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

(абзац третій частини першої статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2354-VIII, який вводиться в дію з 12.10.2018 р.)

2. План зонування території встановлює функціональне призначення, вимоги до забудови окремих територій (функціональних зон) населеного пункту, їх ландшафтною організації.

(частина друга статті 18 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3. Зонування території здійснюється з дотриманням таких вимог:

- 1) урахування попередніх рішень щодо планування і забудови території;
- 2) виділення зон обмеженої містобудівної діяльності;
- 3) відображення існуючої забудови територій, інженерно-транспортної інфраструктури, а також основних елементів планувальної структури території;
- 4) урахування місцевих умов під час визначення функціональних зон;
- 5) установлення для кожної зони дозволених і допустимих видів використання територій для містобудівних потреб, умов та обмежень щодо їх забудови;

(пункт 5 частини третьої статті 18 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

6) узгодження меж зон з межами територій природних комплексів, смугами санітарно-захисних, санітарних, охоронних та інших зон обмеженого використання земель, червоними лініями;

7) відображення меж прибережних захисних смуг і пляжних зон водних об'єктів;

(частину третю статті 18 доповнено пунктом 7 згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

8) відображення обмежень (у тому числі меж) використання приаеродромної території, встановлених відповідно до [Повітряного кодексу України](#).

4. Параметри використання території та будівель, запропонованих для розташування у межах декількох земельних ділянок або окремої земельної ділянки, зокрема функціональне призначення, граничні поверховість та площа забудови, можливе розміщення на ділянці, є обов'язковими для врахування під час зонування відповідної території.

Перелік зазначених параметрів визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

(з 24.07.2021 р. абзац другий частини четвертої статті 18 буде виключено відповідно до підпункту 1 пункту 29 розділу I Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

5. Внесення змін до плану зонування території допускається за умови їх відповідності генеральному плану населеного пункту.

6. Склад, зміст, порядок розроблення плану зонування території визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

(з 24.07.2021 р. частину шосту статті 18 буде виключено відповідно до підпункту 1 пункту 29 розділу I Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

7. За порушення вимог, встановлених планом зонування території, фізичні та юридичні особи несуть відповідальність відповідно до закону.

8. План зонування території затверджується на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради протягом 30 днів з дня його подання.

План зонування території не підлягає експертизі.

(з 24.07.2021 р. частину восьму статті 18 буде виключено відповідно до підпункту 1 пункту 29 розділу I Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

Стаття 19. Детальний план території

1. Детальний план у межах населеного пункту уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію і розвиток частини території.

Детальний план розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

(абзац другий частини першої статті 19 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2354-VIII,
який вводится в дію з 12.10.2018 р.)

(частина перша статті 19 у редакції
Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

2. Детальний план території за межами населених пунктів розробляється відповідно до схеми планування території (частини території) району та/або області з урахуванням обмежень використання приаеродромної території, встановлених відповідно до [Повітряного кодексу України](#), та державних і регіональних інтересів.

(абзац перший частини другої статті 19 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Затвердження детального плану території за межами населених пунктів та внесення змін до нього здійснюються на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської

ради.

(абзац другий частини другої статті 19 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 03.10.2019 р. N 155-IX,
у редакції Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

(частина друга статті 19 у редакції
Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3. На підставі та з урахуванням положень затвердженого детального плану території може розроблятися проект землеустрою щодо впорядкування цієї території для містобудівних потреб, який після його затвердження стає невід'ємною частиною детального плану території.

(частина третя статті 19 у редакції
Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

4. Детальний план території визначає:

- 1) принципи планувально-просторової організації забудови;
- 2) червоні лінії та лінії регулювання забудови;
- 3) функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами і правилами;
- 4) містобудівні умови та обмеження (у разі відсутності плану зонування території) або уточнення містобудівних умов та обмежень згідно із планом зонування території;
- 5) потребу в підприємствах і закладах обслуговування населення, місце їх розташування;
- 6) доцільність, обсяги, послідовність реконструкції забудови;
- 7) черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- 8) систему інженерних мереж;
- 9) порядок організації транспортного і пішохідного руху;
- 10) порядок комплексного благоустрою та озеленення, потребу у формуванні екомережі;

(пункт 10 частини четвертої статті 19 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

11) межі прибережних захисних смуг і пляжних зон водних об'єктів (у разі відсутності плану зонування території).

(частину четверту статті 19 доповнено пунктом 11
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

5. Детальний план території складається із графічних і текстових матеріалів.

6. Склад, зміст, порядок розроблення та затвердження детального плану території визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

7. Матеріали детального плану території не можуть містити інформацію з обмеженим доступом та бути обмеженими в доступі. Загальна доступність матеріалів детального плану території забезпечується відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці у приміщенні органу місцевого самоврядування.

(частина сьома статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 27.03.2014 р. N 1170-VII, у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 319-VIII)

8. Детальний план території у межах населеного пункту розглядається і затверджується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради протягом 30 днів з дня його подання, а за відсутності затвердженого в установленому цим Законом порядку плану зонування території - відповідною сільською, селищною, міською радою, крім випадків, передбачених цим Законом.

Детальний план території в межах населеного пункту щодо земель державної власності, що підлягають передачі в оренду для цілей здійснення державно-приватного партнерства, зокрема концесії, розглядається і затверджується відповідною державною адміністрацією протягом 30 днів з дня його подання. У такому разі фінансування робіт з розробки детального плану території може здійснюватися за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим або коштів підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління концесіодавця, державного партнера, або за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Детальний план території за межами населеного пункту розглядається і затверджується протягом 30 днів з дня його подання.

(абзац третій частини восьмої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

(частина восьма статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, у редакції Закону України від 03.10.2019 р. N 155-IX)

9. Детальний план території не підлягає експертизі.

10. Внесення змін до детального плану території допускається за умови їх відповідності генеральному плану населеного пункту та плану зонування території.

Стаття 20. Архітектурно-містобудівні ради

1. Для професійного обговорення проектних рішень у сфері містобудування центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, уповноважені органи містобудування та архітектури можуть утворювати архітектурно-містобудівні ради як дорадчі органи, що діють на громадських засадах.

Типове положення про архітектурно-містобудівні ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

2. Результати розгляду проектів містобудівної документації архітектурно-містобудівною радою враховуються під час подальшого доопрацювання та затвердження таких проектів.

3. Спеціально уповноважений орган містобудування та архітектури, при якому функціонує архітектурно-містобудівна рада, за 20 робочих днів до розгляду на засіданні ради містобудівної документації письмово інформує про дату та місце такого розгляду державні органи, які відповідно до закону мають повноваження щодо розгляду містобудівної документації, та забезпечує можливість ознайомлення з її розділами (за відповідним напрямом). За результатами розгляду зазначені органи подають спеціально уповноваженому органу містобудування та архітектури свої висновки.

У разі ненадання письмових висновків до проекту містобудівної документації протягом 20 днів з дня надходження інформації про розгляд містобудівної документації такий проект вважається погодженим цими органами.

(абзац другий частини третьої статті 20 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Після погодження зазначеними у цій частині цієї статті органами проекту містобудівної документації такі органи та їх посадові особи не беруть участі у будь-який спосіб у проведенні земельних торгів, процедурі надання або продажу земельних ділянок або прав на них, розробленні та погодженні землепорядної документації, не надають документів дозвільного характеру, крім випадків, передбачених законом.

4. Архітектурно-містобудівні ради надають рекомендації з питань планування, забудови та іншого використання територій у межах історичних ареалів населених місць і зон охорони пам'яток архітектури та містобудування з урахуванням рішень консультативних рад з питань охорони культурної спадщини.

5. Архітектурно-містобудівна рада розглядає проекти будівництва об'єктів за зверненням замовників таких проектів.

Результати розгляду радою зазначених проектів мають виключно рекомендаційний характер і не можуть вимагатися під час погодження та затвердження проекту будівництва.

Стаття 21. Громадське обговорення щодо врахування громадських інтересів

1. Громадському обговоренню підлягають розроблені в установленому порядку проекти містобудівної документації на місцевому рівні: генеральні плани населених пунктів, плани зонування територій, детальні плани територій.

2. Затвердження на місцевому рівні містобудівної документації, зазначеної у частині першій цієї статті, без проведення громадського обговорення проектів такої документації забороняється.

При вирішенні відповідно до Закону України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності" питань відчуження для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадські слухання не проводяться.

3. Замовники містобудівної документації зобов'язані забезпечити:

1) оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні з прогнозованими правовими, економічними наслідками та наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

2) оприлюднення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, пояснювальної записки, розділу "Охорона навколишнього природного середовища" або звіту про стратегічну екологічну оцінку на своїх офіційних веб-сайтах, а також вільний доступ до такої інформації громадськості;

3) реєстрацію, розгляд та врахування пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні;

4) проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні;

5) узгодження спірних питань між громадськістю і замовниками містобудівної документації на місцевому рівні через погоджувальну комісію;

б) оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні.

4. Оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні, проектів містобудівної документації на місцевому рівні є підставою для подання пропозицій громадськості замовнику містобудівної документації.

5. Пропозиції громадськості подаються у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, який не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні.

Пропозиції, подані після встановленого строку, не розглядаються.

6. Громадські слухання щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні проводяться у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, але не раніше 10 днів з дня оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні.

7. Для розгляду спірних питань, що виникають у процесі громадського обговорення, може утворюватися погоджувальна комісія.

До складу погоджувальної комісії входять:

- 1) посадові особи замовника містобудівної документації;
- 2) представники органу земельних ресурсів, природоохоронного і санітарно-епідеміологічного органу, органу містобудування та архітектури, охорони культурної спадщини та інших органів;
- 3) представники професійних об'єднань та спілок, архітектори, науковці;
- 4) уповноважені представники громадськості, які обираються під час громадських слухань. Кількість представників громадськості має становити не менш як 50 відсотків і не більш як 70 відсотків загальної чисельності комісії.

Головою погоджувальної комісії є посадова особа замовника містобудівної документації.

Погоджувальна комісія протягом двох тижнів після її утворення розглядає спірні питання, зафіксовані у протоколі громадських слухань, та ухвалює рішення про врахування або мотивоване відхилення таких пропозицій (зауважень).

Засідання погоджувальної комісії є правомочним, якщо у ньому взяли участь не менш як дві третини її членів (з них не менше половини - представники громадськості).

Рішення погоджувальної комісії оформлюється протоколом.

У разі неможливості врегулювати спірні питання між сторонами погоджувальною комісією остаточне рішення приймає замовник містобудівної документації. Урегульовані погоджувальною комісією спірні питання між сторонами або прийняті замовником містобудівної документації рішення є підставою для внесення змін до проекту відповідної документації.

8. Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні здійснюється у двотижневий строк з дня їх прийняття шляхом опублікування в засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення таких рішень на офіційних веб-сайтах замовників містобудівної документації.

Особи, які оприлюднюють проекти містобудівної документації на місцевому рівні, є відповідальними за їх автентичність.

9. Фінансування заходів щодо врахування громадських інтересів здійснюється за рахунок замовників містобудівної документації.

10. Порядок проведення громадських слухань проектів містобудівної документації на місцевому рівні визначає Кабінет Міністрів України.

(стаття 21 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
у редакції Закону України
від 20.03.2018 р. N 2354-VIII,
який вводиться в дію з 12.10.2018 р.)

Стаття 22. Містобудівний кадастр

1. Містобудівний кадастр - державна або комунальна система зберігання і використання геопросторових даних про територію, адміністративно-територіальні одиниці, екологічні, інженерно-геологічні умови, будівельну діяльність, інформаційних ресурсів будівельних норм і правил для задоволення інформаційних потреб у плануванні територій та будівництві, формування галузевої складової державних геоінформаційних ресурсів. Складовою частиною містобудівного кадастру є Єдина державна електронна система у сфері будівництва.

(абзац перший частини першої статті 22 із змінами,
внесеними згідно із Законами України від 17.10.2019 р. N 199-IX,
від 13.04.2020 р. N 554-IX,
який вводиться в дію з 01.01.2021 р.)

Містобудівний кадастр ведеться з урахуванням даних державного земельного кадастру на державному рівні, на рівні Автономної Республіки Крим, обласному та районному рівнях, рівні обласних центрів та міст обласного (республіканського Автономної Республіки Крим) значення.

2. Містобудівний кадастр ведеться уповноваженими органами містобудування та архітектури, які можуть утворювати для цього служби містобудівного кадастру, та іншими суб'єктами, визначеними цим Законом.

(абзац перший частини другої статті 22 у редакції
Закону України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Типове положення про службу містобудівного кадастру затверджується Кабінетом Міністрів України.

Містобудівний кадастр включає геопросторові дані, метадані та сервіси, оприлюднення, інша діяльність з якими та доступ до яких здійснюються у мережі Інтернет згідно із Законом України "Про національну інфраструктуру геопросторових даних".

(частину другу статті 22 доповнено абзацом третім
згідно із Законом України від 13.04.2020 р. N 554-IX,
який вводиться в дію з 01.01.2021 р.)

3. Формування містобудівного кадастру здійснюється з використанням таких джерел:

- 1) державні геоінформаційні ресурси;
- 2) цифрові масиви профільних геопросторових даних, які містяться у затвердженій містобудівній та проектній документації, матеріалах завершеного будівництва;
- 3) бази даних юридичних і фізичних осіб, порядок використання яких визначається законом.
4. Профільні геопросторові дані не пізніше 30 робочих днів після затвердження містобудівної документації вносяться до містобудівного кадастру відповідного рівня.
5. Дані містобудівного кадастру, необхідні для провадження містобудівної діяльності, проведення землевпорядних робіт, забезпечення роботи геоінформаційних систем,

використовуються для задоволення інформаційних потреб державних органів, органів місцевого самоврядування, фізичних і юридичних осіб.

6. Інформація, яка міститься у містобудівному кадастрі, є відкритою та загальнодоступною, крім відомостей, що належать до інформації з обмеженим доступом.

Захист інформації, яка міститься у містобудівному кадастрі, здійснюється відповідними суб'єктами інформаційних відносин відповідно до законодавства.

7. **Порядок ведення та структура** містобудівного кадастру, **порядок надання інформації з містобудівного кадастру** визначаються Кабінетом Міністрів України.

8. Фінансування робіт із створення та ведення містобудівного кадастру здійснюється за рахунок відповідних бюджетів, міжнародної технічної та/або поворотної або безповоротної фінансової допомоги міжнародних організацій.

(статтю 22 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 22¹. Єдина державна електронна система у сфері будівництва

1. Єдина державна електронна система у сфері будівництва (далі - електронна система) - єдина інформаційно-телекомунікаційна система у складі містобудівного кадастру, що забезпечує створення, перегляд, відправлення, прийняття, збирання, внесення, накопичення, обробку, використання, розгляд, зберігання, захист, облік та надання інформації у сфері будівництва, а також електронну взаємодію між фізичними та юридичними особами, державними органами, органами місцевого самоврядування, центрами надання адміністративних послуг, з метою отримання визначених цим Законом послуг у сфері будівництва.

2. Електронна система складається з:

1) Реєстру будівельної діяльності;

2) електронного кабінету користувача електронної системи (далі - електронний кабінет);

3) порталу електронної системи.

Невід'ємною архівною складовою частиною Реєстру будівельної діяльності є єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів.

У електронній системі використовуються класифікатори, довідники, словники та бази даних, які ведуться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, а також державні та галузеві класифікатори, довідники, словники та бази даних, які ведуться іншими центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Для забезпечення ідентифікації місця розташування об'єкта будівництва у електронній системі використовується словник вулиць населених пунктів та вулиць іменованих об'єктів Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Держателем електронної системи є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, який вживає організаційних заходів, пов'язаних із забезпеченням функціонування електронної системи.

4. Технічним адміністратором електронної системи (далі - технічний адміністратор) є визначене Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи державне унітарне підприємство, яке належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства.

Технічний адміністратор здійснює заходи із створення та супроводження програмного забезпечення електронної системи, відповідає за технічне і технологічне забезпечення електронної системи, збереження та захист інформації (даних), що містяться в електронній системі, забезпечує надання та анулювання доступу до електронної системи, проводить навчання роботі з електронною системою.

Заходи, визначені абзацом другим цієї частини, здійснюються технічним адміністратором відповідно до цього Закону, законів України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах", "Про захист персональних даних", "Про авторське право і суміжні права".

5. Електронна система створюється та функціонує за такими принципами:

- 1) автоматизації процесів створення, прийняття, збирання, накопичення, обробки, обліку та надання інформації (даних) у сфері будівництва;
- 2) доступності та зручності отримання послуг у сфері будівництва;
- 3) прозорості надання адміністративних послуг у сфері будівництва;
- 4) обов'язковості внесення до електронної системи інформації (даних), визначеної частиною першою статті 22² цього Закону, змін до неї;
- 5) відкритості та доступності інформації (даних) електронної системи, у тому числі доступності через визначені Кабінетом Міністрів України інші державні інформаційні системи;
- 6) презумпції достовірності інформації (даних), яка міститься в електронній системі;
- 7) гарантування державою в особі держателя електронної системи об'єктивності, актуальності, достовірності, повноти та захищеності інформації (даних), яка міститься в електронній системі, від несанкціонованих змін;
- 8) відповідальності суб'єктів, що здійснюють внесення інформації (даних) до електронної системи, за достовірність та повноту внесених даних;
- 9) законності одержання, зберігання, обробки та поширення інформації (даних), яка міститься в електронній системі;
- 10) автоматизованої фіксації в електронній системі всіх дій будь-яких осіб з інформацією (даними), яка міститься в електронній системі;
- 11) розподільного зберігання даних, що містяться в електронній системі, для забезпечення їх цілісності.

6. Електронна система створюється з використанням програмного забезпечення, яке забезпечує його сумісність і електронну інформаційну взаємодію у режимі реального часу з іншими електронними інформаційними системами та мережами, що становлять інформаційний ресурс держави, у тому числі Державним земельним кадастром, Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, Єдиним реєстром з оцінки впливу на довкілля, Єдиним державним реєстром судових рішень, Єдиним державним реєстром виконавчих документів, Державним реєстром нерухомих пам'яток України, Державним реєстром загальнообов'язкового державного соціального страхування, інтегрованою автоматизованою системою державного нагляду (контролю). Програмне забезпечення електронної системи повинно забезпечувати

можливість електронної інформаційної взаємодії у режимі реального часу з електронними інформаційними системами та мережами, що становлять інформаційні ресурси органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів надання вихідних даних, саморегулівних організацій.

Електронна інформаційна взаємодія електронної системи з електронними інформаційними системами та мережами (крім Єдиного державного реєстру судових рішень) здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в [Порядку організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів](#).

Електронна інформаційна взаємодія електронної системи з Єдиним державним реєстром судових рішень здійснюється в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, спільно з Державною судовою адміністрацією України.

7. Програмне забезпечення електронної системи повинно забезпечувати розподільне зберігання даних про метадані документів та відомостей, що внесені до електронної системи, з метою підтвердження їх походження, цілісності та достовірності.

Дані можуть зберігатися в:

центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування;

центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства;

державному унітарному підприємстві, яке віднесене до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства;

саморегулівних організаціях у сфері архітектурної діяльності та у сфері енергетичної ефективності.

Дані можуть зберігатися також в інших державних органах, органах місцевого самоврядування та державних підприємствах, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

8. Програмне забезпечення електронної системи є об'єктом права державної власності. Майнові права на програмне забезпечення належать державі в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування.

9. До електронної системи не вносяться відомості, що становлять державну таємницю.

10. Відомості, що містяться в електронній системі, є достовірними, а також відкритими і загальнодоступними, крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків, паспортних даних, місця проживання фізичної особи, договорів про надання послуг, документів, поданих фізичними та юридичними особами для отримання послуг, визначених цим Законом, та іншої інформації, перелік якої визначається Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

Доступ до проектної документації на будівництво об'єктів здійснюється у режимі читання без можливості копіювання із застереженням, що така проектна документація є об'єктом авторського права відповідно до [розділу VI Закону України "Про архітектурну діяльність"](#).

Доступ до відомостей, що містяться в електронній системі, через портал електронної системи та через державні інформаційні системи, визначені Кабінетом Міністрів

України, здійснюється безоплатно.

Доступ до відомостей, що містяться в електронній системі, шляхом взаємодії прикладного програмного інтерфейсу електронної системи та інформаційних/інформаційно-телекомунікаційних систем приватної форми власності здійснюється на платній основі. Розмір такої плати встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Публічна інформація з електронної системи у формі відкритих даних підлягає оприлюдненню відповідно до [Закону України "Про доступ до публічної інформації"](#).

11. Якщо інформація та документи, що підлягають внесенню до електронної системи, внесені до неї, такі інформація та документи вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.

Якщо інформація та документи, що підлягають внесенню до електронної системи, є недостовірними і були внесені до неї, третя особа може посилається на них у спорі як на достовірні. Третя особа не може посилається на них у спорі у разі, якщо вона знала або повинна була знати про те, що такі відомості є недостовірними.

Якщо інформація та документи, що підлягають внесенню до електронної системи, не внесені до неї, вони не можуть бути використані у спорі з третьою особою, крім випадків, коли третя особа знала або повинна була знати ці відомості.

12. Інформація та документи, отримані за допомогою програмного забезпечення електронної системи в паперовій та електронній формах, мають однакову юридичну силу.

13. У разі виявлення заявником помилки (описки, друкарської, граматичної, арифметичної помилки) у відомостях електронної системи, допущеної суб'єктом, який вносив відомості до електронної системи, заявник письмово в паперовій або електронній формі повідомляє про це такого суб'єкта. Суб'єкт, який вносив відомості до електронної системи, у день отримання повідомлення перевіряє відповідність відомостей електронної системи інформації, що міститься в документах, які стали підставою для внесення цих відомостей, та якщо факт невідповідності підтверджено - виправляє допущену помилку.

У разі виявлення суб'єктом, який вносив відомості до електронної системи, помилки, допущеної у відомостях електронної системи, зазначений суб'єкт у одноденний строк виправляє допущену помилку та повідомляє про це заявника в паперовій або електронній формі через електронний кабінет (у разі його наявності) чи іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, користувачами якої є заявник та суб'єкт надання відповідної послуги.

Виправлення помилок, допущених у відомостях електронної системи внаслідок наявності помилок у документах, на підставі яких були внесені такі відомості, здійснюється після виправлення помилок у зазначених документах.

Виправлення помилок у відомостях електронної системи може здійснюватися також на підставі судового рішення.

14. Державні органи, у тому числі Державна судова адміністрація України та суди, органи місцевого самоврядування та їхні посадові особи, державні реєстратори, нотаріуси, безоплатно отримують відомості з електронної системи з метою здійснення ними повноважень, визначених законом, виключно в електронній формі через електронну систему в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в [Порядку ведення електронної системи, або шляхом організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів](#) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в [Порядку організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів](#) (крім Єдиного державного реєстру судових рішень). Організація електронної інформаційної взаємодії електронної системи з Єдиним державним реєстром судових рішень здійснюється в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує

державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, спільно з Державною судовою адміністрацією України.

(Закон доповнено статтею 22¹ згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 22¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

Стаття 22². Реєстр будівельної діяльності

1. Реєстр будівельної діяльності є компонентом електронної системи, який забезпечує створення, збирання, накопичення, обробку, захист, облік такої інформації:

1) містобудівних умов та обмежень;

2) завдання на проектування та технічних умов (у тому числі договорів про надання технічних умов, укладених відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#), у разі їх укладення через електронний кабінет);

3) інформації про ліцензування господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками;

4) інформації про професійну атестацію виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, енергоаудиторів та фахівців з обстеження інженерних систем;

5) інформації про експертні організації, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів;

6) інформації про об'єкти будівництва та закінчені будівництвом об'єкти, у тому числі:

будівельні паспорти забудови земельної ділянки;

проектну документацію на будівництво об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, затверджену в установленому порядку;

відомості про присвоєння, зміну, коригування, анулювання адрес об'єктам будівництва та закінченим будівництвом об'єктам;

погодження обґрунтованих відхилень від будівельних норм згідно з [частиною п'ятою статті 10 Закону України "Про будівельні норми"](#);

результати оцінки впливу на довкілля згідно із [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#) (в частині збирання, накопичення, обробки, захисту, обліку такої інформації);

енергетичні сертифікати об'єктів будівництва та будівель згідно з [Законом України "Про енергетичну ефективність будівель"](#) (у тому числі договори про сертифікацію енергетичної ефективності будівлі, укладені відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#), у разі їх укладення через електронний кабінет);

результати експертизи проектної документації на будівництво об'єктів (у тому числі договори про проведення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, укладені відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#), у разі їх укладення через електронний кабінет);

документи, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт;

ідентифікатори об'єктів будівництва та закінчених будівництвом об'єктів;

документи, що засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;

інвентаризаційні справи, матеріали технічної інвентаризації, технічні паспорти об'єктів незавершеного будівництва, закінчених будівництвом об'єктів та їхніх частин (квартир,

будованих чи вбудовано-прибудованих житлових та нежитлових приміщень у будинку, будівлі, споруді, гаражних боксів, машиномісць, інших житлових та нежитлових приміщень, які після прийняття об'єкта в експлуатацію є самостійними об'єктами нерухомого майна) (у тому числі договори про проведення технічної інвентаризації, укладені відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#), у разі їх укладення через електронний кабінет);

паспорти об'єктів будівництва з результатами проведення обстеження та паспортизації об'єктів відповідно до статті 39² цього Закону;

звіти про результати обстеження інженерних систем будівлі згідно із [Законом України "Про енергетичну ефективність будівель"](#) (у тому числі договори про обстеження інженерних систем будівлі, укладені відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#), у разі їх укладення через електронний кабінет);

фотокартки об'єктів будівництва;

результати контрольного геодезичного знімання закінчених будівництвом об'єктів;

інформація та документи, подані фізичними особами, фізичними особами - підприємцями та юридичними особами в електронній формі для отримання послуг у сфері будівництва;

7) відомостей про саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності та делегування їм повноважень на проведення професійної атестації, про саморегулівні організації у сфері енергетичної ефективності;

8) контрольних примірників будівельних норм, обов'язкових для виконання національних стандартів, кодексів усталеної практики, інших нормативних документів технічного характеру, які є обов'язковими для виконання відповідно до закону;

9) відомостей про державний архітектурно-будівельний нагляд;

10) статистичних даних.

В електронній системі може забезпечуватися створення, збирання, накопичення, обробка, захист, облік іншої інформації, визначеної Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

2. З використанням Реєстру будівельної діяльності створюються такі електронні документи (крім документів, які містять відомості, що становлять державну таємницю) та здійснюються такі дії:

1) містобудівні умови та обмеження, зміни до них, відмова у їх наданні, скасування містобудівних умов та обмежень;

(пункт 1 частини другої статті 22² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

2) технічні умови, зміни до них, відмова у їх наданні, скасування чи анулювання технічних умов, змін до них;

(пункт 2 частини другої статті 22² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

3) ліцензія на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, зміни до неї (у тому числі зміни до переліку видів робіт), відмова у її наданні, переоформлення, відмова в переоформленні, анулювання ліцензії;

4) кваліфікаційний сертифікат виконавця робіт, зміни до нього, рішення про допуск / відмову в допуску до проведення професійної атестації, видачу / відмову у видачі кваліфікаційного сертифіката та позбавлення кваліфікаційного сертифіката;

кваліфікаційні атестати енергоаудитора та фахівця з обстеження інженерних систем, зміни до них, відмова у видачі та анулювання кваліфікаційного атестата;

5) будівельний паспорт забудови земельної ділянки, зміни до нього та повідомлення про відмову в його наданні;

6) погодження обґрунтованих відхилень від будівельних норм та повідомлення про відмову в їх погодженні;

7) енергетичні сертифікати об'єктів будівництва та будівель згідно із [Законом України "Про енергетичну ефективність будівель"](#);

8) звіт про результати експертизи проектної документації на будівництво об'єктів;

9) дозвіл на виконання будівельних робіт, зміни до нього, повідомлення про відмову в його наданні та анулювання дозволу, внесення відомостей про припинення права на виконання підготовчих та будівельних робіт;

10) сертифікат про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, повідомлення про відмову в його наданні;

11) інвентаризаційна справа, матеріали технічної інвентаризації, технічні паспорти об'єктів незавершеного будівництва, закінчених будівництвом об'єктів та їхніх частин (житлових та нежитлових приміщень), зміни до них;

(пункт 11 частини другої статті 22² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

12) паспорт об'єкта будівництва з результатами проведення обстеження та паспортизації відповідно до статті 39² цього Закону;

13) звіти про результати обстеження інженерних систем будівлі згідно із [Законом України "Про енергетичну ефективність будівель"](#);

14) присвоєння, зміна, коригування, анулювання адреси об'єкта будівництва та об'єкта нерухомого майна;

15) реєстрація саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності та у сфері енергетичної ефективності та скасування їх реєстрації;

16) делегування саморегулювальної організації повноважень щодо проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, та припинення таких повноважень;

17) реєстрація будівельних норм;

18) направлення на проведення перевірки, акт про недопущення до проведення перевірки при здійсненні архітектурно-будівельного нагляду, документи, які складаються за результатами здійснення архітектурно-будівельного нагляду (довідки, акти, приписи, рішення).

З використанням електронної системи можуть створюватися інші електронні документи (крім документів, які містять відомості, що становлять державну таємницю) та здійснюватися інші дії, визначені Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

Оригіналом документів, визначених цією частиною, є їх примірник в електронній формі, виготовлений за допомогою Реєстру будівельної діяльності.

Створення документів та проведення дій, визначених цією частиною, з використанням Реєстру будівельної діяльності здійснюються особами, до повноважень яких віднесено прийняття рішень про видачу відповідних документів та вчинення відповідних дій.

Якщо документи та дії потребують погодження з відповідними посадовими особами та/або юридичними особами, таке погодження здійснюється в електронній формі за

допомогою електронної системи.

Документи, визначені цією частиною, набирають чинності, а дії вважаються проведеними з моменту їх засвідчення кваліфікованим електронним підписом особи, яка їх створила, якщо інше не визначено цією частиною.

Документи, визначені цією частиною, що потребують затвердження розпорядчим документом, набирають чинності з моменту їх засвідчення кваліфікованим електронним підписом керівника відповідного органу в день видання відповідного розпорядчого документа або колегіального рішення.

Документи, визначені цією частиною, що потребують затвердження колегіальним рішенням, засвідчуються кваліфікованим електронним підписом особи, уповноваженої відповідним органом, у день видання відповідного розпорядчого документа або колегіального рішення.

Документи/дії, визначені цією частиною, створюються/проводяться шляхом внесення запису до Реєстру будівельної діяльності з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі. Документи/дії, створені/здійснені без використання Реєстру будівельної діяльності, є недійсними (крім документів, які містять відомості, що становлять державну таємницю).

Документи, які містять відомості, що становлять державну таємницю, виготовляються у паперовій формі з дотриманням вимог [Закону України "Про державну таємницю"](#).

Перелік відомостей, які містяться у документах, визначених цією частиною (крім містобудівних умов та обмежень), та заявах про їх видачу, затверджується Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

3. Документи та інформація за результатами проведення дій, визначених частиною другою цієї статті (крім інвентаризаційних справ та матеріалів технічної інвентаризації), доводяться до відома заявника у порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону.

4. Документи, створені за допомогою Реєстру будівельної діяльності, у паперовій та електронній формах мають однакову юридичну силу.

5. Відомості про документи, визначені пунктами 3, 9 та 10 частини другої цієї статті, передаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у день створення таких документів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в [Порядку організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів](#).

6. Замовники, орган ліцензування, ліцензіати, експертно-апеляційна рада з питань ліцензування, експертні організації, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, уповноважені органи містобудування та архітектури, органи державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, юридичні особи, які надають технічні умови, уповноважені органи, які надають висновки з оцінки впливу на довкілля, фахівці з аудиту енергетичної ефективності будівель, фахівці з обстеження інженерних систем, саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності, виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, суб'єкти нормування у будівництві, інші державні органи, фізичні та юридичні особи, які є користувачами електронної системи, несуть встановлену законом відповідальність за внесення до Реєстру будівельної діяльності завідомо неправдивих відомостей або порушення строків внесення відомостей / надання документів до/з Реєстру будівельної діяльності.

(Закон доповнено статтею 22² згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 22² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р., крім пунктів 1, 2, 11 частини другої, які не застосовуються з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

1. Електронний кабінет є компонентом електронної системи, який забезпечує електронну взаємодію між фізичними та юридичними особами, державними органами, органами місцевого самоврядування, центрами надання адміністративних послуг.

Електронний кабінет призначений для:

1) подання та отримання документів у електронній формі, пов'язаних з:

ліцензуванням господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками;

проведенням професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури; професійної атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем;

внесенням відомостей про експертні організації, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, до Реєстру будівельної діяльності;

отриманням будівельного паспорта;

отриманням вихідних даних (містобудівних умов та обмежень і технічних умов (у тому числі укладенням договорів про надання технічних умов відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#));

експертизою проектної документації на будівництво об'єктів (у тому числі укладенням договорів про проведення експертизи проектної документації на будівництво відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#));

оцінкою впливу на довкілля згідно із [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#);

отриманням права на виконання підготовчих та будівельних робіт;

погодженням об'ґрунтованих відхилень від будівельних норм згідно з [частиною п'ятою статті 10 Закону України "Про будівельні норми"](#);

сертифікацією енергетичної ефективності об'єктів будівництва та будівель згідно із [Законом України "Про енергетичну ефективність будівель"](#);

прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;

технічною інвентаризацією об'єктів незавершеного будівництва, закінчених будівництвом об'єктів та їхніх частин (житлових та нежитлових приміщень) (у тому числі укладенням договорів про проведення технічної інвентаризації відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#));

обстеженням та паспортизацією об'єктів відповідно до статті 39² цього Закону;

присвоєнням, зміною, коригуванням, анулюванням адреси об'єкта нерухомого майна;

обстеженням інженерних систем будівлі згідно із [Законом України "Про енергетичну ефективність будівель"](#) (у тому числі укладенням договорів про обстеження інженерних систем будівлі відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#));

реєстрацією саморегулювної організації у сфері архітектурної діяльності та делегуванням саморегулювній організації у сфері архітектурної діяльності повноважень на проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури;

реєстрацією саморегулювної організації у сфері енергетичної ефективності;

реєстрацією будівельних норм;

- 2) перевірки повноти та достовірності інформації, що міститься в заявах, повідомленнях, деклараціях та інших документах, які подаються для надання адміністративних та інших послуг, що надаються за допомогою електронної системи, шляхом електронної інформаційної взаємодії з електронними інформаційними системами, що становлять інформаційний ресурс держави;
- 3) завантаження фотокарток об'єктів будівництва у визначеному форматі та нагадування про необхідність їх завантаження;
- 4) завантаження результатів контрольного геодезичного знімання закінчених будівництвом об'єктів;
- 5) перегляду заявником стану розгляду поданих документів у режимі реального часу;
- 6) оплати послуг, визначених пунктом 1 цієї частини, та штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності з використанням платіжних систем через мережу Інтернет у режимі реального часу;
- 7) повідомлення виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, про залучення їх замовником у якості осіб, які здійснюють авторський та технічний нагляд відповідно до закону, а також отримання від виконавців робіт (послуг) заперечення щодо такої інформації;
- 8) направлення заяв до уповноважених органів містобудування та архітектури, органів державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, отримання повідомлень та документів від цих органів, у тому числі заяв та повідомлень про скасування містобудівних умов та обмежень, припинення права на початок виконання підготовчих та будівельних робіт, зупинення підготовчих та будівельних робіт, скасування реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації, анулювання та поновлення дозволу на виконання будівельних робіт, повідомлень про здійснення заходів з контролю, отримання документів, які складаються під час або за результатами здійснення державного архітектурно-будівельного контролю/нагляду;
- 9) листування з користувачами електронного кабінету (у тому числі повідомлення про самочинне будівництво), подання скарг на рішення, дії та бездіяльність органу ліцензування, експертних організацій, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, уповноважених органів містобудування та архітектури, органів державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, юридичних осіб, які надають технічні умови, уповноважених органів, які надають висновки з оцінки впливу на довкілля, фахівців з аудиту енергетичної ефективності будівель, фахівців з обстеження інженерних систем, саморегулювних організацій у сфері архітектури та у сфері енергоефективності, виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, інших осіб, визначених Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи, а також отримання інформації про стан їх розгляду та результати їх розгляду;
- 10) укладення електронних договорів про надання технічних умов, про проведення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, про проведення технічної інвентаризації, про обстеження інженерних систем будівлі, про сертифікацію енергетичної ефективності будівлі;
- 11) подання повідомлення про технічні помилки, виявлені в роботі електронного кабінету.

Електронний кабінет може забезпечувати надання інших послуг та проведення інших операцій, визначених Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

Відсутність в електронних інформаційних системах, що становлять інформаційний ресурс держави, відповідної інформації (документа) у зв'язку з тим, що на момент створення (видання) відповідної інформації (документа) діяло законодавство, що не

передбачало її (його) обов'язкового внесення до відповідної інформаційної системи, не перешкоджає поданню заяви, повідомлення, декларації або іншого документа в електронній формі через електронний кабінет чи іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою.

2. Користувачами електронного кабінету є замовники, орган ліцензування, ліцензіати, експертно-апеляційна рада з питань ліцензування, експертні організації, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, уповноважені органи містобудування та архітектури, органи державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, юридичні особи, які надають технічні умови, уповноважені органи, які надають висновки з оцінки впливу на довкілля, фахівці з аудиту енергетичної ефективності будівель, фахівці з обстеження інженерних систем, саморегульвні організації у сфері архітектури, виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, суб'єкти нормування у будівництві, інші державні органи, фізичні та юридичні особи, визначені Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи, та користувачі, які пройшли процедуру ідентифікації та автентифікації.

3. Підключення та доступ користувачів до електронного кабінету здійснюються безоплатно.

4. Користувачі електронного кабінету отримують доступ до електронного кабінету після проходження процедури ідентифікації та автентифікації через державну інтегровану систему електронної ідентифікації.

Для цілей цього Закону під державною інтегрованою системою електронної ідентифікації розуміється інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для технологічного забезпечення зручної, доступної та безпечної електронної ідентифікації та автентифікації користувачів системи, сумісності та інтеграції схем електронної ідентифікації, їх взаємодії з офіційними веб-сайтами (веб-порталами), інформаційними системами органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців, забезпечення захисту інформації та персональних даних із використанням єдиних вимог, форматів, протоколів та класифікаторів, а також задоволення інших потреб, визначених законодавством.

5. Юридичні особи та фізичні особи - підприємці - замовники об'єктів житлового будівництва, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, зобов'язані щоквартально не пізніше 5 числа першого місяця кварталу завантажувати до електронного кабінету фотокартки цих об'єктів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

(Закон доповнено статтею 22³ згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 22³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

Стаття 22⁴. Портал електронної системи

1. Портал електронної системи є компонентом електронної системи, який забезпечує:

- 1) доступ користувачів до електронного кабінету;
- 2) перегляд заявником стану розгляду поданих документів у режимі реального часу;
- 3) доступ заявника до результатів адміністративних та інших послуг, що надаються за допомогою електронної системи, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи;
- 4) відкритий доступ у режимі реального часу будь-яких фізичних та юридичних осіб до відомостей та документів Реєстру будівельної діяльності, у тому числі у розрізі кожного

об'єкта будівництва та закінченого будівництвом об'єкта (крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків, паспортних даних, місця проживання фізичної особи, договорів про надання послуг, документів, поданих фізичними та юридичними особами для отримання послуг, визначених цим Законом, та іншої інформації, перелік якої визначається Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи);

5) автоматизоване електронне консультування в режимі реального часу з питань надання адміністративних послуг у сфері будівництва та здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю;

6) оприлюднення та відкритий доступ будь-яких фізичних та юридичних осіб до будівельних норм, обов'язкових для виконання національних стандартів, кодексів усталеної практики, інших нормативних документів технічного характеру, які є обов'язковими для виконання відповідно до закону, з можливістю їх пошуку за датою прийняття та/або номером, назвою, контекстом, органом, який видав документ, галуззю економічної діяльності, видом будівельних робіт та іншими параметрами пошуку, визначеними Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи;

7) оприлюднення та відкритий доступ будь-яких фізичних та юридичних осіб до нормативно-правових актів (крім актів, що мають гриф обмеження доступу), дотримання яких перевіряється під час здійснення заходів контролю;

8) доступ будь-яких фізичних та юридичних осіб до публічних інформаційних ресурсів містобудівного кадастру;

9) подання повідомлення про технічні помилки, виявлені в роботі порталу електронної системи.

Доступ до проектної документації на будівництво об'єктів здійснюється відповідно до частини десятої статті 22¹ цього Закону.

Портал електронної системи може забезпечувати доступ до іншої інформації та документів, визначених Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

2. Для відображення геопросторової інформації на порталі електронної системи використовується картографічна основа Державного земельного кадастру.

(частина друга статті 22⁴ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

(Закон доповнено статтею 22⁴ згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 22⁴ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р., крім частини другої, яка не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

Стаття 23. Містобудівний моніторинг

1. Містобудівний моніторинг - система спостережень, аналіз реалізації містобудівної документації, оцінки та прогнозу стану і змін об'єктів містобудування, які проводяться відповідно до вимог містобудівної документації та спрямовані на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних і громадських інтересів.

(частина перша статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

2. Результати містобудівного моніторингу постійно вносяться до містобудівного кадастру та оформляються у вигляді аналітичного звіту, який враховується під час розроблення програм соціально-економічного розвитку та внесення змін до містобудівної документації.

3. Під час проведення містобудівного моніторингу використовуються аерокосмічні матеріали, просторово орієнтовані дані наземного лазерного сканування, матеріали виконавчої зйомки результатів завершеного будівництва.

4. **Порядок** проведення містобудівного моніторингу встановлюється **центральною** органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Стаття 24. Особливості регулювання земельних відносин при здійсненні містобудівної діяльності

1. Частину першу статті 24 виключено

(згідно із Законом України
від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

2. Зміна функціонального призначення територій не тягне за собою припинення права власності або права користування земельними ділянками, які були передані (надані) у власність чи користування до встановлення нового функціонального призначення територій.

Забудова земельної ділянки здійснюється в межах її цільового призначення, встановленого відповідно до законодавства.

(частину другу статті 24 доповнено абзацом другим
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3. У разі відсутності плану зонування або детального плану території, затвердженого відповідно до вимог цього Закону, передача (надання) земельних ділянок із земель державної або комунальної власності у власність чи користування фізичним та юридичним особам для містобудівних потреб забороняється, крім випадків:

- 1) розташування на земельній ділянці будівлі (споруди), що перебуває у власності фізичної або юридичної особи;
- 2) приватизації громадянином земельної ділянки, наданої йому в користування відповідно до закону;
- 3) надання земельної ділянки, розташованої на території зони відчуження чи зони безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- 4) надання земельної ділянки для розміщення лінійних об'єктів транспортної та енергетичної інфраструктури (доріг, мостів, естакад, ліній електропередачі, зв'язку);
- 5) буріння, влаштування та підключення нафтових і газових свердловин за межами населених пунктів;
- 6) будівництва, експлуатації військових та інших оборонних об'єктів.

Передача (надання) земельних ділянок із земель державної або комунальної власності у випадках, визначених цією частиною, за відсутності плану зонування або детального плану території не допускається, якщо земельна ділянка:

розташована в межах зелених зон населених пунктів, внутрішньоквартальних територій (територій міжрайонного озеленення, елементів благоустрою, спортивних майданчиків, майданчиків відпочинку та соціального обслуговування населення);

віднесена до категорії земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, історико-культурного призначення, рекреаційного призначення (крім земель для дачного будівництва), лісгосподарського призначення.

4. Зміна цільового призначення земельної ділянки, яка не відповідає плану зонування території та/або детальному плану території забороняється.

5. Уповноважені органи з питань містобудування та архітектури і центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, забезпечують відкритість, доступність та повноту інформації про наявність на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці земель державної та комунальної власності, не наданих у користування, що можуть бути використані під забудову, про наявність обмежень і обтяжень земельних ділянок, містобудівні умови та обмеження в містобудівному і державному земельному кадастрах.

(абзац перший частини п'ятої статті 24 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

До моменту внесення відповідної інформації до містобудівного та державного земельного кадастрів виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації або відповідний місцевий орган виконавчої влади зобов'язані надавати за запитами фізичних та юридичних осіб письмову інформацію про наявність земельних ділянок, що можуть бути використані під забудову.

6. Частину шосту статті 24 виключено

(частина шоста статті 24 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
виключена згідно із Законом
України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Розділ IV. РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБУДОВИ ТЕРИТОРІЙ

Стаття 25. Режим забудови територій, визначених для містобудівних потреб

1. Режим забудови територій, визначених для містобудівних потреб, встановлюється у генеральних планах населених пунктів, планах зонування та детальних планах територій.
2. Режим забудови територій, визначених для містобудівних потреб, обов'язковий для врахування під час розроблення землевпорядної документації.
3. Режим забудови територій, визначених для містобудівних потреб, за межами населених пунктів встановлюється відповідними районними державними адміністраціями, а в разі відсутності адміністративного району - відповідно Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Севастопольською міською державними адміністраціями.
4. Узгодження питань щодо забудови визначених для містобудівних потреб територій суміжних територіальних громад здійснюється на підставі відповідних угод, відображається у схемах планування зазначених територій та генеральних планах населених пунктів.
5. Встановлення режиму забудови територій, визначених для містобудівних потреб, не тягне за собою припинення права власності або права користування земельними ділянками, зміни адміністративно-територіальних меж до моменту вилучення (викупу) земельних ділянок.

Стаття 26. Забудова територій

1. Забудова територій здійснюється шляхом розміщення об'єктів будівництва.
2. Суб'єкти містобудування зобов'язані дотримуватися містобудівних умов та обмежень під час проектування і будівництва об'єктів.

3. Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради вживає заходів щодо організації комплексної забудови територій відповідно до вимог цього Закону.

4. Право на забудову земельної ділянки реалізується її власником або користувачем за умови використання земельної ділянки відповідно до вимог містобудівної документації.

5. Проектування та будівництво об'єктів здійснюється власниками або користувачами земельних ділянок у такому порядку:

- 1) отримання замовником або проектувальником вихідних даних;
- 2) розроблення проектної документації та проведення у випадках, передбачених статтею 31 цього Закону, її експертизи;
- 3) затвердження проектної документації;
- 4) виконання підготовчих та будівельних робіт;

4¹) проведення контрольного геодезичного знімання закінчених будівництвом об'єктів (крім об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1)) та здійснення їх технічної інвентаризації (крім об'єктів, перелік яких визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування);

(частину п'яту статті 26 доповнено пунктом 4¹ згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

5) прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;

6) реєстрація права власності на об'єкт містобудування.

Стаття 26¹. Подання документів для отримання адміністративних та інших визначених цим Законом послуг у сфері будівництва та отримання результатів їх розгляду

1. Документи для отримання адміністративних та інших визначених цим Законом послуг у сфері будівництва подаються до суб'єкта надання відповідної послуги за вибором заявника (якщо інше не визначено цим Законом):

1) в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронним кабінетом, користувачами якої є суб'єкт звернення та суб'єкт надання відповідної послуги;

2) у паперовій формі особисто заявником (у тому числі через центри надання адміністративних послуг) або поштовим відправленням з описом вкладення.

2. Виключно в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронним кабінетом, користувачами якої є суб'єкт звернення та суб'єкт надання відповідної послуги, подаються документи для отримання таких адміністративних та інших визначених цим Законом послуг щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками (крім об'єктів, на які поширюється дія [Закону України "Про державну таємницю"](#)):

1) отримання вихідних даних (містобудівних умов та обмежень і технічних умов);

(пункт 1 частини другої статті 26¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

2) експертизи проектної документації на будівництво об'єктів;

3) оцінки впливу на довкілля згідно із [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#);

4) отримання права на виконання підготовчих та будівельних робіт;

5) погодження об'ґрунтованих відхилень від будівельних норм згідно з частиною п'ятою статті 10 Закону України "Про будівельні норми";

6) сертифікації енергетичної ефективності об'єктів будівництва та будівель згідно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель";

7) прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;

8) технічної інвентаризації об'єктів незавершеного будівництва, закінчених будівництвом об'єктів та їхніх частин (житлових та нежитлових приміщень);

(пункт 8 частини другої статті 26¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

9) присвоєння, зміни, коригування, анулювання адреси об'єкта нерухомого майна;

10) обстеження інженерних систем будівлі згідно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель".

3. Подання та отримання документів щодо об'єктів, на які поширюється дія Закону України "Про державну таємницю", здійснюються в паперовій формі з дотриманням вимог Закону України "Про державну таємницю".

4. Документи, що подаються для отримання адміністративних та інших визначених цим Законом послуг у сфері будівництва, повинні відповідати таким вимогам:

1) документи мають викладатися державною мовою;

2) текст документів має бути розбірливим (написаний машинодруком або від руки друкованими літерами);

3) документи не повинні містити підчищення або дописки, закреслені слова та інші виправлення, не обумовлені в них, орфографічні та арифметичні помилки, заповнюватися олівцем, а також містити пошкодження, які не дають змоги однозначно тлумачити їх зміст;

4) документи в електронній формі мають бути оформлені згідно з вимогами, визначеними законодавством.

Проектна документація на будівництво в електронній формі повинна бути засвідчена кваліфікованим електронним підписом замовника та генерального проектувальника (проектувальника). Проведення експертизи проектної документації на об'єкт будівництва підтверджується кваліфікованими електронними підписами експертів, які проводили експертизу, та керівника відповідної експертної організації.

5. Якщо документи подаються особисто, заявник пред'являє документ, що посвідчує його особу відповідно до Закону України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус". У разі якщо заявником є іноземець або особа без громадянства, документом, що посвідчує особу такого заявника, є національний, дипломатичний чи службовий паспорт іноземця або інший документ, що посвідчує особу.

У разі подання документів представником власника (співвласників) об'єкта нерухомого майна заявник додатково пред'являє документ, що засвідчує його повноваження.

Документ, що засвідчує повноваження представника, виданий відповідно до законодавства іноземної держави, повинен бути легалізований (консульська легалізація чи проставлення апостиля) в установленому законодавством порядку, якщо інше не встановлено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Документ, що засвідчує повноваження представника, викладений іноземною мовою, повинен бути перекладений на державну мову із засвідченням вірності перекладу з однієї мови на іншу або підпису перекладача в установленому законодавством порядку.

6. Заявник несе відповідальність за відповідність копій поданих документів в електронній формі оригіналам таких документів у паперовій формі. Такі копії засвідчують кваліфікованим електронним підписом заявника.

7. Подання документів з порушенням вимог, визначених цією частиною, є підставою для залишення таких документів без розгляду та повернення їх заявнику, про що повідомляється заявник у строк, що не перевищує строк, передбачений для розгляду відповідних документів.

8. Інформація та документи, надіслані заявниками в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, для отримання послуг, визначених цим Законом, вважаються отриманими у день їх надходження, а у разі подання такої інформації та документів у неробочий час робочого дня, неробочий день, святковий або вихідний день - у перший робочий день, наступний за днем їх подання.

9. Доступ заявника до результатів адміністративних та інших визначених цим Законом послуг, що надаються за допомогою електронної системи, здійснюється через:

1) портал електронної системи в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи;

2) електронний кабінет (у разі його наявності);

3) іншу державну інформаційну систему, користувачами якої є суб'єкт звернення та суб'єкт надання відповідної адміністративної послуги, - у разі подання документів для отримання адміністративних та інших визначених цим Законом послуг з використанням такої системи.

Результати адміністративних та інших визначених цим Законом послуг, що надаються з використанням електронної системи, за зверненням заявника надаються у паперовій формі.

10. Направлення судових рішень, які тягнуть за собою зміну відомостей в електронній системі, та про заборону (скасування заборони) вчинення дій уповноваженими органами містобудування та архітектури, органами державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду може здійснюватися шляхом електронної інформаційної взаємодії між електронною системою та Єдиним державним реєстром судових рішень у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, спільно з Державною судовою адміністрацією України. Такі відомості підлягають внесенню до електронної системи відповідним органом не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідного судового рішення.

11. Документи виконавчого провадження, які тягнуть за собою зміну відомостей в електронній системі, та про заборону (скасування заборони) вчинення дій уповноваженими органами містобудування та архітектури, органами державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду надсилаються виключно в електронній формі шляхом електронної інформаційної взаємодії між електронною системою та автоматизованою системою виконавчого провадження у порядку, визначеному Міністерством юстиції України спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування.

(частина одинадцята статті 26¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

(Закон доповнено статтею 26¹ згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 26¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р., крім пунктів 1, 8 частини другої та частини одинадцятої, які не застосовуються з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

Стаття 26². Ідентифікатор об'єкта будівництва та закінченого будівництвом об'єкта

1. Ідентифікатором об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) є унікальний набір даних (послідовність символів), що присвоюється об'єкту будівництва або закінченому будівництвом об'єкту автоматично програмними засобами Реєстру будівельної діяльності та використовується для ідентифікації такого об'єкта.

2. Ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) присвоюється:

будинку, будівлі, споруді (у тому числі в комплексі);

складовим частинам будинку, будівлі, споруди: квартирам, гаражним боксам, машиномісцям, іншим житловим та нежитловим приміщенням, які після прийняття об'єкта в експлуатацію є самостійними об'єктами нерухомого майна;

лінійному об'єкту інженерно-транспортної інфраструктури.

Ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) не присвоюється місцям загального користування та допоміжним приміщенням.

3. Структура ідентифікатора об'єкта будівництва та порядок його визначення встановлюються Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи.

4. Ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) присвоюється об'єкту під час:

1) внесення до Реєстру будівельної діяльності інформації про документ, що дає право на виконання будівельних робіт, - для об'єкта нового будівництва та його складових частин (квартир, вбудованих чи вбудовано-прибудованих житлових та нежитлових приміщень у будинку, будівлі, споруді, гаражних боксів, машиномісць, інших житлових та нежитлових приміщень, які після прийняття об'єкта в експлуатацію є самостійними об'єктами нерухомого майна). Ідентифікатор, який присвоюється складовій частині об'єкта, повинен включати ідентифікатор об'єкта, частиною якого він є;

2) внесення інформації, визначеної пунктами 1, 2, абзацами четвертим - дев'ятим, одинадцятим - п'ятнадцятим пункту 6 частини першої статті 22² цього Закону, до Реєстру будівельної діяльності вперше - для об'єкта, щодо якого набуто право на виконання будівельних робіт або який прийнято в експлуатацію до запровадження електронної системи, або для самочинно збудованого об'єкта.

У разі внесення органом державного архітектурно-будівельного контролю до Реєстру будівельної діяльності інформації, визначеної пунктами 1 або 2 цієї частини, щодо частини лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури, ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) присвоюється лінійному об'єкту інженерно-транспортної інфраструктури в цілому.

5. Після прийняття об'єкта нового будівництва в експлуатацію ідентифікатор об'єкта будівництва вважається ідентифікатором закінченого будівництвом об'єкта та використовується для ідентифікації такого об'єкта протягом усього періоду його існування.

6. Ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) є незмінним, крім випадків, визначених цим Законом.

7. У разі поділу або об'єднання закінченого будівництвом об'єкта ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта анулюється. Закінченим будівництвом об'єктам, що утворилися внаслідок їх поділу або об'єднання, присвоюється новий ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта, який повинен містити посилання на ідентифікатор (ідентифікатори) об'єкта (об'єктів), з якого такі об'єкти утворилися.

У разі виділу частки із закінченого будівництвом об'єкта ідентифікатор об'єкта, з якого виділено частку, залишається незмінним. Закінченому будівництвом об'єкту, що утворився внаслідок виділу частки, присвоюється новий ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта, який повинен містити посилання на ідентифікатор об'єкта, з якого такий об'єкт утворився.

У випадках, визначених цією частиною, новий ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта присвоюється під час виготовлення виконавцем робіт з технічної інвентаризації за допомогою Реєстру будівельної діяльності технічного паспорта на відповідний об'єкт.

8. Ідентифікатор об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта зазначається у таких документах:

1) містобудівних умовах та обмеженнях (для закінчених будівництвом об'єктів та об'єктів нового будівництва, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до видачі містобудівних умов та обмежень);

(пункт 1 частини восьмої статті 26² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

2) технічних умовах (для закінчених будівництвом об'єктів та об'єктів нового будівництва, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до видачі технічних умов);

(пункт 2 частини восьмої статті 26² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

3) документі, що дає право на виконання підготовчих та будівельних робіт (крім повідомлення про початок виконання підготовчих та будівельних робіт щодо об'єкта нового будівництва);

4) рішеннях про присвоєння, зміну, коригування, анулювання адреси об'єкта будівництва та об'єкта нерухомого майна;

5) погодженні обґрунтованих відхилень від будівельних норм (для закінчених будівництвом об'єктів та об'єктів нового будівництва, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до отримання погодження);

6) енергетичному сертифікаті об'єкта будівництва та будівлі (для закінчених будівництвом об'єктів та об'єктів нового будівництва, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до видачі енергетичного сертифіката);

7) звіті про результати обстеження інженерних систем;

8) проектній документації на будівництво об'єкта та результатах її експертизи (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до розроблення проектної документації);

9) документі, що засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта;

10) інвентаризаційній справі, матеріалах технічної інвентаризації та технічному паспорті об'єкта незавершеного будівництва, закінченого будівництвом об'єкта та його частин (квартир, вбудованих чи вбудовано-прибудованих житлових та нежитлових приміщень у будинку, будівлі, споруді, гаражних боксів, інших житлових та нежитлових приміщень, які після прийняття об'єкта в експлуатацію є самостійними об'єктами нерухомого майна);

(пункт 10 частини восьмої статті 26² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

11) результатах контрольного геодезичного знімання закінченого будівництвом об'єкта;

12) витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до державної реєстрації речового права

на об'єкти нерухомого майна);

13) усіх правочинах щодо відчуження, користування, іпотеки об'єкта будівництва, закінченого будівництвом об'єкта та його частин (квартир, вбудованих чи вбудовано-прибудованих житлових та нежитлових приміщень у будинку, будівлі, споруді, гаражних боксів, машиномісць, інших житлових та нежитлових приміщень, які після прийняття об'єкта в експлуатацію є самостійними об'єктами нерухомого майна), - для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта до вчинення відповідного правочину.

(Закон доповнено статтею 26² згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 26² у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р., крім пунктів 1, 2, 10 частини восьмої, які не застосовуються з 01.12.2019 р. по 30.11.2021 р.)

Стаття 26³. Адреса об'єкта нерухомого майна

1. Адресою об'єкта нерухомого майна (далі - адреса) є унікальна структурована сукупність реквізитів, що використовуються для ідентифікації об'єкта та визначення місця його розташування на місцевості.

2. Порядок присвоєння адрес об'єктів нерухомого майна затверджується Кабінетом Міністрів України. Порядок не може передбачати обов'язок фізичних та юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також повноважень державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб, підприємств, установ, організацій, утворених такими органами, видавати зазначені документи.

3. Адреса присвоюється об'єктам будівництва, будинкам, будівлям, спорудам, квартирам, гаражним боксам, машиномісцям, іншим житловим та нежитловим приміщенням, які є самостійними об'єктами нерухомого майна.

Адреса не присвоюється:

- 1) тимчасовим спорудам;
- 2) будівлям та спорудам, що є приналежністю відповідної будівлі або споруди або їх складовою частиною;
- 3) іншим об'єктам нерухомого майна, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України в Порядку присвоєння адрес об'єктів нерухомого майна (далі - Порядок присвоєння адрес).

Порядок присвоєння адрес, визначений цим Законом, не поширюється на земельні ділянки.

4. Реквізитами адреси є:

- 1) назва держави (Україна);
- 2) назва адміністративно-територіальної автономії у складі України - для об'єктів, розташованих на території Автономної Республіки Крим;
- 3) назва області (крім Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя);
- 4) назва району - для населених пунктів районного підпорядкування;
- 5) назва населеного пункту, а для об'єктів, розташованих за його межами, - назва найближчого населеного пункту (об'єднаної територіальної громади), розташованого у межах відповідного району (об'єднаної територіальної громади);
- 6) назва гідрографічного, соціально-економічного, природно-заповідного або іншого подібного об'єкта (за наявності);

7) назва вулиці, площі, майдану, шосе, проспекту, бульвару, алеї, провулку, узвозу тощо (далі - вулиця) (за наявності);

8) номер об'єкта (будинку, будівлі, споруди);

9) номер корпусу - для об'єктів, які складаються з декількох корпусів;

10) номер квартири, гаражного боксу, машиномісця, іншого житлового та нежитлового приміщення, яке є самостійним об'єктом нерухомого майна (за наявності).

Перелік гідрографічних, соціально-економічних, природно-заповідних або інших подібних об'єктів, які можуть використовуватися як реквізит адреси на певній території, затверджується відповідним виконавчим органом сільської, селищної, міської та районної у місті ради, місцевою державною адміністрацією.

Реквізит адреси об'єкта, передбачений пунктом 10 частини четвертої цієї статті, визначається замовником у проектній документації на будівництво об'єкта (на планах поверхів). Реквізит адреси, визначений пунктом 10 частини четвертої цієї статті, в індивідуальному (садибному) житловому будинку, садовому, дачному будинку, які відповідно до цього Закону споруджені без проектної документації, визначається у технічному паспорті на будинок, складеному за результатами технічної інвентаризації.

У разі поділу або об'єднання окремих частин об'єкта нерухомого майна (квартир, житлових та нежитлових приміщень) реквізит адреси об'єкта нерухомого майна, передбачений пунктом 10 частини четвертої цієї статті, визначається замовником відповідно до Порядку присвоєння адрес та зазначається у проектній документації на будівництво об'єкта, документах, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів.

5. Адреса (крім реквізиту, визначеного пунктом 10 частини четвертої цієї статті) присвоюється, змінюється, коригується, анулюється:

виконавчим органом сільської, селищної, міської ради - у разі, якщо об'єкт знаходиться у межах території, на яку поширюються повноваження сільської, селищної, міської ради;

місцевою державною адміністрацією - у разі, якщо об'єкт знаходиться у межах території, на яку не поширюються повноваження сільської, селищної, міської ради, а також у разі неприйняття органом з присвоєння адреси рішення про присвоєння, зміну, коригування, анулювання адреси у строк, визначений цією статтею.

У містах з районним поділом за рішенням міських рад повноваження щодо присвоєння, зміни, коригування, анулювання адрес можуть делегуватися виконавчим органам районних в місті рад.

За рішенням Київської міської ради повноваження щодо присвоєння, зміни, коригування, анулювання адрес можуть делегуватися органам, визначеним **частиною другою статті 11 Закону України "Про столицю України - місто-герой Київ"**.

6. Виконавчий орган сільської, селищної, міської та районної у місті ради, місцева державна адміністрація або районна у місті Києві державна адміністрація (далі - орган з присвоєння адреси) протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення про необхідність присвоєння адреси об'єкту нового будівництва, визначеного частиною дев'ятою статті 36 та частиною третьою статті 37 цього Закону:

1) приймає рішення про присвоєння адреси, що повинно містити відомості про ідентифікатор об'єкта будівництва;

2) оприлюднює рішення про присвоєння адреси на своєму офіційному веб-сайті (у разі наявності);

3) вносити інформацію про присвоєння адреси (у тому числі копію рішення про присвоєння адреси) до Реєстру будівельної діяльності.

Адреса вважається присвоєною з дня внесення до Реєстру будівельної діяльності інформації про її присвоєння.

(частина шоста статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

7. Відомості про присвоєння адреси доводяться до відома замовника будівництва в порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону, у день внесення інформації про присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна до Реєстру будівельної діяльності.

(частина сьома статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

8. У разі якщо після присвоєння адреси відбулося коригування проектної документації, що може вплинути на визначення адреси об'єкта нового будівництва (зміна місця розташування об'єкта, головного входу, зміна кількості об'єктів тощо), замовник у повідомленні про такі зміни зазначає про необхідність коригування (зміни, присвоєння, анулювання) адреси згідно з частиною шостою статті 36 та частиною сьомою статті 37 цього Закону.

(частина восьма статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

9. Орган з присвоєння адреси протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення, визначеного частиною шостою статті 36 та частиною сьомою статті 37 цього Закону:

1) приймає рішення про коригування адреси, що повинно містити відомості про раніше присвоєну адресу та ідентифікатор об'єкта будівництва;

2) оприлюднює рішення про коригування адреси на своєму офіційному веб-сайті (у разі наявності);

3) вносить інформацію про коригування адреси (у тому числі копію рішення про коригування адреси) до Реєстру будівельної діяльності.

Адреса вважається зміненою, присвоєною, анульованою з дня внесення до Реєстру будівельної діяльності інформації про її коригування.

Рішення про коригування адреси доводиться до відома заявника в порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону, у день внесення інформації про коригування адреси до Реєстру будівельної діяльності.

(частина дев'ята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

10. Програмні засоби Реєстру будівельної діяльності у день реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації або видачі сертифіката забезпечують автоматичне направлення відповідному органу з присвоєння адреси повідомлення про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта до відома. Прийняття додаткових розпорядчих документів щодо присвоєння адреси, крім визначених цією статтею, не вимагається.

(частина десята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

11. Підставами для зміни адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта є:

1) зміни в адміністративно-територіальному устрої (у тому числі зміна назви області, району, населеного пункту);

- 2) зміна назви вулиці, її об'єднання та поділ;
- 3) зміна назви гідрографічного, соціально-економічного, природно-заповідного або іншого подібного об'єкта;
- 4) об'єднання, поділ закінчених будівництвом об'єктів, виділення частки із закінченого будівництвом об'єкта (з урахуванням вимог пункту 2 частини третьої цієї статті);
- 5) упорядкування нумерації об'єктів нерухомого майна у визначених цим Законом випадках та в інших випадках, встановлених Кабінетом Міністрів України в Порядку присвоєння адрес.

Рішення про зміну назви адміністративно-територіальної одиниці, вулиці або назви гідрографічного, соціально-економічного, природно-заповідного або іншого подібного об'єкта є одночасно рішенням про зміну адреси.

У разі якщо відповідно до законодавства прийнято рішення про зміну меж адміністративно-територіальної одиниці, об'єднання та поділу вулиці, орган з присвоєння адреси протягом 30 календарних днів здійснює впорядкування нумерації (у разі необхідності такого впорядкування).

12. Для зміни адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта у разі його об'єднання, поділу або виділення частки (крім квартири, житлового або нежитлового приміщення тощо) подаються такі документи:

- 1) заява власника (співвласників) закінченого будівництвом об'єкта про зміну адреси із зазначенням прізвища, імені, по батькові власника (співвласників) та реєстраційного номера облікової картки платника податків (за наявності) - для фізичної особи або найменування та ідентифікаційного коду юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України - для юридичної особи, відомостей про адресу, ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор до подання заяви), реєстраційного номера об'єкта нерухомого майна в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно (у разі якщо право власності на об'єкт зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно);
- 2) документ, що посвідчує право власності на об'єкт нерухомого майна до його об'єднання, поділу або виділення частки, - у разі, якщо право власності на об'єкт не зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;
- 3) копія договору про поділ спільного майна, договір про виділ у натурі частки із спільного майна або відповідне рішення суду - у разі, якщо об'єкт перебуває у спільній власності;
- 4) документ, що засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта (крім випадків, якщо об'єкт нерухомого майна створюється шляхом поділу, об'єднання або виділення без проведення будівельних робіт, що відповідно до законодавства потребують отримання дозволу на їх проведення), - у разі, якщо відомості про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта не внесено до Реєстру будівельної діяльності;
- 5) технічний паспорт на новостворений об'єкт нерухомого майна - у разі, якщо технічний паспорт створений без використання Реєстру будівельної діяльності;
- 6) копія документа, що посвідчує особу заявника, - у разі подання документів поштовим відправленням;
- 7) копія документа, що засвідчує повноваження представника, - у разі подання документів представником поштовим відправленням або в електронній формі.

Копії документів, що подаються для зміни адреси об'єкта нерухомого майна, засвідчуються заявником (його представником).

13. Документи для зміни адреси об'єкта нерухомого майна подаються у порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону.

(частина тринадцята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

14. Орган з присвоєння адреси протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про зміну адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта:

1) приймає рішення про зміну адреси / відмову у зміні адреси, що повинно містити відомості про ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор до подання заяви);

2) оприлюднює рішення про зміну адреси / відмову у зміні адреси об'єкта нерухомого майна на своєму офіційному веб-сайті (у разі наявності);

3) вносить інформацію про зміну адреси / відмову у зміні адреси (у тому числі копію рішення про зміну адреси / відмову у зміні адреси) до Реєстру будівельної діяльності.

Рішення про зміну адреси повинно додатково містити відомості про попередню адресу щодо закінченого будівництвом об'єкта.

Рішення про відмову у зміні адреси повинно додатково містити посилання на відповідну норму (пункт, статтю) законодавства із зазначенням, що саме порушено під час оформлення та подання документів, а також відомості про те, яке саме положення поданого заявником документа не відповідає вимогам законодавства.

Відомості про зміну адреси / відмову у зміні адреси об'єкта нерухомого майна доводяться до відома заявника в порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону, у день внесення інформації про зміну адреси / відмову у зміні адреси об'єкта нерухомого майна до Реєстру будівельної діяльності.

(частина чотирнадцята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

15. Підставами для відмови у зміні адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта за заявою власника (співвласника) закінченого будівництвом об'єкта (його представника) про зміну адреси є:

1) подання неповного пакета документів;

2) виявлення неповних або недостовірних відомостей у поданих документах, що підтверджено документально;

3) подання заяви особою, яка не є власником (співвласником) об'єкта нерухомого майна, щодо якого подано заяву про зміну адреси, або його (їх) представником;

4) подання заяви до органу з присвоєння адреси, який не має повноважень приймати рішення про присвоєння адреси на відповідній території.

Відмова у зміні адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта з підстав, не передбачених цією частиною, не допускається.

Після усунення причин, що були підставою для відмови у зміні адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта, заявник може повторно подати документи для зміни адреси.

(частина п'ятнадцята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

16. Присвоєння адреси самочинно збудованим об'єктам, на які визнано право власності за рішенням суду, та об'єктам, визначеним пунктом 9 розділу V "Прикінцеві положення" цього Закону, здійснюється відповідно до частин четвертої, п'ятої, сьомої - десятої статті 26⁵ цього Закону після прийняття в експлуатацію таких об'єктів.

17. У разі неприйняття органом з присвоєння адреси рішення про присвоєння, зміну, анулювання адреси у строк, визначений цією статтею, заявник має право звернутися до відповідної місцевої державної адміністрації із заявою про присвоєння, зміну, коригування адреси, яка подається у порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону.

До заяви про зміну адреси додаються документи, що подавалися органу з присвоєння адреси для зміни адреси (крім випадків, якщо такі документи подавалися в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою).

(частина сімнадцята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

18. Місцева державна адміністрація протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про присвоєння, зміну, коригування адреси:

1) приймає рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси, що повинно містити відомості про ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта (крім рішення про відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси щодо об'єктів, яким не присвоєно ідентифікатор до подання заяви);

2) оприлюднює рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси на своєму офіційному веб-сайті (у разі наявності);

3) забезпечує внесення інформації про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси (у тому числі копію рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси) до Реєстру будівельної діяльності.

Рішення про зміну, коригування адреси повинно додатково містити відомості про попередню адресу.

Рішення про відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси повинно додатково містити посилання на відповідну норму (пункт, статтю) законодавства із зазначенням, що саме порушено під час оформлення та подання документів, а також відомості про те, яке саме положення поданого заявником документа не відповідає вимогам законодавства.

Відомості про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси доводяться до відома заявника в порядку, визначеному статтею 26¹ цього Закону, у день внесення інформації про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси до Реєстру будівельної діяльності.

(абзац сьомий частини вісімнадцятої статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

У день внесення відомостей про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси до Реєстру будівельної діяльності програмні засоби електронної системи забезпечують автоматичне направлення до органу з присвоєння адреси повідомлення про присвоєння, зміну, коригування адреси до відома.

(абзац восьмий частини вісімнадцятої статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

19. Підставами для відмови у прийнятті місцевою державною адміністрацією рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси є:

1) розміщення об'єкта за межами території, на яку поширюються повноваження місцевої державної адміністрації;

2) наявність у Реєстрі будівельної діяльності рішення органу з присвоєння адреси з цього питання;

3) наявність підстав, визначених частиною п'ятнадцятою цієї статті, - у разі зміни адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта.

(частина дев'ятнадцята статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

20. Органу з присвоєння адреси забороняється вимагати від замовника додаткові документи для прийняття рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси, якщо вони не передбачені цим Законом.

Додаткові документи та інформацію, необхідні для прийняття рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси, орган з присвоєння адреси отримує відповідно до **частини восьмої статті 9 Закону України "Про адміністративні послуги"**.

Орган з присвоєння адреси при виконанні повноважень, визначених цією статтею, має право доступу до інформаційних ресурсів та баз даних в обсязі та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України в Порядку визначення адрес.

21. Портал електронної системи повинен забезпечувати юридичним та фізичним особам можливість пошуку відомостей про присвоєння (зміну) адреси (у тому числі копії таких рішень), у тому числі за:

- 1) адміністративно-територіальною одиницею (Автономна Республіка Крим, область, район, місто, район в місті, селище і село);
- 2) датою або періодом прийняття рішення;
- 3) кадастровим номером земельної ділянки, на якій розташований об'єкт;
- 4) ідентифікатором об'єкта будівництва та закінченого будівництвом об'єкта;
- 5) адресою.

(частина двадцять перша статті 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

(Закон доповнено статтею 26³ згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 26³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 29.02.2020 р., крім частин шостої - десятої, тринадцятої - п'ятнадцятої, сімнадцятої, абзаців сьомого та восьмого частини вісімнадцятої, частин дев'ятнадцятої та двадцять першої, які не застосовуються з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

Стаття 26⁴. Особливості присвоєння, коригування адреси після запровадження електронної системи щодо об'єктів, право на виконання будівельних робіт щодо яких отримано до запровадження такої системи

1. Після запровадження електронної системи присвоєння, зміна, коригування, анулювання адреси щодо об'єктів, право на виконання будівельних робіт щодо яких набуто до запровадження цієї системи, здійснюються у порядку, визначеному статтею 26³ цього Закону з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

2. Документи для присвоєння, коригування адреси подаються відповідно до статті 26¹ цього Закону.

3. Присвоєння адреси здійснюється за вибором замовника після отримання права на виконання будівельних робіт або після прийняття закінченого будівництвом об'єкта в експлуатацію.

4. Індивідуальні (садибні) житлові будинки, садові, дачні будинки, які будуються (збудовані) на земельній ділянці, право власності на яку зареєстровано в Державному

реєстрі речових прав на нерухоме майно (крім будинків, які містять дві та більше квартир, споруджених відповідно до законодавства), не потребують прийняття рішення про присвоєння адреси. Адресою такого об'єкта вважається місце розташування земельної ділянки, на якій споруджено відповідний будинок, згідно із відомостями Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. За бажанням замовника такому об'єкту може бути присвоєно адресу в порядку, визначеному цією статтею.

5. Для присвоєння адреси подаються такі документи:

- 1) заява про присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта із зазначенням прізвища, імені, по батькові заявника та реєстраційного номера облікової картки платника податків (за наявності) - для фізичної особи або найменування та ідентифікаційного коду юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України - для юридичної особи, відомостей про ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор до подання заяви);
- 2) копія документа, що посвідчує право власності або користування земельною ділянкою, на якій споруджується (споруджено) об'єкт (крім випадків, встановлених Кабінетом Міністрів України в Порядку присвоєння адрес), - у разі, якщо право власності або користування земельною ділянкою не зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;
- 3) генеральний план об'єкта будівництва (у разі спорудження об'єкта на підставі проектної документації на будівництво) - у разі подання заяви про присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва;
- 4) копія документа, що дає право на виконання будівельних робіт, - у разі подання заяви про присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва (якщо відомості про такий документ не внесено до електронної системи);
- 5) копія документа, що засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, - у разі подання заяви про присвоєння адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта (якщо відомості про такий документ не внесено до електронної системи);
- 6) копія документа, що посвідчує особу заявника, - у разі подання документів поштовим відправленням;
- 7) копія документа, що засвідчує повноваження представника, - у разі подання документів представником поштовим відправленням або в електронній формі.

Копії документів, що подаються для присвоєння адреси, засвідчуються замовником (його представником).

6. У разі якщо адресу присвоєно до запровадження електронної системи та після її присвоєння відбулося коригування проектної документації, що може вплинути на визначення адреси об'єкта нового будівництва (зміна місця розташування об'єкта, головного входу, зміна кількості об'єктів тощо), замовник звертається до відповідного органу з присвоєння адреси із заявою про коригування адреси щодо об'єкта будівництва, до якої додаються:

- 1) генеральний план об'єкта будівництва (у разі спорудження об'єкта на підставі проектної документації на будівництво) - у разі подання заяви про коригування адреси щодо об'єкта будівництва;
- 2) копія документа, що посвідчує особу заявника, - у разі подання документів поштовим відправленням;
- 3) копія документа, що засвідчує повноваження представника, - у разі подання документів представником поштовим відправленням або в електронній формі.

Копії документів, що подаються для коригування адреси щодо об'єкта будівництва, засвідчуються замовником (його представником).

7. Орган з присвоєння адреси протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про присвоєння, коригування адреси:

- 1) приймає рішення про присвоєння, коригування адреси / відмову у присвоєнні, коригуванні адреси, яке повинно містити відомості про ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор до подання заяви);
- 2) оприлюднює рішення про присвоєння, коригування / відмову у присвоєнні, коригуванні адреси на своєму офіційному веб-сайті (у разі наявності);
- 3) вносить інформацію про присвоєння, коригування адреси / відмову у присвоєнні, коригуванні адреси (у тому числі копію рішення про присвоєння, коригування адреси / відмову у присвоєнні, коригуванні адреси) до Реєстру будівельної діяльності.

Рішення про присвоєння / відмову у присвоєнні адреси повинно додатково містити відомості про місце розташування об'єкта згідно з документом, що дає право на виконання будівельних робіт (у разі присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва), або документом, що засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта (у разі присвоєння адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта).

Рішення про коригування адреси повинно додатково містити відомості про попередню адресу щодо закінченого будівництвом об'єкта.

Рішення про відмову у присвоєнні, коригуванні адреси повинно містити посилання на відповідну норму (пункт, статтю) законодавства із зазначенням, що саме порушено під час оформлення та подання документів, а також відомості про те, яке саме положення поданого заявником документа не відповідає вимогам законодавства.

8. Підставами для відмови у присвоєнні, коригуванні адреси є:

- 1) подання неповного пакета документів;
- 2) виявлення неповних або недостовірних відомостей у поданих документах, що підтверджено документально;
- 3) подання заяви особою, яка не є замовником, або його представником - у разі подання заяви щодо присвоєння, коригування адреси щодо об'єкта будівництва;
- 4) подання заяви до органу з присвоєння адреси, який не має повноважень приймати рішення про присвоєння, коригування адреси на відповідній території.

Відмова у присвоєнні, коригуванні адреси з підстав, не передбачених цією частиною, не допускається.

9. У разі неприйняття органом з присвоєння адреси рішення про присвоєння, коригування адреси у строк, визначений цією статтею, заявник має право звернутися до відповідної місцевої державної адміністрації із заявою про присвоєння, коригування адреси.

До заяви про присвоєння, коригування адреси додаються відповідні документи, визначені частиною п'ятою чи шостою цієї статті.

10. Підставою для відмови у прийнятті місцевою державною адміністрацією рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси, крім підстав, визначених частиною восьмою цієї статті, є також наявність рішення органу з присвоєння адреси з цього питання.

(Закон доповнено статтею 26⁴ згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 26⁴ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 30.11.2020 р.)

1. Присвоєння, зміна, коригування адреси до запровадження електронної системи здійснюються у порядку, визначеному статтею 26³ цього Закону з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

2. Документи для присвоєння, зміни, коригування адреси подаються відповідно до частини першої та абзацу другого частини четвертої статті 9 Закону України "Про адміністративні послуги".

3. До запровадження електронної системи присвоєння адреси здійснюється за вибором замовника після отримання права на виконання будівельних робіт або після прийняття закінченого будівництвом об'єкта в експлуатацію.

Присвоєння адреси самочинно збудованим об'єктам, на які визнано право власності за рішенням суду, та об'єктам, визначеним пунктом 9 розділу V "Прикінцеві положення" цього Закону, здійснюється після прийняття в експлуатацію таких об'єктів.

4. Індивідуальні (садибні) житлові будинки, садові, дачні будинки, які будуються (збудовані) на земельній ділянці, право власності на яку зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно (крім будинків, які містять дві та більше квартир, споруджених відповідно до законодавства), не потребують прийняття рішення про присвоєння адреси. Адресою такого об'єкта вважається місце розташування земельної ділянки, на якій споруджено відповідний будинок, згідно із відомостями Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. За бажанням замовника такому об'єкту може бути присвоєно адресу в порядку, визначеному цією статтею.

5. Для присвоєння адреси подаються такі документи:

1) заява про присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта із зазначенням прізвища, імені, по батькові заявника та реєстраційного номера облікової картки платника податків (за наявності) - для фізичної особи або найменування та ідентифікаційного коду юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України - для юридичної особи;

2) копія документа, що посвідчує право власності або користування земельною ділянкою, на якій споруджується (споруджено) об'єкт (крім випадків, встановлених Кабінетом Міністрів України в Порядку присвоєння адрес), - у разі, якщо право власності або користування земельною ділянкою не зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;

3) генеральний план об'єкта будівництва (у разі спорудження об'єкта на підставі проектної документації на будівництво) - у разі подання заяви про присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва;

4) копія документа, що дає право на виконання будівельних робіт, - у разі подання заяви про присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва (якщо відомості про такий документ не внесено до єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів);

5) копія документа, що засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, - у разі подання заяви про присвоєння адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта (якщо відомості про такий документ не внесено до єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів);

6) копія документа, що посвідчує особу заявника, - у разі подання документів поштовим відправленням або в електронній формі;

7) копія документа, що засвідчує повноваження представника, - у разі подання документів представником поштовим відправленням або в електронній формі.

Копії документів, що подаються для присвоєння адреси, засвідчуються замовником (його представником).

6. У разі якщо після присвоєння адреси відбулося коригування проектної документації, що може вплинути на визначення адреси об'єкта нового будівництва (зміна місця розташування об'єкта, головного входу, зміна кількості об'єктів тощо), замовник звертається до відповідного органу з присвоєння адреси із заявою про коригування адреси щодо об'єкта будівництва, до якої додаються:

1) генеральний план об'єкта будівництва (у разі спорудження об'єкта на підставі проектної документації на будівництво) - у разі подання заяви про коригування адреси щодо об'єкта будівництва;

2) копія документа, що посвідчує особу заявника, - у разі подання документів поштовим відправленням або в електронній формі;

3) копія документа, що засвідчує повноваження представника, - у разі подання документів представником поштовим відправленням або в електронній формі.

Копії документів, що подаються для коригування адреси щодо об'єкта будівництва, засвідчуються замовником (його представником).

7. Орган з присвоєння адреси протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про присвоєння, зміну, коригування адреси:

1) приймає рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси;

2) оприлюднює рішення про присвоєння, зміну, коригування / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси на своєму офіційному веб-сайті (у разі наявності);

3) надає заявнику рішення про присвоєння, зміну, коригування / відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси у спосіб, відповідно до якого подавалися документи.

Рішення про присвоєння / відмову у присвоєнні адреси повинно містити відомості про місце розташування об'єкта згідно з документом, що дає право на виконання будівельних робіт (у разі присвоєння адреси щодо об'єкта будівництва), або документом, що засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта (у разі присвоєння адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта).

Рішення про зміну, коригування адреси повинно містити відомості про попередню адресу щодо закінченого будівництвом об'єкта.

Рішення про відмову у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси повинно містити посилання на конкретну норму (пункт, статтю) законодавства із зазначенням, що саме порушено під час оформлення та подання документів, а також відомості про те, яке саме положення поданого заявником документа не відповідає нормам законодавства.

8. Підставами для відмови у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси є:

1) подання неповного пакета документів;

2) виявлення неповних або недостовірних відомостей у поданих документах, що підтверджено документально;

3) подання заяви особою, яка не є замовником, або його представником - у разі подання заяви про присвоєння, коригування адреси щодо об'єкта будівництва;

4) подання заяви особою, яка не є власником (співвласниками) об'єкта нерухомого майна, щодо якого подано заяву про зміну адреси, або його (їх) представником - у разі подання заяви про присвоєння, зміну адреси щодо закінченого будівництвом об'єкта;

5) подання заяви до органу з присвоєння адреси, який не має повноважень приймати рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси на відповідній території.

Відмова у присвоєнні, зміні, коригуванні адреси з підстав, не передбачених цією частиною, не допускається.

9. У разі неприйняття посадовою особою органу з присвоєння адреси рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси у строк, визначений цією статтею, заявник має право звернутися до відповідної місцевої державної адміністрації із заявою про присвоєння, зміну, коригування адреси.

До заяви про присвоєння, зміну, коригування адреси додаються відповідні документи, які подавалися до органу з присвоєння адреси для присвоєння, зміни, коригування адреси.

10. Місцева державна адміністрація протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про присвоєння, зміну, коригування адреси вчиняє дії, визначені частиною сьомою цієї статті, та повідомляє про прийняте рішення орган з присвоєння адреси в паперовій або електронній формі.

11. Підставою для відмови у прийнятті місцевою державною адміністрацією рішення про присвоєння, зміну, коригування адреси, крім підстав, визначених частиною восьмою цієї статті, є також наявність рішення органу з присвоєння адреси з цього питання.

(Закон доповнено статтею 26⁵ згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(стаття 26⁵ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2019 р. по 29.02.2020 р.)

Стаття 27. Будівельний паспорт забудови земельної ділянки

1. Забудова присадибних, дачних і садових земельних ділянок може здійснюватися на підставі будівельного паспорта забудови земельної ділянки (далі - будівельний паспорт).

Будівельний паспорт визначає комплекс містобудівних та архітектурних вимог до розміщення і будівництва індивідуального (садибного) житлового будинку, садового, дачного будинку не вище двох поверхів (без урахування мансардного поверху) з площею до 500 квадратних метрів, господарських будівель і споруд, гаражів, елементів благоустрою та озеленення земельної ділянки.

(абзац другий частини першої статті 27 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 23.11.2018 р. N 2628-VIII)

Будівельний паспорт складається з текстових та графічних матеріалів.

За наявності плану зонування території розроблення будівельного паспорта здійснюється на його підставі.

2. Проектування на підставі будівельного паспорта здійснюється без отримання містобудівних умов та обмежень. Для об'єктів, зазначених у частині першій цієї статті, розроблення проекту будівництва здійснюється виключно за бажанням замовника.

3. Надання будівельного паспорта здійснюється уповноваженим органом містобудування та архітектури на безоплатній основі протягом десяти робочих днів з дня надходження відповідної заяви та пакета документів, перелік яких визначається

центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

4. **Порядок** видачі будівельного паспорта визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

(частина четверта статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(з 01.12.2020 р. до частини четвертої статті 27 будуть внесені зміни, передбачені підпунктом 11 пункту 13 розділу I Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 28. Тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності

(назва статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

1. Частину першу статті 28 виключено

(згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

2. Тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності - одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Тимчасова споруда для здійснення підприємницької діяльності може мати закрите приміщення для тимчасового перебування людей (павільйон площею не більше 30 квадратних метрів по зовнішньому контуру) або не мати такого приміщення.

3. Розміщення малих архітектурних форм здійснюється відповідно до **Закону України "Про благоустрій населених пунктів"**.

4. Розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в **порядку**, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Стаття 29. Вихідні дані

1. Основними складовими вихідних даних є:

- 1) містобудівні умови та обмеження;
- 2) технічні умови;
- 3) завдання на проектування.

2. Фізична або юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у власності або користуванні такої особи, повинна одержати містобудівні умови та обмеження для проектування об'єкта будівництва.

(абзац перший частини другої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Містобудівні умови, обмеження та технічні умови для проектування об'єктів будівництва в рамках здійснення державно-приватного партнерства або реалізації проекту, що здійснюється на умовах концесії, можуть надаватися приватному партнеру, концесіонеру на підставі документа, що засвідчує право користування земельною ділянкою, виданого підприємству, установі, організації, що є балансоутримувачем майна, що передається у концесію, за умови, що така земельна ділянка (або її частина) відповідно до положень договору необхідна для здійснення державно-приватного партнерства або реалізації проекту, що здійснюється на умовах концесії.

(частину другу статті 29 доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 03.10.2019 р. N 155-IX)

3. Містобудівні умови та обмеження надаються відповідними уповноваженими органами містобудування та архітектури на підставі містобудівної документації на місцевому рівні на безоплатній основі за заявою замовника (із зазначенням кадастрового номера земельної ділянки), до якої додаються:

(абзац перший частини третьої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

1) копія документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, або копія договору суперфіцію - у разі, якщо речове право на земельну ділянку не зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;

(абзац другий частини третьої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

2) копія документа, що посвідчує право власності на об'єкт нерухомого майна, розташований на земельній ділянці - у разі, якщо право власності на об'єкт нерухомого майна не зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, або згода його власника, засвідчена в установленому законодавством порядку (у разі здійснення реконструкції або реставрації);

(абзац третій частини третьої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

3) вкопіювання з топографо-геодезичного плану М 1:2000.

У випадках, визначених частиною четвертою статті 34 цього Закону та частиною першою статті 12¹ Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи", кадастровий номер земельної ділянки зазначається у заяві за його наявності, а копія документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, або копія договору суперфіцію додається до заяви за наявності.

(частину третю статті 29 доповнено новим абзацом п'ятим згідно із Законом України від 17.06.2020 р. N 711-IX, у зв'язку з цим абзаци п'ятий - дев'ятий вважати відповідно абзацами шостим - десятим)

Інформацію про речове право на земельну ділянку, право власності на об'єкт нерухомого майна, розташований на земельній ділянці, відомості з Державного земельного кадастру уповноважені органи містобудування та архітектури отримують відповідно до частини восьмої статті 9 Закону України "Про адміністративні послуги".

(абзац шостий частини третьої статті 29 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Для отримання містобудівних умов та обмежень до заяви замовник також додає містобудівний розрахунок, що визначає інвестиційні наміри замовника, який складається у довільній формі з доступною та стислою інформацією про основні параметри об'єкта будівництва.

(абзац сьомий частини третьої статті 29 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII діє до 01.01.2019 р.)

Цей перелік документів для надання містобудівних умов та обмежень є вичерпним.

Витяг з містобудівного кадастру для формування містобудівних умов та обмежень до документів замовника додає служба містобудівного кадастру (у разі її утворення).

Перелік об'єктів будівництва, для проектування яких містобудівні умови та обмеження не надаються, визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування.

(частина третя статті 29 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

4. Підставами для відмови у наданні містобудівних умов та обмежень є:

- 1) неподання визначених частиною третьою цієї статті документів, необхідних для прийняття рішення про надання містобудівних умов та обмежень;
- 2) виявлення недостовірних відомостей у документах, що посвідчують право власності чи користування земельною ділянкою, або у документах, що посвідчують право власності на об'єкт нерухомого майна, розташований на земельній ділянці;
- 3) невідповідність намірів забудови вимогам містобудівної документації на місцевому рівні.

Відмова у наданні містобудівних умов та обмежень з обґрунтуванням підстав такої відмови надається у строк, що не перевищує встановлений строк їх надання.

(абзац п'ятий частини четвертої статті 29
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(частина четверта статті 29 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

5. Містобудівні умови та обмеження містять:

1) назву об'єкта будівництва, що повинна відображати вид будівництва та місце розташування об'єкта;

1¹) ідентифікатор об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів нового будівництва та закінчених будівництвом об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до видачі містобудівних умов та обмежень);

(частину п'яту статті 29 доповнено пунктом 1¹
згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(пункт 1¹ частини п'ятої статті 29 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.08.2020 р. по 30.11.2020 р.)

2) інформацію про замовника;

3) відповідність на дату надання містобудівних умов та обмежень цільового та функціонального призначення земельної ділянки містобудівній документації на місцевому рівні;

4) гранично допустиму висотність будинків, будівель та споруд у метрах (з урахуванням обмежень використання приаеродромних територій, встановлених відповідно до [Повітряного кодексу України](#));

(пункт 4 частини п'ятої статті 29 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

5) максимально допустимий відсоток забудови земельної ділянки;

6) максимально допустиму щільність населення в межах житлової забудови відповідної житлової одиниці (кварталу, мікрорайону);

7) мінімально допустимі відстані від об'єкта, що проектується, до червоних ліній, ліній регулювання забудови, існуючих будинків та споруд;

8) планувальні обмеження (охоронні зони пам'яток культурної спадщини, межі історичних ареалів, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх

використання, охоронні зони об'єктів природно-заповідного фонду, прибережні захисні смуги, зони санітарної охорони, планувальні обмеження використання приаеродромних територій, встановлені відповідно до [Повітряного кодексу України](#));

(пункт 8 частини п'ятої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

9) охоронні зони об'єктів транспорту, зв'язку, інженерних комунікацій, відстані від об'єкта, що проектується, до існуючих інженерних мереж.

Перелік зазначених умов є вичерпним.

(частина п'ята статті 29 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

6. Надання містобудівних умов та обмежень або прийняття рішення про відмову в їх наданні здійснюється відповідним уповноваженим органом містобудування та архітектури протягом 10 робочих днів з дня реєстрації заяви, затверджується наказом такого органу.

(частина шоста статті 29 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

7. Відомості про надані містобудівні умови та обмеження підлягають внесенню до реєстру містобудівних умов та обмежень, який веде відповідний уповноважений орган містобудування та архітектури.

Порядок ведення реєстру містобудівних умов та обмежень визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування.

Доступ користувачів до даних реєстру містобудівних умов та обмежень здійснюється безоплатно через офіційний веб-сайт уповноваженого органу містобудування та архітектури.

(частина сьома статті 29 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

(з 01.12.2021 р. частину сьому статті 29 буде виключено відповідно до абзацу шістнадцятого підпункту 12 пункту 13 розділу I Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

8. Містобудівні умови та обмеження є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника.

Внесення змін до містобудівних умов та обмежень може здійснювати орган, що їх надав, за заявою замовника або за рішенням суду.

(абзац другий частини восьмої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Скасування містобудівних умов та обмежень здійснюється:

1) за заявою замовника;

2) абзац п'ятий частини восьмої статті 29 виключено

(згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

3) за рішенням суду.

У разі скасування за рішенням суду містобудівних умов та обмежень посадові особи відповідного уповноваженого органу містобудування та архітектури несуть відповідальність згідно із законом.

(абзац сьомий частини восьмої статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(частина восьма статті 29 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

9. Завдання на проектування об'єктів будівництва складається і затверджується замовником за погодженням із проектувальником.

10. Завдання на проектування визначає обґрунтовані вимоги замовника до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень об'єкта будівництва, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва і складається з урахуванням технічних умов, містобудівних умов та обмежень.

(стаття 29 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Стаття 30. Технічні умови

1. Технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та телекомунікації.

(частина перша статті 30 у редакції Закону України від 13.04.2017 р. N 2020-VIII)

2. Фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою.

(з 01.12.2021 р. частину другу статті 30 буде доповнено новим абзацом другим відповідно до абзаців другого - четвертого підпункту 13 пункту 13 розділу I Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

(абзац другий частини другої статті 30 у редакції Законів України від 22.06.2012 р. N 5021-VI, від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

3. Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.

4. У технічних умовах враховується, що місце приєднання інженерних мереж замовника до магістральних чи інших інженерних мереж розташовується на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки.

5. Частину п'яту статті 30 виключено

(частина п'ята статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.06.2012 р. N 5021-VI, виключена згідно із Законом України від 20.09.2019 р. N 132-IX)

6. Склад, зміст, порядок надання технічних умов та порядок визначення вартості послуг з їх надання визначаються відповідними центральними органами виконавчої влади або державними колегіальними органами.

(частина шоста статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.09.2016 р. N 1540-VIII)

7. Технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.

(абзац перший частини сьомої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, технічні умови є чинними:

(частину сьому статті 30 доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

для об'єктів, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, - не більше двох років з дня їх видачі незалежно від зміни замовника;

(частину сьому статті 30 доповнено абзацом третім згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

для об'єктів, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії, - не більше трьох років з дня їх видачі незалежно від зміни замовника.

(частину сьому статті 30 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

У разі, якщо замовник є суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, технічні умови для об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, видані такому замовнику, є чинними на строк виконання зобов'язань щодо будівництва та введення об'єктів електроенергетики в експлуатацію відповідно до статті 9³ Закону України "Про альтернативні джерела енергії".

(частину сьому статті 30 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

8. За рішенням замовника може бути передбачено застосування автономних систем інженерного забезпечення в установленому законодавством порядку.

(частина восьма статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

Стаття 31. Проектна документація на будівництво

1. Проектна документація на будівництво об'єктів розробляється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, з урахуванням вимог містобудівної документації та вихідних даних і дотриманням вимог законодавства, будівельних норм і правил та затверджується замовником.

Проектування об'єктів в рамках здійснення державно-приватного партнерства або реалізації проекту, що здійснюється на умовах концесії, на відповідних землях державної чи комунальної власності може здійснюватися на підставі документа, що засвідчує право користування земельною ділянкою, виданого підприємству, установі, організації, що є балансоутримувачем майна, що передається у концесію / є об'єктом державно-приватного партнерства, за умови, що така земельна ділянка (або її частина) відповідно до положень договору необхідна для здійснення державно-приватного партнерства або реалізації проекту, що здійснюється на умовах концесії.

(частину першу статті 31 доповнено новим абзацом другим згідно із Законом України від 03.10.2019 р. N 155-IX,

у зв'язку з цим абзаці другий і третій
вважати відповідно абзацами третім і четвертим)

Затвердження проектної документації на будівництво об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(частину першу статті 31 доповнено новим абзацом третім
згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4220-VI,
у зв'язку з цим абзац третій вважати відповідно абзацом четвертим,
абзац третій частини першої статті 31 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

До проектної документації на будівництво об'єктів, що підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#), додаються результати оцінки впливу на довкілля.

(абзац четвертий частини першої статті 31 у редакції
Законів України від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
від 23.05.2017 р. N 2059-VIII,
[який вводится в дію з 18.12.2017 р.](#))

2. Експертиза проектів будівництва проводиться в установленому Кабінетом Міністрів України порядку експертними організаціями незалежно від форми власності, які відповідають [критеріям](#), визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, відомості про які внесені таким органом до Реєстру будівельної діяльності. До проведення експертизи залучаються (у тому числі на підставі цивільно-правових договорів) експерти з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, які пройшли професійну атестацію, що проводилася із залученням представників відповідних центральних органів виконавчої влади, та отримали відповідний кваліфікаційний сертифікат. Порядок проведення професійної атестації таких експертів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

(абзац перший частини другої статті 31 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, оприлюднює перелік експертних організацій, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, відомості про які внесені до Реєстру будівельної діяльності, на порталі електронної системи у вільному безоплатному доступі та підтримує його в актуальному стані на підставі інформації, яка подається експертними організаціями. У разі встановлення невідповідності експертної організації визначеним критеріям відомості про таку організацію виключаються з Реєстру будівельної діяльності.

(абзац другий частини другої статті 31
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Експертиза проектів будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із значними наслідками (СС3), що споруджуються за рахунок бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, здійснюється експертними організаціями із статусом юридичної особи, які відповідають критеріям, визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, у складі яких не менше 80 відсотків експертів працюють на постійній основі і отримали відповідний кваліфікаційний сертифікат за напрямом проведення експертизи, зазначеними в

абзаці першому частини другої цієї статті, та мають філії (представництва) у регіонах, на території яких реалізуються проекти будівництва.

(частина друга статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

3. Не підлягають обов'язковій експертизі проекти будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), крім випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті.

(частина третя статті 29 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.09.2018 р. N 2517-VIII)

4. Обов'язковій експертизі підлягають проекти будівництва об'єктів, які:

1) за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, - щодо додержання нормативів з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, міцності, надійності, довговічності будинків і споруд, їх експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, у тому числі щодо додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення;

(абзац другий частини четвертої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

2) споруджуються на територіях із складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, - в частині міцності, надійності та довговічності будинків і споруд;

(абзац третій частини четвертої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3) споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, якщо їх кошторисна вартість перевищує 300 тисяч гривень, - щодо кошторисної частини проектної документації;

(абзац четвертий частини четвертої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

4) підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#) в частині врахування результатів оцінки впливу на довкілля.

(частину четверту статті 31 доповнено новим абзацом п'ятим згідно із Законом України від 23.05.2017 р. N 2059-VIII, який вводиться в дію з 18.12.2017 р., у зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим, пункт 4 частини четвертої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.09.2018 р. N 2517-VIII)

За рішенням замовника може проводитися також експертиза проектів будівництва інших об'єктів, ніж передбачені у цій частині або окремих розділів проектної документації.

(абзац шостий частини четвертої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

5. Встановлення випадків та порядку проведення експертизи проектів будівництва іншими законами не допускається.

6. Проектна документація на будівництво об'єктів не потребує погодження державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними особами, утвореними такими органами.

7. У разі якщо експертиза проектної документації на будівництво об'єкта здійснюється на підставі договору, такий договір може укладатися в електронній формі через електронний кабінет відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#).

(статтю 31 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

8. У проектній документації на будівництво об'єкта та результатах її експертизи зазначаються:

1) ідентифікатор об'єкта будівництва (для об'єктів нового будівництва, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до розроблення проектної документації) або ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта (для закінчених будівництвом об'єктів). У проектній документації на будівництво об'єкта ідентифікатор закінченого будівництвом об'єкта зазначається для об'єктів, яким присвоєно такий ідентифікатор до розроблення проектної документації;

2) реєстраційний номер містобудівних умов та обмежень і технічних умов у Реєстрі будівельної діяльності.

(пункт 2 частини восьмої статті 31 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2020 р. по 30.11.2021 р.)

(статтю 31 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 32. Класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд

1. Клас наслідків (відповідальності) будівель і споруд (далі - клас наслідків) - це характеристика рівня можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які постійно або періодично перебуватимуть на об'єкті або які знаходитимуться зовні такого об'єкта, матеріальних збитків чи соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або з втратою цілісності об'єкта.

2. Клас наслідків визначається відповідно до вимог будівельних норм і правил, затверджених згідно із законодавством.

(частина друга статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.09.2019 р. N 124-IX)

3. Клас наслідків визначається для кожного об'єкта - будинку, будівлі, споруди будь-якого призначення, їхніх частин, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, у тому числі тих, що належать до складу комплексу (будови).

4. До складу комплексу (будови) можуть належати об'єкти, будівництво яких здійснюється за єдиною проектно-кошторисною документацією.

5. Усі об'єкти поділяються за такими класами наслідків (відповідальності):

незначні наслідки - СС1;

середні наслідки - СС2;

значні наслідки - СС3.

До незначних наслідків (СС1) не можуть бути віднесені об'єкти:

характеристики можливих наслідків від відмови (стану об'єкта, при якому неможливо використовувати його або складову частину за функціональним призначенням) яких перевищують:

рівень можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які постійно перебуватимуть на об'єкті, - 50 осіб;

рівень можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які періодично перебуватимуть на об'єкті, - 100 осіб;

рівень матеріальних збитків чи соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або з втратою цілісності об'єкта, - 2500 мінімальних заробітних плат (до розрахунку збитків не включаються збитки замовників будівництва, які будують об'єкти без залучення коштів державного або місцевого бюджетів, кредитних коштів, наданих під державні гарантії, коштів державних та комунальних підприємств, бюджетних установ);

(абзац дев'ятий частини п'ятої статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.09.2018 р. N 2517-VIII)

пам'ятки культурної спадщини національного та місцевого значення, визначені відповідно до [Закону України "Про охорону культурної спадщини"](#);

нове будівництво яких здійснюється в охоронній зоні пам'яток культурної спадщини національного та місцевого значення (розміри охоронної зони не можуть бути менші за два горизонтальні або два вертикальні розміри пам'ятки);

(з 26.05.2022 р. до абзацу одинадцятого частини п'ятої статті 32 будуть внесені зміни, передбачені підпунктом 3 пункту 29 розділу I Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

об'єкти підвищеної небезпеки, ідентифіковані відповідно до [Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки"](#);

житлові будинки понад чотири поверхи;

об'єкти, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до [Закону України "Про оцінку впливу на довкілля"](#) (крім об'єктів, які виробляють електричну енергію з енергії вітру, за умови позитивного висновку уповноваженого органу з оцінки впливу на довкілля).

(абзац чотирнадцятий частини п'ятої статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.09.2018 р. N 2517-VIII)

До значних наслідків (СС3) відносяться такі об'єкти:

пам'ятки культурної спадщини, визначені відповідно до [Закону України "Про охорону культурної спадщини"](#);

об'єкти підвищеної небезпеки, ідентифіковані відповідно до [Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки"](#);

житлові, громадські або багатофункціональні будівлі заввишки понад 100 метрів та/або з рівнем можливої небезпеки для здоров'я і життя людей понад 400 осіб, які постійно перебувають на об'єкті.

6. Віднесення об'єкта до певного класу наслідків (відповідальності) здійснюється проектною організацією за погодженням із замовником будівництва.

Об'єкту присвоюється найвищий клас наслідків (відповідальності) за одним із критеріїв, встановлених частиною п'ятою цієї статті.

7. Правильність визначення класу наслідків (відповідальності) перевіряється під час проведення експертизи проектів, якщо здійснення такої експертизи є обов'язковим відповідно до закону.

8. Під час здійснення державного архітектурно-будівельного контролю на об'єктах самочинного будівництва клас наслідків таких об'єктів визначається самостійно відповідними органами державного архітектурно-будівельного контролю або із залученням експертної організації чи експерта, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

(стаття 32 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII, враховуючи зміни, внесені Законом України від 23.05.2017 р. N 2059-VIII, який вводится в дію з 18.12.2017 р.)

Стаття 33. Здійснення комплексної забудови території

1. Комплексна забудова території здійснюється з метою забезпечення реалізації громадських інтересів і спрямовується на попереднє проведення інженерної підготовки, спорудження зовнішніх інженерно-транспортних мереж, об'єктів соціальної сфери, житлових будинків, інших об'єктів будівництва, а також на благоустрій території. Комплексна забудова території може здійснюватися шляхом комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду одним або кількома інвесторами.

2. Рішення про організацію комплексної забудови території у визначених межах та рішення про розміщення об'єктів будівництва на території населених пунктів та за їх межами під час комплексної забудови території приймає виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, районна державна адміністрація відповідно до їх повноважень у порядку, передбаченому цим Законом.

(абзац перший частини другої статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

Рішення про розроблення детального плану певної території одночасно є рішенням про комплексну забудову цієї території.

3. Функції замовника на будівництво виконавчий орган місцевої ради, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації виконують безпосередньо або можуть делегувати їх на конкурсній основі генеральному підряднику (підряднику) у порядку, встановленому законодавством.

(абзац перший частини третьої статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

Функції замовника комплексної забудови території може виконувати власник (користувач) відповідної земельної ділянки в межах такої земельної ділянки, переданої (наданої) йому в установленому законом порядку.

Функції замовника будівництва в рамках здійснення державно-приватного партнерства, у тому числі реалізації проектів, що здійснюються на умовах концесії, може виконувати приватний партнер, концесіонер відповідно до умов договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, або концесійного договору та договору про делегування функцій "замовника будівництва".

(частину третю статті 33 доповнено абзацом третім згідно із Законом України від 03.10.2019 р. N 155-IX)

4. Розміщення об'єктів будівництва на території населених пунктів та за їх межами під час комплексної забудови території здійснюється виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, районною державною адміністрацією відповідно до їх повноважень шляхом надання містобудівних умов та обмежень або видачі будівельного паспорта відповідно до містобудівної документації у порядку, передбаченому цим Законом.

5. Регулювання земельних відносин під час комплексної забудови території здійснюється відповідно до земельного законодавства.

Стаття 34. Право на виконання будівельних робіт

1. Замовник має право виконувати будівельні роботи після:

1) подання замовником повідомлення про початок виконання будівельних робіт відповідному органу державного архітектурно-будівельного контролю - щодо об'єктів будівництва, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), та щодо об'єктів, будівництво яких здійснюється на підставі будівельного паспорта та які не потребують отримання дозволу на виконання будівельних робіт згідно з переліком об'єктів будівництва, затвердженим Кабінетом Міністрів України. Форма повідомлення про початок виконання будівельних робіт та порядок його подання визначаються Кабінетом Міністрів України;

(пункт 1 частини першої статті 34 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 22.12.2011 р. N 4220-VI,
від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
у редакції Законів України
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

2) пункт 2 частини першої статті 34 виключено

(згідно із Законом України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

3) видачі замовнику органом державного архітектурно-будівельного контролю дозволу на виконання будівельних робіт - щодо об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками або підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#).

(пункт 3 частини першої статті 34 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII,
від 23.05.2017 р. N 2059-VIII,
[який вводиться в дію з 18.12.2017 р.](#))

2. Зазначені у частині першій цієї статті документи, що надають право на виконання будівельних робіт, є чинними до завершення будівництва.

Перелік будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію, затверджується Кабінетом Міністрів України.

(частину другу статті 34 доповнено абзацом другим
згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

3. Частину третю статті 34 виключено

(частина третя статті 34 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
у редакції Закону України
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
виключена згідно із Законом
України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

4. Реконструкція, реставрація або капітальний ремонт об'єктів будівництва без зміни зовнішніх геометричних розмірів їхніх фундаментів у плані, реконструкція або

капітальний ремонт автомобільних доріг, залізничних колій, ліній електропередачі, зв'язку, трубопроводів, інших лінійних комунікацій у межах земель їх розміщення, а також комплексна реконструкція кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду і нове будівництво об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури відповідно до містобудівної документації на замовлення органів державної влади чи органів місцевого самоврядування на відповідних землях державної чи комунальної власності можуть здійснюватися за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою.

(частина четверта статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 17.11.2011 р. N 4052-VI, від 20.11.2012 р. N 5496-VI, у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

Влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури може здійснюватися без документів, що дають право на виконання будівельних робіт, та за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, з дотриманням вимог законодавства, будівельних норм та правил. Порядок влаштування засобів безперешкодного доступу до об'єктів або їх розумного пристосування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

(частину четверту статті 34 доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 16.01.2020 р. N 473-IX)

5. Контроль за виконанням підготовчих та будівельних робіт здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю.

(частина п'ята статті 34 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

6. Інформація про документ, що дає право на виконання будівельних робіт, а також відомості про клас наслідків (відповідальності) об'єкта, ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта), замовника та підрядників розміщуються на відповідному стенді, який встановлюється на будівельному майданчику в доступному для огляду місці (крім індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них).

(статтю 34 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, частина шоста статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII, від 17.10.2019 р. N 199-IX)

7. Виконання будівельних робіт без відповідного документа, передбаченого цією статтею, вважається самочинним будівництвом і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

(статтю 34 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

Стаття 35. Повідомлення про початок виконання підготовчих робіт

(назва статті 35 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

1. Після набуття права на земельну ділянку та відповідно до її цільового призначення замовник може виконувати підготовчі роботи, визначені будівельними нормами і правилами, з повідомленням органу державного архітектурно-будівельного контролю.

Форма повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, порядок його подання, форма повідомлення про зміну даних у поданому повідомленні визначаються Кабінетом Міністрів України.

(частина перша статті 35 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

2. Виконання підготовчих робіт може здійснюватися на підставі повідомлення про початок виконання будівельних робіт чи дозволу на виконання будівельних робіт.

Виконання підготовчих робіт без подання повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, повідомлення про початок виконання будівельних робіт або отримання дозволу на виконання будівельних робіт забороняється.

(частина друга статті 35 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

3. Повідомлення про початок виконання підготовчих робіт не дає права на виконання будівельних робіт.

(частина третя статті 35 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

4. У разі самостійного виявлення помилки (описки, друкарської, граматичної, арифметичної помилки) у поданому повідомленні про початок виконання підготовчих робіт замовник має право протягом трьох робочих днів із дня подання такого повідомлення подати виправлені (достовірні) дані щодо інформації, яка потребує змін.

(частина четверта статті 35 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
у редакції Закону України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

5. У разі якщо право на будівництво об'єкта передано іншому замовнику або змінено осіб, відповідальних за проведення авторського і технічного нагляду, або змінено інші відомості про початок виконання підготовчих робіт, які містяться в Реєстрі будівельної діяльності, замовник протягом трьох робочих днів повідомляє про такі зміни відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю.

(абзац перший частини п'ятої статті 35 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Продовження виконання підготовчих робіт без такого повідомлення забороняється.

(частина п'ята статті 35 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
у редакції Закону України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

6. Частину шосту статті 35 виключено

(частина шоста статті 35 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
у редакції Законів України
від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
виключено згідно із Законом України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

7. Частину сьому статті 35 виключено

(частина сьома статті 35 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,

8. Частину восьму статті 35 виключено

(частина восьма статті 35 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
виключено згідно із Законом України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

9. Право на початок виконання підготовчих робіт, набуте на підставі поданого повідомлення, може бути припинено відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю у разі:

- 1) подання замовником заяви про припинення права, набутого на підставі повідомлення про початок виконання підготовчих робіт;
- 2) отримання відомостей про ліквідацію юридичної особи, що є замовником;
- 3) на підставі судового рішення, що набрало законної сили.

(частина дев'ята статті 35 у редакції
Законів України від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII,
від 17.10.2019 р. N 199-IX)

10. Замовник відповідно до закону несе відповідальність за повноту і достовірність даних, зазначених у поданому ним повідомленні про початок виконання підготовчих робіт, та виконання підготовчих робіт з порушенням вимог, визначених у цій статті.

(частина десята статті 35 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

11. Повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, зміну даних у поданому повідомленні, зміну даних у відомостях про початок виконання підготовчих робіт, які містяться у Реєстрі будівельної діяльності, припинення права на початок виконання підготовчих робіт не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідного повідомлення у паперовій формі або настання обставин, визначених частиною дев'ятою цієї статті, вносяться органами державного архітектурно-будівельного контролю до Реєстру будівельної діяльності з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі та оприлюднюються на порталі електронної системи.

Повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, зміну даних у поданому повідомленні, зміну даних у відомостях про початок виконання підготовчих робіт, які містяться в Реєстрі будівельної діяльності, припинення права на початок виконання підготовчих робіт, які подані в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, включаються до Реєстру будівельної діяльності автоматично в режимі реального часу з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі та оприлюднюються на порталі електронної системи.

У повідомленні про початок виконання підготовчих робіт та у Реєстрі будівельної діяльності зазначається, зокрема, така інформація:

кадастровий номер земельної ділянки (для земельних ділянок, право власності чи користування на які виникло до 2004 року, - за наявності) або відмітка про випадок, визначений частиною четвертою статті 34 цього Закону та/або частиною першою статті 12¹ Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи";

(абзац четвертий частини одинадцятої статті 35
у редакції Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) до подання повідомлення).

Право на виконання підготовчих робіт вважається припиненим з дати внесення/включення відомостей про припинення такого права до Реєстру будівельної діяльності.

(статтю 35 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 36. Повідомлення про початок виконання будівельних робіт

(назва статті 36 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

1. Право на виконання підготовчих робіт (якщо вони не були виконані раніше згідно з повідомленням про початок виконання підготовчих робіт) і будівельних робіт на об'єктах, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), об'єктах, будівництво яких здійснюється на підставі будівельного паспорта, надається замовнику та генеральному підряднику чи підряднику (у разі якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників) після подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт.

(частина перша статті 36 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

2. Виконувати будівельні роботи без подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт забороняється.

Отримання замовником інших документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт, крім направлення повідомлення про початок виконання будівельних робіт до відповідного органу державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до частини першої цієї статті, не вимагається.

(частина друга статті 36 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
у редакції Закону України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

3. Форма повідомлення про початок виконання будівельних робіт, порядок його подання, форма повідомлення про зміну даних у поданому повідомленні визначаються Кабінетом Міністрів України.

(частина третя статті 36 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
у редакції Закону України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

4. Частину четверту статті 36 виключено

(частина четверта статті 36 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
у редакції Законів України
від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
виключено згідно із Законом України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

5. Частину п'яту статті 36 виключено

(частина п'ята статті 36 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,

6. У разі якщо право на будівництво об'єкта передано іншому замовнику або змінено осіб, відповідальних за проведення авторського і технічного нагляду, або змінено інші відомості про початок виконання будівельних робіт, які містяться у Реєстрі будівельної діяльності, а також у разі коригування проектної документації на виконання будівельних робіт в установленому законодавством порядку, замовник протягом трьох робочих днів повідомляє про такі зміни відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю.

У разі якщо коригування проектної документації може вплинути на визначення адреси об'єкта нового будівництва (зміна місця розташування об'єкта, головного входу тощо), у повідомленні зазначається про необхідність коригування (зміни, присвоєння, анулювання) адреси.

У день внесення інформації, визначеної цією частиною, до Реєстру будівельної діяльності, програмні засоби електронної системи забезпечують автоматичне направлення до органу з присвоєння адреси повідомлення про необхідність зміни, присвоєння або анулювання адреси об'єкта нового будівництва.

(частина шоста статті 36 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
у редакції Законів України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII,
від 17.10.2019 р. N 199-IX)

7. Право на початок виконання будівельних робіт, набуте на підставі поданого повідомлення, може бути припинено відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю у разі:

- 1) подання замовником заяви про припинення права, набутого на підставі повідомлення про початок виконання будівельних робіт;
- 2) отримання відомостей про ліквідацію юридичної особи, що є замовником;
- 3) на підставі судового рішення, що набрало законної сили.

(частина сьома статті 36 у редакції
Законів України від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII,
від 17.10.2019 р. N 199-IX)

8. Замовник відповідно до закону несе відповідальність за повноту та достовірність даних, зазначених у поданому ним повідомленні про початок виконання будівельних робіт, та за виконання будівельних робіт без повідомлення.

(частина восьма статті 36 у редакції
Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

9. Повідомлення про початок виконання будівельних робіт, зміну даних у поданому повідомленні, зміну даних про початок виконання будівельних робіт, які містяться у Реєстрі будівельної діяльності, відомості про припинення права на початок виконання будівельних робіт не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідного повідомлення в паперовій формі або настання обставин, визначених частиною сьомою цієї статті, вносяться органами державного архітектурно-будівельного контролю до Реєстру будівельної діяльності з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі та оприлюднюються на порталі електронної системи.

Повідомлення про початок виконання будівельних робіт, зміну даних у поданому повідомленні, зміну даних про початок виконання будівельних робіт, які містяться в

Реєстрі будівельної діяльності, відомості про припинення права на початок виконання будівельних робіт, які подані в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, включаються до Реєстру будівельної діяльності автоматично з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі та оприлюднюються на порталі електронної системи.

У повідомленні про початок виконання будівельних робіт та у Реєстрі будівельної діяльності зазначається, зокрема, така інформація:

1) кадастровий номер земельної ділянки (для земельних ділянок, право власності чи користування на які виникло до 2004 року, - за наявності) або відмітка про випадок, визначений частиною четвертою статті 34 цього Закону та/або частиною першою статті 12¹ Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи";

(абзац четвертий частини дев'ятої статті 36 у редакції Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

2) реєстраційний номер містобудівних умов та обмежень або будівельного паспорта, технічних умов у Реєстрі будівельної діяльності;

(пункт 2 частини дев'ятої статті 36 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2020 р. по 30.11.2021 р.)

3) реєстраційний номер звіту про результати експертизи проектної документації на будівництво об'єкта (у разі її проведення) у Реєстрі будівельної діяльності;

4) реєстраційний номер енергетичного сертифіката у Реєстрі будівельної діяльності (у разі проведення енергетичної сертифікації);

5) ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) (у повідомленні про початок виконання будівельних робіт зазначається для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) до подання повідомлення).

У день включення до Реєстру будівельної діяльності інформації про початок виконання будівельних робіт програмні засоби електронної системи забезпечують автоматичне направлення до органу з присвоєння адреси повідомлення про необхідність присвоєння адреси об'єкту нового будівництва.

Право на виконання будівельних робіт вважається припиненим з дати внесення/включення відомостей про припинення такого права до Реєстру будівельної діяльності.

(статтю 36 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 37. Дозвіл на виконання будівельних робіт

1. Право на виконання підготовчих робіт (якщо вони не були виконані раніше згідно з повідомленням про початок виконання підготовчих робіт) і будівельних робіт на об'єктах будівництва, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками або підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із Законом України "Про оцінку впливу на довкілля", підключення об'єкта будівництва до інженерних мереж та споруд надається замовнику та генеральному підряднику чи підряднику (якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників) після отримання дозволу на виконання будівельних робіт.

(частина перша статті 37 у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII, враховуючи зміни, внесені Законом України від 23.05.2017 р. N 2059-VIII, який вводиться в дію з 18.12.2017 р.)

2. Дозвіл на виконання будівельних робіт видається **органами державного архітектурно-будівельного контролю** на безоплатній основі протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви.

За наявності дозволу на виконання будівельних робіт отримання замовником та генеральним підрядником чи підрядником (у разі якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників) інших документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт та видалення зелених насаджень у межах будівельного майданчика не вимагається.

3. Для отримання дозволу подається заява, до якої додаються:

1) копія документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, або копія договору суперфіцію;

2) копія розпорядчого документа щодо комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду у разі здійснення комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду на замовлення органів державної влади чи органів місцевого самоврядування на відповідних землях державної чи комунальної власності (замість копії документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою);

3) проектна документація на будівництво, розроблена та затверджена в установленому законодавством порядку;

4) копія документа, що посвідчує право власності на будинок чи споруду, або згода його власника (співвласників), засвідчена у встановленому законодавством порядку, на проведення будівельних робіт у разі здійснення реконструкції, реставрації чи капітального ремонту;

(абзац п'ятий частини третьої статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

5) копії документів про призначення осіб, відповідальних за виконання будівельних робіт, та осіб, які здійснюють авторський і технічний нагляд;

5¹) інформація про інженера-консультанта (у разі його залучення);

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом сьомим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX, у зв'язку з цим абзаци сьомий - дев'ятий вважати відповідно абзацами восьмим - десятим)

6) інформація про ліцензію, що дає право на виконання будівельних робіт, та кваліфікаційні сертифікати;

7) результати оцінки впливу на довкілля у випадках, визначених **Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"**.

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом дев'ятим згідно із Законом України від 23.05.2017 р. N 2059-VIII, який вводиться в дію з 18.12.2017 р., у зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом десятим)

Копія документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, копія договору суперфіцію або копія документа, що посвідчує право власності на будинок чи споруду, не подається у разі, якщо державна реєстрація такого права здійснювалася у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. У цьому випадку інформація про документ, який посвідчує відповідне речове право, зазначається у заяві про видачу дозволу на виконання будівельних робіт.

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом десятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Видача дозволу на виконання будівельних робіт здійснюється з використанням Реєстру будівельної діяльності. У заяві про видачу дозволу на виконання будівельних робіт та у Реєстрі будівельної діяльності зазначається, зокрема, така інформація:

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом одинадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац одинадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

1) кадастровий номер земельної ділянки (для земельних ділянок, право власності чи користування на які виникло до 2004 року, - за наявності) або відмітка про випадок, визначений частиною четвертою статті 34 цього Закону та/або частиною першою статті 12¹ Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи";

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом дванадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац дванадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

(абзац дванадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 28.04.2021 р. N 1423-IX)

2) реєстраційний номер містобудівних умов та обмежень, технічних умов у Реєстрі будівельної діяльності;

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом тринадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац тринадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2021 р.)

3) реєстраційний номер звіту про результати експертизи проектної документації на будівництво об'єкта в Реєстрі будівельної діяльності;

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом чотирнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац чотирнадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

4) реєстраційний номер енергетичного сертифіката в Реєстрі будівельної діяльності;

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац п'ятнадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

5) ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) (у заяві про видачу дозволу зазначається для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) до подання заяви);

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом шістнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац шістнадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

6) відомості про складові частини об'єкта (квартири, вбудовані чи вбудовано-прибудовані житлові та нежитлові приміщення в будинку, будівлі, споруді, гаражні бокси, машиномісця, інші житлові та нежитлові приміщення, які після прийняття об'єкта в експлуатацію є самостійними об'єктами нерухомого майна).

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом
сімнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац сімнадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

У день виготовлення з використанням Реєстру будівельної діяльності дозволу на виконання будівельних робіт програмні засоби електронної системи забезпечують автоматичне направлення до органу з присвоєння адреси повідомлення про необхідність присвоєння адреси об'єкту нового будівництва.

(частину третю статті 37 доповнено новим абзацом
вісімнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX,
у зв'язку з цим абзац десятий вважати абзацом дев'ятнадцятим)

(абзац вісімнадцятий частини третьої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2020 р.)

Порядок видачі та анулювання дозволу на виконання будівельних робіт визначається Кабінетом Міністрів України.

(абзац дев'ятнадцятий частини третьої статті 37
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(частина третя статті 37 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
у редакції Закону України
від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

4. Абзац перший частини четвертої статті 37 виключено

(згідно із Законом України
від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Підставою для відмови у видачі дозволу на виконання будівельних робіт є:

- 1) неподання документів, необхідних для прийняття рішення про видачу такого дозволу;
- 2) невідповідність поданих документів вимогам законодавства;
- 3) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;
- 4) результати оцінки впливу на довкілля у випадках, визначених [Законом України "Про оцінку впливу на довкілля"](#).

(частину четверту статті 37 доповнено новим абзацом
шостим згідно із Законом України від 23.05.2017 р. N 2059-VIII,
[який вводится в дію з 18.12.2017 р.](#),
у зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим)

Рішення про видачу або анулювання дозволу на виконання будівельних робіт може бути розглянуто у порядку нагляду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду (без права видачі дозволу), або оскаржено до суду.

(абзац сьомий частини четвертої статті 37 у редакції
Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

5. У разі якщо в установленій цією статтею строк [органом державного архітектурно-будівельного контролю](#) не видано дозвіл на виконання будівельних робіт або відмову в його видачі, замовник звертається до [центрального органу виконавчої влади](#), що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, для вжиття протягом десяти робочих днів заходів, пов'язаних з видачею

зазначеного дозволу або відмовою в його видачі. У разі якщо протягом зазначеного строку не буде видано дозвіл на виконання будівельних робіт або відмову в його видачі, право на виконання будівельних робіт виникає на десятий робочий день з дня реєстрації письмового звернення, направленої рекомендованим листом або через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, а дозвіл вважається виданим.

(частина п'ята статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 09.04.2015 р. N 320-VIII, від 17.10.2019 р. N 199-IX)

6. Дозвіл на виконання будівельних робіт може бути анульовано органом державного архітектурно-будівельного контролю у разі:

- 1) подання замовником заяви про анулювання дозволу на виконання будівельних робіт;
- 2) наявності відомостей про ліквідацію юридичної особи, що є замовником;
- 3) на підставі судового рішення, що набрало законної сили, про скасування містобудівних умов та обмежень та/або припинення права на виконання будівельних робіт.

Відомості про анулювання дозволу на виконання будівельних робіт з підстав, визначених пунктами 1 та 2 цієї частини, включаються до Реєстру будівельної діяльності автоматично з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі та оприлюднюються на порталі електронної системи.

(абзац п'ятий частини шостої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.06.2020 р. по 30.11.2020 р.)

Дозвіл на виконання будівельних робіт вважається анульованим з дати внесення відомостей про анулювання такого дозволу до Реєстру будівельної діяльності.

(абзац шостий частини шостої статті 37 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.06.2020 р. по 30.11.2020 р.)

(частина шоста статті 37 у редакції Закону України від 16.10.2012 р. N 5459-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII, у редакції Законів України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII, від 17.10.2019 р. N 199-IX)

7. У разі якщо право на будівництво об'єкта передано іншому замовникові або змінено генерального підрядника чи підрядника (якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників), а також у разі коригування проектної документації замовник протягом трьох робочих днів повідомляє про такі зміни відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю з поданням засвідчених у встановленому порядку копій документів, що підтверджують зазначені зміни. У разі якщо коригування проектної документації може вплинути на визначення адреси об'єкта нового будівництва (зміна місця розташування об'єкта, головного входу, зміна кількості об'єктів тощо), у повідомленні зазначається про необхідність коригування (зміни, присвоєння, анулювання) адреси. Продовження виконання будівельних робіт без такого повідомлення забороняється.

(абзац перший частини сьомої статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Одночасно з направленням до відповідного органу державного архітектурно-будівельного контролю повідомлення, що передбачає необхідність коригування (зміни,

присвоєння, анулювання) адреси, програмні засоби електронної системи забезпечують автоматичне направлення до органу з присвоєння адреси повідомлення про необхідність коригування адреси об'єкта нового будівництва.

(частину сьому статті 37 доповнено новим абзацом другим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX, у зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім)

У разі зміни осіб, відповідальних за проведення авторського і технічного нагляду, або відповідальних виконавців робіт замовник повідомляє відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю про такі зміни з поданням засвідчених в установленому порядку копій документів, що підтверджують зазначені зміни, протягом трьох днів з дня їх настання.

(частина сьома статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5459-VI, від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 09.04.2015 р. N 320-VIII, у редакції Закону України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

8. Частину восьму статті 37 виключено

(згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

9. Частину дев'яту статті 37 виключено

(частина дев'ята статті 37 у редакції Закону України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, виключена згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Стаття 37¹. Ліцензування господарської діяльності з будівництва об'єктів

1. Господарська діяльність з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними наслідками (СС3), підлягає ліцензуванню за переліком видів робіт, що визначається Кабінетом Міністрів України, відповідно до [Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності"](#) з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Органом ліцензування є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду.

3. Контроль за дотриманням ліцензійних умов та здійсненням будівельних робіт на об'єктах будівництва здійснюється органом ліцензування.

(Закон доповнено статтею 37¹ згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 38. Знесення самочинно збудованих об'єктів

(назва статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

1. У разі виявлення факту самочинного будівництва об'єкта, перебудова якого з метою усунення істотного відхилення від проекту або усунення порушень законних прав та інтересів інших осіб, істотного порушення будівельних норм є неможливою, посадова особа органу державного архітектурно-будівельного контролю видає особі, яка здійснила (здійснює) таке будівництво, припис про усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил з визначенням строку для добровільного виконання припису.

У разі якщо особа в установленний строк добровільно не виконала вимоги, встановлені у приписі, орган державного архітектурно-будівельного контролю подає позов до суду про знесення самочинно збудованого об'єкта та компенсацію витрат, пов'язаних з таким знесенням.

2. За рішенням суду самочинно збудований об'єкт підлягає знесенню з компенсацією витрат, пов'язаних із знесенням об'єкта, за рахунок особи, яка здійснила (здійснює) таке самочинне будівництво.

(абзац перший частини другої статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

У разі неможливості виконання рішення суду особою, яка здійснила таке самочинне будівництво (смерть цієї особи, оголошення її померлою, визнання безвісно відсутньою, ліквідація чи визнання її банкрутом тощо), знесення самочинно збудованого об'єкта здійснюється за рішенням суду за рахунок коштів правонаступника або за рішенням органу місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевого бюджету та в інших випадках, передбачених законодавством.

(абзац другий частини другої статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI, у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

Виконання рішення суду, що набрало законної сили, щодо знесення самочинно збудованого об'єкта здійснюється відповідно до Закону України "Про виконавче провадження".

(частину другу статті 38 доповнено абзацом третім згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Стаття 39. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів

1. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), та об'єктів, будівництво яких здійснювалося на підставі будівельного паспорта, здійснюється шляхом реєстрації відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю на безоплатній основі поданої замовником декларації про готовність об'єкта до експлуатації протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви.

(абзац перший частини першої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 09.04.2015 р. N 320-VIII, від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

У разі якщо після реєстрації декларації про початок виконання будівельних робіт відбулася зміна найменування замовника та/або генерального підрядника, та/або генерального проектувальника, та/або підрядника у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство, у декларації про готовність об'єкта до експлуатації, яка подається для реєстрації, вказується нове (змінене) найменування зазначених осіб (якщо згідно з формою декларації їх необхідно вказувати) із зазначенням того, що зміна найменування відбулася у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство. За наявності такого зазначення в декларації про готовність об'єкта до експлуатації орган державного архітектурно-будівельного контролю не має права повертати таку декларацію з підстави різного найменування зазначених осіб у декларації про початок виконання будівельних робіт і в декларації про готовність об'єкта до експлуатації.

(частину першу статті 39 доповнено новим абзацом другим згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII,

у зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім)

Форма декларації про готовність об'єкта до експлуатації, порядок її подання і реєстрації визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, здійснюється на підставі акта готовності об'єкта до експлуатації шляхом видачі органами державного архітектурно-будівельного контролю сертифіката у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(абзац перший частини другої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

Перед прийняттям в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта замовник забезпечує проведення контрольного геодезичного знімання такого об'єкта. Контрольне геодезичне знімання здійснюється особами, які в установленому законом порядку включені до Державного реєстру сертифікованих інженерів-землевпорядників або Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів. Результати контрольного геодезичного знімання відображаються у формі електронного документа. Вимоги до змісту, структури і технічних характеристик електронного документа визначаються Кабінетом Міністрів України.

(частину другу статті 39 доповнено новим абзацом другим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Особа, яка здійснила контрольне геодезичне знімання об'єкта, вносить його результати до Реєстру будівельної діяльності з присвоєнням реєстраційного номера в цій системі. Результати контрольного геодезичного знімання та відомості про прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів передаються в порядку електронної інформаційної взаємодії до Державного земельного кадастру та відображаються на його картографічній основі.

(частину другу статті 39 доповнено новим абзацом третім згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(друге речення абзацу третього частини другої статті 39 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2020 р. по 30.11.2021 р.)

Порядок електронної інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром та Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва, а також перелік відомостей, обмін якими здійснюється в порядку такої взаємодії, визначаються Кабінетом Міністрів України в Порядку інформаційної взаємодії між кадастрами та інформаційними системами.

(частину другу статті 39 доповнено новим абзацом четвертим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX, у зв'язку з цим абзаци другий - четвертий вважати відповідно абзацами п'ятим - сьомим)

У разі якщо після видачі дозволу на виконання будівельних робіт відбулася зміна найменування замовника та/або генерального підрядника, та/або генерального проектувальника, та/або підрядника у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство, в акті готовності об'єкта до експлуатації та в заяві про видачу сертифіката вказується нове (змінене) найменування зазначених осіб (якщо згідно з формою акта та заявою цих осіб їх необхідно вказувати) із зазначенням того, що зміна найменування відбулася у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство. За наявності такого зазначення в акті готовності об'єкта до експлуатації та в заяві про видачу сертифіката орган державного архітектурно-будівельного контролю не має права відмовляти у видачі сертифіката з підстави різного найменування зазначених осіб у

дозволі на виконання будівельних робіт та в акті готовності об'єкта до експлуатації і в заяві про видачу сертифіката.

(частину другу статті 39 доповнено новим абзацом п'ятим згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII, у зв'язку з цим абзаци п'ятий і шостий вважати відповідно абзацами шостим і сьомим)

Форма акта готовності об'єкта до експлуатації, порядок видачі сертифіката про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, розмір та порядок внесення плати за видачу сертифіката визначаються Кабінетом Міністрів України.

(абзац шостий частини другої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Акт готовності об'єкта до експлуатації підписується замовником, генеральним проектувальником, генеральним підрядником або підрядником (у разі якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників), субпідрядниками, страховиком (якщо об'єкт застрахований).

3. Орган державного архітектурно-будівельного контролю у разі необхідності під час розгляду питань, пов'язаних з видачею сертифіката, може звернутися до державних органів з метою отримання відповідних висновків.

Неподання таких висновків у визначений органом державного архітектурно-будівельного контролю строк не є підставою для продовження строку видачі сертифіката або відмови в його видачі.

4. Прийняття рішення про реєстрацію (повернення) декларації про готовність об'єкта до експлуатації, яка подана в паперовій формі, видачу (відмову у видачі) сертифіката здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю протягом десяти робочих днів з дня подання відповідних документів.

Реєстрація декларації про готовність об'єкта до експлуатації, яка подана в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, здійснюється автоматично програмними засобами Реєстру будівельної діяльності в режимі реального часу з присвоєнням реєстраційного номера в цьому реєстрі та оприлюдненням цієї інформації на порталі електронної системи.

У декларації про готовність об'єкта до експлуатації, заяві про видачу сертифіката про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, сертифікаті про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта та у Реєстрі будівельної діяльності зазначається, зокрема, така інформація:

1) ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) (у декларації/заяві зазначається для об'єктів, щодо яких проведено технічну інвентаризацію після запровадження електронної системи та яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) до подання декларації/заяви);

2) реєстраційний номер технічного паспорта закінченого будівництвом об'єкта в Реєстрі будівельної діяльності (у разі, якщо проведення технічної інвентаризації є обов'язковим);

(пункт 2 частини четвертої статті 39 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.12.2020 р. по 30.11.2021 р.)

3) реєстраційний номер результатів контрольного геодезичного знімання в Реєстрі будівельної діяльності (у разі видачі сертифіката).

(частина четверта статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

5. Датою прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта є дата реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації або видачі сертифіката.

6. Орган державного архітектурно-будівельного контролю повертає декларацію про готовність об'єкта до експлуатації замовникові, якщо декларація подана чи оформлена з порушенням установлених вимог, з обґрунтуванням причини у строк, передбачений для її реєстрації.

(частина шоста статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI, у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

Рішення про реєстрацію або повернення декларації про готовність об'єкта до експлуатації може бути розглянуто у порядку нагляду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду (без права реєстрації декларації), або оскаржено до суду.

(частину шосту статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

Декларація про готовність об'єкта до експлуатації повертається замовнику в спосіб, відповідно до якого були подані документи (у паперовій або електронній формі).

(частину шосту статті 39 доповнено абзацом третім згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Відомості про повернення декларації про готовність об'єкта до експлуатації підлягають внесенню до Реєстру будівельної діяльності.

(частину шосту статті 39 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

7. Орган державного архітектурно-будівельного контролю відмовляє у видачі сертифіката з таких підстав:

(абзац перший частини сьомої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

- 1) неподання документів, необхідних для прийняття рішення про видачу сертифіката;
- 2) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;
- 3) невідповідність об'єкта проектній документації на будівництво такого об'єкта та/або вимогам будівельних норм і правил, у тому числі щодо доступності об'єкта для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

(абзац четвертий частини сьомої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII, від 16.01.2020 р. N 473-IX)

- 4) невиконання вимог, передбачених [Законом України "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання"](#), щодо оснащення будівлі вузлами обліку відповідних комунальних послуг.

(частину сьому статті 39 доповнено новим абзацом п'ятим згідно із Законом України від 22.06.2017 р. N 2119-VIII, у зв'язку з цим абзаци п'ятий, шостий вважати відповідно абзацами шостим, сьомим)

Відмова у видачі сертифіката надається замовникові у строк, передбачений для його видачі.

(абзац шостий частини сьомої статті 39 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Рішення про відмову у видачі сертифіката може бути розглянуто у порядку нагляду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду (без права видачі сертифіката), або оскаржено до суду.

(частину сьому статті 39 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

8. Експлуатація закінчених будівництвом об'єктів, не прийнятих (якщо таке прийняття передбачено законодавством) в експлуатацію, забороняється.

(частина восьма статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

9. Зареєстрована декларація про готовність об'єкта до експлуатації або сертифікат є підставою для укладення договорів про постачання на прийнятий в експлуатацію об'єкт необхідних для його функціонування ресурсів - води, газу, тепла, електроенергії, включення даних про такий об'єкт до державної статистичної звітності та оформлення права власності на нього.

Підключення закінченого будівництвом об'єкта, прийнятого в експлуатацію, до інженерних мереж здійснюється протягом десяти днів з дня відповідного звернення замовника до осіб, які є власниками відповідних елементів інженерної інфраструктури або здійснюють їх експлуатацію.

Державну статистичну звітність щодо прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів подають органи державного архітектурно-будівельного контролю за формою та у строки, передбачені звітно-статистичною документацією, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

(частину дев'яту статті 39 доповнено абзацом третім згідно із Законом України від 13.04.2017 р. N 2020-VIII)

10. Замовник відповідно до закону несе відповідальність за повноту та достовірність даних, зазначених у поданій ним декларації про готовність об'єкта до експлуатації, та за експлуатацію об'єкта без зареєстрованої декларації або сертифіката.

11. Частину одинадцятую статті 39 виключено

(частина одинадцята статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, виключено згідно із Законом України від 09.04.2015 р. N 320-VIII)

12. Замовник зобов'язаний передати закінчений будівництвом та підключений до інженерних мереж житловий будинок, що споруджувався із залученням коштів фізичних та юридичних осіб, об'єднанню співвласників або власнику, або експлуатуючій організації протягом ста двадцяти календарних днів з дня його прийняття в експлуатацію.

(статтю 39 доповнено частиною дванадцятою згідно із Законом України від 05.07.2012 р. N 5059-VI, частина дванадцята статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

Стаття 39¹. Внесення змін до повідомлення або декларації про готовність об'єкта до експлуатації, скасування реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації або припинення права на початок виконання підготовчих або будівельних робіт, набутого на підставі поданого повідомлення

1. У разі якщо замовник самостійно виявив технічну помилку у надісланому повідомленні про початок виконання підготовчих чи будівельних робіт, зареєстрованій декларації про готовність об'єкта до експлуатації, а також у разі виявлення відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю недостовірних даних, наведених у надісланому повідомленні чи зареєстрованій декларації, які не є підставою вважати об'єкт самочинним будівництвом відповідно до закону, до такого повідомлення або декларації вносяться зміни у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

(абзац перший частини першої статті 39¹ із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

Замовник зобов'язаний протягом трьох робочих днів надати достовірні дані щодо інформації, яка потребує змін, для внесення відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю відповідних відомостей до реєстру, а також до повідомлення або декларації.

(абзац другий частини першої статті 39¹ із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

2. У разі виявлення відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю факту подання недостовірних даних, наведених у надісланому повідомленні чи зареєстрованій декларації, які є підставою вважати об'єкт самочинним будівництвом, зокрема, якщо він збудований або будується на земельній ділянці, що не була відведена для цієї мети, або без відповідного документа, який дає право виконувати будівельні роботи, чи без належно затвердженого проекту або будівельного паспорта, а також у разі набрання законної сили судовим рішенням про скасування містобудівних умов та обмежень відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду звертається до суду із позовом про скасування реєстрації такої декларації або про припинення права на виконання підготовчих або будівельних робіт, набутого на підставі поданого повідомлення.

Відомості про набрання законної сили судовим рішенням про скасування реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації або права на початок виконання підготовчих або будівельних робіт, набутого на підставі поданого повідомлення, вносяться до Реєстру будівельної діяльності.

(частина друга статті 39¹ у редакції
Законів України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII,
від 17.10.2019 р. N 199-IX)

3. Замовник будівництва після припинення права на початок виконання підготовчих або будівельних робіт, набутого на підставі поданого повідомлення, або скасування реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації може повторно надіслати повідомлення або подати декларацію згідно з вимогами, встановленими законодавством.

(частина третя статті 39¹ у редакції
Законів України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII,
від 17.10.2019 р. N 199-IX)

4. До замовника, який самостійно виявив допущену технічну помилку і подав відповідну заяву, штрафні санкції за раніше подані з помилками повідомлення або декларацію чи виявлені в них недостовірні дані не застосовуються.

(Закон доповнено статтею 39¹ згідно із
Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

1. Власники або управителі об'єктів будівництва забезпечують поточний огляд і періодичне обстеження прийнятих в експлуатацію у встановленому законодавством порядку об'єктів протягом усього періоду їх існування та несуть відповідальність за їх експлуатацію згідно із законом.

2. Обстеження об'єкта будівництва здійснюється з метою оцінки його відповідності основним вимогам до будівель і споруд, визначеним технічним регламентом, та вжиття обґрунтованих заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час його експлуатації.

Порядок проведення обстеження встановлює Кабінет Міністрів України.

Результати обстеження відображаються у паспорті об'єкта будівництва, який виготовляється з використанням Реєстру будівельної діяльності.

(абзац третій частини другої статті 39²
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

У випадках, передбачених законодавством, під час обстеження об'єкта проводиться сертифікація його енергетичної ефективності.

(частину другу статті 39² доповнено абзацом четвертим
згідно із Законом України від 22.06.2017 р. N 2118-VIII,
який вводиться в дію з 23.07.2018 р.)

3. Обов'язковому обстеженню підлягають об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми та значними наслідками, а також багатоквартирні житлові будинки незалежно від класу наслідків (відповідальності).

(абзац перший частини третьої статті 39² із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

За рішенням власників або управителів також може проводитися обстеження інших об'єктів, не передбачених цією частиною.

4. У період між обстеженнями власники або управителі своїми силами чи із залученням інших суб'єктів господарювання забезпечують огляд об'єктів та вживають заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації.

5. Контроль за дотриманням порядку проведення обстеження об'єктів та реалізацією заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

(частина п'ята статті 39² із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

6. Незабезпечення обстеження та паспортизації об'єкта, що підлягає обов'язковому обстеженню, порушення порядку проведення такого обстеження та нереалізація заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час його експлуатації тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

(частина шоста статті 39², передбачена абзацом одинадцятим підпункту 27
пункту 7 розділу I Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, набирає чинності з
06.07.2014 р.)

(Закон доповнено статтею 39² згідно із
Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

1. Технічна інвентаризація об'єкта нерухомого майна - це комплекс робіт з метою визначення складу, фактичної площі, об'єму, технічного стану та/або визначення змін зазначених характеристик за певний період часу із виготовленням відповідних документів (матеріалів технічної інвентаризації, технічного паспорта) з використанням Реєстру будівельної діяльності.

2. Технічна інвентаризація об'єкта нерухомого майна проводиться фізичною особою - підприємцем або юридичною особою, у складі якої працюють один або більше відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, які пройшли професійну атестацію та отримали кваліфікаційний сертифікат на право виконання робіт із технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна відповідно до [Закону України "Про архітектурну діяльність"](#):

1) перед прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів (у тому числі після проведення реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єкта будівництва, щодо якого набуто право на виконання будівельних робіт);

2) перед проведенням державної реєстрації права власності на об'єкт незавершеного будівництва, щодо якого набуто право на виконання будівельних робіт;

3) перед проведенням державної реєстрації права власності на об'єкт нерухомого майна, що утворився внаслідок поділу, об'єднання об'єкта нерухомого майна або виділення частки з об'єкта нерухомого майна, крім випадків, коли за результатами такого поділу, об'єднання або виділення частки шляхом реконструкції закінчений будівництвом об'єкт приймався в експлуатацію;

4) перед прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, визначених пунктом 9 розділу V "Прикінцеві положення" цього Закону;

5) на підставі судового рішення;

6) в інших випадках за бажанням замовника.

3. Технічна інвентаризація об'єкта нерухомого майна у випадках, визначених пунктами 1 - 4, 6 частини другої цієї статті, проводиться на підставі договору, який укладається між особою, визначеною абзацом першим частини другої цієї статті, та замовником/ власником об'єкта нерухомого майна або уповноваженою ним особою. У разі проведення технічної інвентаризації об'єкта нерухомого майна державної або комунальної власності договір укладається з підприємством, установою, організацією, яка уповноважена в установленому порядку управляти відповідним об'єктом нерухомого майна.

Строк виконання робіт, розмір та порядок оплати робіт із технічної інвентаризації визначаються у договорі за домовленістю сторін.

Договір про проведення технічної інвентаризації може укладатися в електронній формі через електронний кабінет відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#).

(абзац третій частини третьої статті 39³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2021 р.)

4. За результатами проведення технічної інвентаризації виготовляються інвентаризаційна справа, матеріали технічної інвентаризації та технічні паспорти з використанням Реєстру будівельної діяльності.

(частина четверта статті 39³ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.03.2020 р. по 30.11.2021 р.)

5. Порядок проведення технічної інвентаризації нерухомого майна, перелік об'єктів нерухомого майна, які підлягають технічній інвентаризації, склад, зміст інвентаризаційної справи, матеріалів технічної інвентаризації та технічних паспортів

визначаються Кабінетом Міністрів України в Порядку проведення технічної інвентаризації.

(Закон доповнено статтею 39³ згідно із
Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Стаття 40. Виключена

(стаття 40 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 22.03.2012 р. N 4570-VI,
від 21.06.2012 р. N 5018-VI,
від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
від 23.11.2018 р. N 2628-VIII,
від 03.10.2019 р. N 155-IX,
виключена згідно із Законом
України від 20.09.2019 р. N 132-IX)

Стаття 41. Державний архітектурно-будівельний контроль

1. Державний архітектурно-будівельний контроль - це сукупність заходів, спрямованих на дотримання замовниками, проектувальниками, підрядниками та експертними організаціями вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт.

Державний архітектурно-будівельний контроль здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до [Закону України "Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності"](#). Державний архітектурно-будівельний контроль замовників будівництва, які є фізичними особами, здійснюється відповідно до [Закону України "Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності"](#) з урахуванням особливостей правового статусу таких осіб. Порядок здійснення архітектурно-будівельного контролю визначається Кабінетом Міністрів України.

(абзац другий частини першої статті 41
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Державний архітектурно-будівельний контроль здійснюється на об'єктах будівництва у порядку проведення планових та позапланових перевірок за територіальним принципом.

Плановою перевіркою вважається перевірка, що передбачена планом роботи органу державного архітектурно-будівельного контролю, який затверджується керівником такого органу.

Позаплановою перевіркою вважається перевірка, що не передбачена планом роботи органу державного архітектурно-будівельного контролю.

Підставами для проведення позапланової перевірки є:

- 1) подання суб'єктом містобудування письмової заяви про проведення перевірки об'єкта будівництва або будівельної продукції за його бажанням;
- 2) необхідність проведення перевірки достовірності даних, наведених у повідомленні про початок виконання підготовчих робіт, повідомленні про початок виконання будівельних робіт, декларації про готовність об'єкта до експлуатації, протягом трьох місяців з дня подання зазначених документів;
- 3) виявлення факту самочинного будівництва об'єкта;
- 4) перевірка виконання суб'єктом містобудування вимог приписів органів державного архітектурно-будівельного контролю;

5) вимога головного інспектора будівельного нагляду центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, про проведення перевірки за наявності підстав, передбачених законом;

6) звернення фізичних чи юридичних осіб про порушення суб'єктом містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності;

7) вимога правоохоронних органів про проведення перевірки.

Повторне проведення позапланової перевірки за тим самим фактом (фактами), що був (були) підставою для раніше проведеної позапланової перевірки об'єкта будівництва чи суб'єктів містобудування, забороняється.

(частину першу статті 41 доповнено новим абзацом чотирнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Проведення позапланових перевірок з інших підстав, крім передбачених цією статтею, забороняється, крім позапланових перевірок, передбачених абзацом десятим цієї частини.

(частину першу статті 41 доповнено новим абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX, у зв'язку з цим абзац чотирнадцятий вважати абзацом шістнадцятим)

Підготовчі та будівельні роботи, які не відповідають вимогам законодавства, будівельним нормам і правилам, містобудівним умовам та обмеженням, затвердженому проекту або будівельному паспорту забудови земельної ділянки, виконуються без набуття права на їх виконання, підлягають зупиненню до усунення порушень законодавства у сфері містобудівної діяльності.

У разі систематичного (два і більше разів підряд) перешкоджання проведенню перевірки посадовим особам органу державного архітектурно-будівельного контролю, невиконання вимог приписів посадових осіб органів державного архітектурно-будівельного контролю щодо усунення порушень законодавства у сфері містобудівної діяльності, встановлених під час перевірки, а саме: порушень вимог містобудівної документації, містобудівних умов та обмежень, проектної документації на будівництво об'єкта, будівельних норм і правил, а також в інших випадках, визначених цим Законом, відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю звертається до суду із позовом про припинення права на виконання підготовчих або будівельних робіт.

(частину першу статті 41 доповнено абзацом сімнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Неподання органом державного архітектурно-будівельного контролю позову до суду про припинення права на виконання підготовчих або будівельних робіт протягом двох місяців з дня закінчення строку для усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил, визначеного у приписі про зупинення підготовчих або будівельних робіт, або постановлення судом ухвали про відмову у відкритті провадження у справі, про залишення позову (заяви) без розгляду, є підставою для відновлення виконання підготовчих та/або будівельних робіт (крім випадків, якщо підготовчі та/або будівельні роботи зупинені через ненабуття права на їх виконання).

(частину першу статті 41 доповнено абзацом вісімнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

Орган державного архітектурно-будівельного контролю використовує відомості з електронної системи з метою здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю.

(частину першу статті 41 доповнено абзацом дев'ятнадцятим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

(абзац дев'ятнадцятий частини першої статті 41 у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.06.2020 р. по 30.11.2020 р.)

2. Орган державного архітектурно-будівельного контролю розглядає відповідно до закону справи про адміністративні правопорушення та справи про правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

3. Посадові особи органів державного архітектурно-будівельного контролю під час перевірки мають право:

1) безперешкодного доступу до місць будівництва об'єктів та до об'єктів, що підлягають обов'язковому обстеженню;

2) складати протоколи про вчинення правопорушень, акти перевірок та накладати штрафи відповідно до закону;

3) у разі виявлення порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил, містобудівних умов та обмежень, затвердженого проекту або будівельного паспорта забудови земельної ділянки видавати обов'язкові для виконання приписи щодо:

а) усунення порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил;

б) зупинення підготовчих та будівельних робіт у випадках, визначених цим Законом;

(підпункт "б" пункту 3 частини третьої статті 41 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

4) проводити перевірку відповідності виконання підготовчих та будівельних робіт вимогам будівельних норм і правил, затвердженим проектним вимогам, рішенням, технічним умовам, своєчасності та якості проведення передбачених нормативно-технічною і проектною документацією зйомки, замірів, випробувань, а також ведення журналів робіт, наявності у передбачених законодавством випадках паспортів, актів та протоколів випробувань, сертифікатів та іншої документації;

5) проводити перевірку відповідності будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, що використовуються під час будівництва об'єктів, вимогам норм і правил згідно із законодавством;

6) залучати до проведення перевірок представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, експертних та громадських організацій (за погодженням з їх керівниками), фахівців галузевих науково-дослідних та науково-технічних організацій;

7) одержувати в установленому законодавством порядку від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, фізичних осіб інформацію та документи, необхідні для здійснення державного архітектурно-будівельного контролю.

Забороняється витребувати у суб'єктів містобудування інформацію та документи податкової, фінансової звітності, щодо оплати праці, руху коштів та інші, не пов'язані із здійсненням державного архітектурно-будівельного контролю;

8) вимагати у випадках, визначених законодавством, вибіркового розкриття окремих конструктивних елементів будинків і споруд, проведення зйомки і замірів, додаткових лабораторних та інших випробувань будівельних матеріалів, виробів і конструкцій;

9) забороняти за вмотивованим письмовим рішенням експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, не прийнятих в експлуатацію;

10) здійснювати фіксування процесу проведення перевірки з використанням фото-, аудіо- та відеотехніки;

11) здійснювати контроль за дотриманням порядку обстеження та паспортизації об'єктів, а також за реалізацією заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації.

На одному об'єкті будівництва, який є предметом державного архітектурно-будівельного контролю, приписи про усунення порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил, про зупинення підготовчих та будівельних робіт, а також складання протоколів про вчинення правопорушень та накладення штрафів можуть стосуватися кількох суб'єктів містобудування.

4. Орган державного архітектурно-будівельного контролю у своїй діяльності взаємодіє з органами виконавчої влади, що здійснюють контроль за дотриманням природоохоронних, санітарно-гігієнічних, протипожежних вимог, вимог у сфері охорони праці, енергозбереження та інших вимог, передбачених законом, а також з органами державної статистики, Національної поліції, прокуратури та іншими правоохоронними і контролюючими органами.

5. Забезпечення діяльності органу державного архітектурно-будівельного контролю та його працівників необхідними засобами здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

6. Посадові особи органів державного архітектурно-будівельного контролю підлягають обов'язковому державному страхуванню у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

7. Постанови органів державного архітектурно-будівельного контролю можуть бути оскаржені до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, або до суду.

8. У разі заподіяння шкоди, спричинення збитків внаслідок порушення працівниками органу державного архітектурно-будівельного контролю вимог, встановлених законами, а також вимог щодо перевірок суб'єкт господарювання може звернутися до суду із заявою про відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

9. Суб'єкт господарювання має право звернутися до суду щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності посадових осіб органу державного архітектурно-будівельного контролю.

(стаття 41 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 22.12.2011 р. N 4220-VI,
від 16.10.2012 р. N 5459-VI,
від 20.11.2012 р. N 5496-VI,
від 09.04.2015 р. N 320-VIII,
від 10.11.2015 р. N 766-VIII,
у редакції Закону України
від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

Стаття 41¹. Державний архітектурно-будівельний нагляд

1. Державний архітектурно-будівельний нагляд - це сукупність заходів, спрямованих на дотримання уповноваженими органами містобудування та архітектури, структурними підрозділами Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та виконавчими органами сільських, селищних, міських рад з питань державного архітектурно-будівельного контролю, іншими органами, що здійснюють контроль у сфері містобудівної діяльності (далі - об'єкти нагляду), вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил під час провадження ними містобудівної діяльності.

2. Державний архітектурно-будівельний нагляд здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, через головних інспекторів будівельного нагляду у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. З метою здійснення державного архітектурно-будівельного нагляду головні інспектори будівельного нагляду:

- 1) перевіряють законність рішень у сфері містобудівної діяльності, прийнятих об'єктами нагляду;
- 2) витребовують від органів державної влади, фізичних та юридичних осіб документи і матеріали щодо предмета нагляду, одержують інформацію з автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та баз даних, створених органами державної влади;
- 3) мають право безперешкодного доступу до місць будівництва об'єктів, приміщень, документів та матеріалів, необхідних для здійснення нагляду;
- 4) вимагають від органів державного архітектурно-будівельного контролю проведення перевірок у разі наявності ознак порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил;
- 5) залучають у разі потреби до здійснення нагляду фахівців підприємств, установ, організацій, контрольних і фінансових органів;
- 6) використовують відомості електронної системи.

(частину третю статті 41¹ доповнено пунктом 6
згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

4. У разі виявлення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, вчинених об'єктами нагляду, головні інспектори будівельного нагляду мають право:

- 1) видавати обов'язкові до виконання об'єктами нагляду приписи про усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності;
- 2) притягати посадових осіб об'єктів нагляду до відповідальності за вчинені правопорушення відповідно до закону;
- 3) ініціювати притягнення посадових осіб об'єктів нагляду до дисциплінарної відповідальності;
- 4) вносити подання про звільнення посадової особи об'єкта нагляду до органу, який здійснив його призначення;
- 5) вносити подання про позбавлення права виконувати певні види робіт посадової особи об'єкта нагляду до органу, яким таке право надавалося;
- 6) звертатися до суду з позовами про скасування рішень, прийнятих об'єктами нагляду, які порушують вимоги законодавства у сфері містобудівної діяльності, з подальшим оприлюдненням такої інформації на порталі електронної системи;

(абзац сьомий частини четвертої статті 41¹
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

7) зупиняти дію рішень, прийнятих об'єктами нагляду відповідно до визначених цим Законом повноважень, які порушують вимоги законодавства у сфері містобудівної діяльності (крім документів, що засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів), з одночасним поданням позову до суду про скасування такого рішення та подальшим оприлюдненням такої інформації на порталі електронної системи.

(частину четверту статті 41¹ доповнено новим абзацом восьмим згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX, у зв'язку з цим абзаци восьмий та дев'ятий вважати відповідно абзацами дев'ятим та десятим)

Зупинення дії рішення об'єкта нагляду тягне за собою зупинення до набрання законної сили судовим рішенням виконання підготовчих та/або будівельних робіт, право на виконання яких виникло на підставі рішення, яке зупинено.

Неподання органом державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду позову до суду про скасування рішення, прийнятого об'єктом нагляду, протягом двох місяців з дня видання припису про зупинення дії такого рішення або постановлення судом ухвали про відмову у відкритті провадження у справі, про залишення позову без розгляду, має наслідком відновлення дії рішення, прийнятого об'єктом нагляду, та відновлення права на виконання підготовчих та/або будівельних робіт.

Інформація про зупинення дії рішення, прийнятого об'єктом нагляду, доводиться до відома замовника шляхом оприлюднення відповідних відомостей на порталі електронної системи через електронний кабінет (у разі його наявності) та/або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, користувачами якої є замовник та головний інспектор будівельного нагляду, та у паперовій формі поштовим відправленням з описом вкладення (у разі відсутності електронного кабінету).

(абзац одинадцятий частини четвертої статті 41¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.06.2020 р. по 30.11.2020 р.)

У разі набрання законної сили рішенням суду про скасування рішення, прийнятого об'єктом нагляду з порушенням законодавства у сфері містобудівної діяльності, головний державний інспектор будівельного нагляду складає протокол відповідно до [Кодексу України про адміністративні правопорушення](#) стосовно посадової особи, рішення якої скасовано.

Інформація про притягнення до адміністративної відповідальності посадової особи об'єкта нагляду направляється голові відповідної місцевої державної адміністрації або відповідного органу місцевого самоврядування для прийняття рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності винної особи.

Відомості про притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб об'єктів нагляду не пізніше наступного робочого дня оприлюднюються на порталі електронної системи.

(абзац чотирнадцятий частини четвертої статті 41¹ у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX не застосовується з 01.06.2020 р. по 30.11.2020 р.)

За невиконання письмових вимог головних інспекторів будівельного нагляду посадові особи об'єктів нагляду несуть відповідальність відповідно до закону.

(абзаци дев'ятий, десятий частини четвертої статті 41¹ замінено сімома абзацами згідно із Законом України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, здійснює контроль за додержанням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками.

(Закон доповнено статтею 41¹ згідно із Законом України від 17.01.2017 р. N 1817-VIII)

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім:

1) частин третьої та четвертої статті 24, які набирають чинності з 1 січня 2013 року;

(підпункт 1 пункту 1 розділу V із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.11.2011 р. N 4052-VI)

2) частин другої - п'ятої статті 31, підпункту 2, абзаців п'ятого - одинадцятого підпункту 3, абзаців шостого - дев'ятого та п'ятнадцятого - сімнадцятого підпункту 5, абзаців другого - четвертого і восьмого підпункту 6, підпунктів 7 - 9, 13, абзаців другого - п'ятого підпункту 14, підпунктів 18 - 20 пункту 11 розділу V "Прикінцеві положення" цього Закону, які набирають чинності через три місяці з дня набрання чинності цим Законом;

3) частини третьої, абзацу сьомого частини дев'ятої статті 40, які набирають чинності з 1 січня 2013 року.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Генеральні плани населених пунктів, затверджені до набрання чинності цим Законом, є безстроковими.

4. Проекти забудови територій, розподілу територій, містобудівні обґрунтування з відповідними умовами та обмеженнями забудови земельних ділянок, будівельні паспорти, документи на введення об'єктів в експлуатацію та їх сертифікацію, розроблені та/або оформлені до набрання чинності цим Законом, можуть бути затверджені та використані після набрання чинності цим Законом.

Положення затверджених відповідно до цього пункту проектів забудови територій, розподілу територій, містобудівних обґрунтувань з відповідними умовами та обмеженнями забудови земельної ділянки враховуються під час розроблення, внесення змін та оновлення містобудівної документації на місцевому рівні.

5. Вихідні дані для проектування, експертні висновки до проектно-кошторисної документації на будівництво об'єктів, експертні висновки до проектів містобудівної документації, отримані до набрання чинності цим Законом, є чинними протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом.

Технічні умови для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, видані до дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії", є чинними:

(пункт 5 розділу V доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

для об'єктів, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, - не більше двох років з дня набрання чинності зазначеним Законом;

(пункт 5 розділу V доповнено абзацом третім згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

для об'єктів, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії, - не більше трьох років з дня набрання чинності зазначеним Законом.

(пункт 5 розділу V доповнено абзацом четвертим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

У разі, якщо замовник є суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, технічні умови для об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, видані такому

замовнику, є чинними на строк виконання зобов'язань щодо будівництва та введення об'єктів електроенергетики в експлуатацію відповідно до статті 9³ Закону України "Про альтернативні джерела енергії".

(пункт 5 розділу V доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

Технічні умови та договори про приєднання об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, до електричних мереж, видані/укладені до дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії", підлягають приведенню у відповідність із зазначеним Законом.

(пункт 5 розділу V доповнено абзацом шостим згідно із Законом України від 25.04.2019 р. N 2712-VIII)

6. До 1 січня 2015 року рішення щодо визначення та надання містобудівних умов і обмежень на територіях, де відповідно до цього Закону не затверджені плани зонування або детальні плани територій, приймають уповноважені органи містобудування та архітектури з урахуванням попередніх планувальних рішень у межах встановленого законодавством строку.

(пункт 6 розділу V із змінами, внесеними згідно із Законами України від 17.11.2011 р. N 4052-VI, від 19.09.2013 р. N 606-VII)

6¹. Встановити, що дія частин третьої та четвертої статті 24 цього Закону до 1 січня 2015 року не поширюється на території, де відповідно до цього Закону не затверджені плани зонування або детальні плани територій.

(розділ V доповнено пунктом 6¹ згідно із Законом України від 19.09.2013 р. N 606-VII)

6². Встановити, що дія частини третьої статті 24 цього Закону не поширюється на надання земельних ділянок на Алеї Героїв Небесної Сотні у місті Києві в користування Національному меморіальному комплексу Героїв Небесної Сотні - Музею Революції Гідності для будівництва, експлуатації та обслуговування меморіально-музейного комплексу.

(абзац перший пункту 6² розділу V у редакції Закону України від 06.02.2018 р. N 2276-VIII)

Будівництво меморіально-музейного комплексу має бути здійснено відповідно до проекту, розробленого за результатами відкритого конкурсу на кращий проект цього меморіально-музейного комплексу, проведеного в установленому Кабінетом Міністрів України порядку, та затвердженого з урахуванням результатів громадського обговорення конкурсних пропозицій.

Забороняється подальша зміна цільового призначення або власника (користувача) земельних ділянок, зазначених в абзаці першому цього пункту, та передача земельних ділянок (їх частин) чи приміщень меморіально-музейного комплексу в оренду та/або суборенду.

(абзац третій пункту 6² розділу V у редакції Закону України від 06.02.2018 р. N 2276-VIII)

(розділ V доповнено пунктом 6² згідно із Законом України від 21.02.2017 р. N 1854-VIII)

7. Якщо договором про пайову участь, який укладений до набрання чинності цим Законом, передбачена сплата пайової участі замовником будівництва (повністю або

частково) в обсягах інших, ніж визначено цим Законом, такий договір підлягає приведенню у відповідність із цим Законом.

Будь-які рішення органів місцевого самоврядування про надання замовником будівництва будь-яких послуг, передачу активів у будь-якій формі (матеріальній чи нематеріальній), передачу частини (відсоткової частки) площ прийнятих в експлуатацію об'єктів містобудування, крім пайової участі відповідно до цього Закону, прийняті до набрання чинності цим Законом, підлягають приведенню у відповідність із цим Законом.

8. Дозволи на виконання будівельних робіт, отримані до набрання чинності цим Законом, є чинними до завершення будівництва об'єкта.

Дозволи на виконання підготовчих робіт, отримані до набрання чинності цим Законом, є чинними до завершення їх виконання або до реєстрації декларації про початок виконання будівельних робіт чи отримання дозволу на виконання будівельних робіт.

9. Орган державного архітектурно-будівельного контролю безоплатно протягом 10 робочих днів з дня подання заяви власниками (користувачами) земельних ділянок, на яких розміщені об'єкти будівництва, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, за результатами технічного обстеження приймає в експлуатацію:

збудовані у період з 5 серпня 1992 року до 9 квітня 2015 року індивідуальні (садибні) житлові будинки, садові, дачні будинки загальною площею до 300 квадратних метрів, а також господарські (присадибні) будівлі і споруди загальною площею до 300 квадратних метрів;

збудовані до 12 березня 2011 року будівлі і споруди сільськогосподарського призначення.

(абзаци перший - п'ятий пункту 9 розділу V замінено трьома абзацами згідно із Законом України від 22.03.2018 р. N 2363-VIII, у зв'язку з цим абзаци шостий та сьомий вважати відповідно абзацами четвертим та п'ятим)

Порядок прийняття в експлуатацію таких об'єктів і проведення технічного обстеження визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування. При цьому технічне обстеження індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків загальною площею до 300 квадратних метрів включно, господарських (присадибних) будівель і споруд загальною площею до 100 квадратних метрів включно проводиться в ході їх технічної інвентаризації з відповідною відміткою в технічному паспорті.

До власників (користувачів) земельних ділянок, які відповідно до цього пункту подали документи про прийняття в експлуатацію збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт об'єктів будівництва, штрафні санкції за виконання будівельних робіт без отримання документів, що дають право на їх виконання, та за експлуатацію або використання об'єктів будівництва, не прийнятих в експлуатацію, не застосовуються.

(пункт 9 розділу V у редакції Законів України від 20.11.2012 р. N 5496-VI, від 13.01.2015 р. N 92-VIII)

9¹. Установити, що:

(абзац перший пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

1) на період до утворення (визначення) місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування органів державного архітектурно-будівельного

контролю повноваження, визначені цим Законом, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду;

(абзац другий пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

2) органи державного архітектурно-будівельного контролю утворюються (визначаються) Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями і органами місцевого самоврядування виходячи з можливостей та потреб відповідних територій;

(абзац третій пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 16.05.2015 р.)

3) органи державного архітектурно-будівельного контролю діють на підставі примірного положення про них, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до цього Закону;

(абзац четвертий пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

4) за зверненням відповідного органу місцевого самоврядування до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, створюється спільна комісія з передачі відповідної документації та вирішення питань, пов'язаних з утворенням та функціонуванням органу державного архітектурно-будівельного контролю.

(абзац п'ятий пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

Орган державного архітектурно-будівельного контролю починає здійснювати повноваження, визначені Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства", на наступний день після затвердження акта спільної комісії.

(абзац шостий пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

Документи, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, отримані та чинні на день набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства", є чинними до завершення будівництва об'єктів.

(абзац сьомий пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

Внесення змін до таких документів, їх анулювання, а також державний архітектурно-будівельний контроль та прийняття в експлуатацію об'єктів, що споруджуються на підставі таких документів, здійснюють органи державного архітектурно-будівельного контролю, визначені статтями 6 та 7 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності". У разі встановлення під час перевірки порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності щодо таких об'єктів відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду звертається до суду із позовом про припинення прав на виконання підготовчих та будівельних робіт.

(абзац восьмий пункту 9¹ розділу V у редакції Закону України від 09.04.2015 р. N 320-VIII набирає чинності з 01.09.2015 р.)

(абзац восьмий пункту 9¹ розділу V
у редакції Закону України від 17.10.2019 р. N 199-IX)

10. Визнати таким, що втратив чинність, [Закон України "Про планування і забудову територій"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 31, ст. 250 із наступними змінами).

11. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) [частину п'яту статті 81 Цивільного процесуального кодексу України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., NN 40 - 42, ст. 492) доповнити абзацом третім такого змісту:

"Не підлягають оплаті витрати на інформаційно-технічне забезпечення у справах, в яких у випадках, встановлених законом, представництво інтересів держави в суді здійснюють Державна архітектурно-будівельна інспекція України або її територіальні органи";

2) у [Законі України "Про охорону навколишнього природного середовища"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., N 41, ст. 546; 2000 р., N 27, ст. 213; 2007 р., N 34, ст. 444; 2009 р., N 30, ст. 428):

пункт "є" статті 3 викласти в такій редакції:

"є) обов'язковість надання висновків державної екологічної експертизи";

частину другу статті 26 виключити;

у частині першій статті 27:

у пункті "а" слова "та інша передпланова і передпроектна документація" виключити;

пункт "б" виключити;

у статті 28:

друге речення частини першої викласти в такій редакції: "Експертиза проектів будівництва проводиться відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

пункт "б" частини другої виключити;

у пункті "д" частини другої статті 68 слово "будівництві" виключити;

3) у [Законі України "Про інвестиційну діяльність"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., N 47, ст. 646; 1998 р., N 33, ст. 226; 2002 р., N 15, ст. 100; 2007 р., N 34, ст. 444; 2009 р., N 19, ст. 257; 2010 р., N 34, ст. 486):

у частині першій статті 8:

абзаци третій і четвертий викласти в такій редакції:

"одержати дозвіл на виконання будівельних робіт у випадках та порядку, встановлених Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності";

одержати позитивний висновок експертизи проекту будівництва у випадках та порядку, встановлених статтею 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"одержати позитивний висновок державної експертизи інвестиційної програми (проекту) у випадках та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України";

статтю 15 викласти в такій редакції:

"Стаття 15. Державна експертиза інвестиційних програм (проектів)

1. Обов'язковій державній експертизі підлягають інвестиційні програми (проекти), що реалізуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних підприємств, установ та організацій, а також за рахунок кредитів, наданих під державні гарантії.

2. Державна експертиза інвестиційних програм (проектів) проводиться в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

4) у [Законі України "Про основи містобудування"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 52, ст. 683; 2001 р., N 16, ст. 76; 2003 р., N 30, ст. 247; 2007 р., N 34, ст. 444; 2008 р., N 48, ст. 358; 2010 р., N 5, ст. 41):

статті 3, 4, 22 і 23 виключити;

в абзаці другому статті 5 слова "регіональних і місцевих правил забудови" виключити;

у статті 8:

в абзаці четвертому слова "регіональних та місцевих правил забудови" виключити;

в абзаці дев'ятому слова "регіональних та місцевих правил забудови населених пунктів" виключити;

у частині першій статті 10:

в абзаці третьому слова "регіональних, місцевих правил забудови" виключити;

абзац п'ятий виключити;

у статті 11:

абзац п'ятий частини першої виключити;

у частині другій слова "регіональних, місцевих правил забудови населених пунктів та територій області (крім міст обласного значення)" замінити словами "відповідної містобудівної документації";

статтю 12 викласти в такій редакції:

"Стаття 12. Компетенція сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів у сфері містобудування"

До компетенції сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування на відповідній території належить затвердження відповідно до законодавства місцевих програм, генеральних планів відповідних населених пунктів, планів зонування територій, а за відсутності затверджених в установленому законом порядку планів зонування території - детальних планів територій.

Крім повноважень, зазначених у частині першій цієї статті, відповідна місцева рада утворює у складі виконавчого комітету ради орган з питань містобудування та архітектури.

Місцеві ради вирішують інші питання у сфері містобудування відповідно до закону, а також можуть делегувати вирішення питань, що належать до їх компетенції, своїм виконавчим органам або відповідним місцевим державним адміністраціям.

До компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування належать:

затвердження детальних планів територій за наявності затверджених в установленому законом порядку планів зонування території;

визначення територій для містобудівних потреб;

внесення пропозицій щодо встановлення і зміни меж населених пунктів відповідно до закону";

у частині другій статті 13:

абзац п'ятий виключити;

в абзаці шостому слова "здійснення державного контролю за використанням земель, визначених для містобудівних потреб" виключити;

у статті 14:

у частині першій:

абзац другий викласти у такій редакції:

"визначення території для містобудівних потреб згідно з рішенням відповідної ради";

у абзаці четвертому слова "у разі делегування їм таких повноважень відповідними радами" виключити;

в абзаці п'ятому слова "місцевих правил забудови населених пунктів" виключити;

частину другу виключити;

абзац шостий частини другої статті 17 викласти в такій редакції:

"вирішення питань щодо вилучення (викупу), передачі (надання) земельних ділянок у власність чи користування громадян та юридичних осіб";

у статті 21:

у частині першій слова "і вибір земель" та "місцевих правил забудови" виключити;

частину четверту виключити;

у частині п'ятій слова "та вибір земель" виключити;

5) підпункт 5 пункту 11 розділу V втратив чинність

(у зв'язку з втратою чинності Законом України від 17.12.93 р. N 3745-XII згідно з Кодексом цивільного захисту України від 02.10.2012 р. N 5403-VI)

6) у Законі України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., N 27, ст. 218; 2006 р., N 5 - 6, ст. 74, N 22, ст. 199; 2007 р., N 34, ст. 444; 2010 р., N 34, ст. 486):

в абзаці шістнадцятому статті 1 слова "проекти будівництва" виключити;

абзац п'ятий статті 11 виключити;

друге речення частини першої статті 12 викласти в такій редакції: "Експертиза проектів будівництва проводиться відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

частину третю статті 15 викласти в такій редакції:

"Затвердження норм проектування, розроблення, виготовлення і використання нових машин, механізмів, устаткування, інших засобів виробництва, впровадження нових технологій здійснюються за погодженням з органами державної санітарно-епідеміологічної служби";

у пункті "д" частини першої статті 41 слова "забудову та інші види землекористування" виключити;

у пункті "б" частини першої статті 42 слова "за проектами, що не мають позитивного висновку за результатами державної санітарно-епідеміологічної експертизи, та" виключити;

7) у Законі України "Про енергозбереження" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., N 30, ст. 283; 2006 р., N 15, ст. 126):

у пункті "б" статті 22 слова "умовне паливо" замінити словами "умовне паливо - за рішенням замовника у разі надання преференцій (субсидій, податкових або фінансово-

кредитних пільг) за рахунок бюджетних коштів";

частину третю статті 23 викласти в такій редакції:

"Державна експертиза з енергозбереження проводиться уповноваженим Кабінетом Міністрів України органом. Експертиза проектів будівництва проводиться відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

у першому реченні частини другої статті 24 слова "не прийнятих в експлуатацію" виключити;

у пункті "д" частини другої статті 27 слово "будівництві" виключити;

8) підпункт 8 пункту 11 розділу V втратив чинність

(у зв'язку з втратою чинності Законом України від 09.02.95 р. N 45/95-ВР згідно із Законом України від 23.05.2017 р. N 2059-VIII, який вводиться в дію з 18.12.2017 р.)

9) у статті 40 Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 12, ст. 81):

у частині першій слова "Техніко-економічне обґрунтування і проекти будівництва, реконструкції, зняття з експлуатації, матеріали" замінити словом "Матеріали";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Експертиза проектів будівництва проводиться відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності".

У зв'язку з цим частини третю - шосту вважати відповідно частинами четвертою - сьомою;

10) у Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., N 24, ст. 170 із наступними змінами):

у частині першій статті 31:

у підпункті 10 пункту "а" слова "місцевих правил забудови населених пунктів" виключити;

у підпункті 1 пункту "б" слова "встановленому законодавством" замінити словами "та у випадках, встановлених законом";

у пункті 1 частини третьої статті 43 слова "забудови і" виключити;

частину третю статті 51 доповнити реченням такого змісту: "Міська рада утворює у складі виконавчого комітету ради орган з питань містобудування та архітектури";

11) у Законі України "Про архітектурну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 31, ст. 246; 2004 р., N 22, ст. 184; 2006 р., N 22, ст. 184, N 39, ст. 342; 2007 р., N 34, ст. 444; 2008 р., N 48, ст. 358; 2009 р., N 19, ст. 257):

у статті 1:

абзац сьомий виключити;

доповнити абзацом п'ятнадцятим такого змісту:

"саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності - неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб за відповідним напрямом підприємницької чи професійної діяльності, які в установленому порядку набули відповідного статусу";

у статті 3 слова "Про планування і забудову територій" замінити словами "Про регулювання містобудівної діяльності";

у статті 4:

абзац другий викласти в такій редакції:

"підготовку містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки у випадках і порядку, передбачених законодавством";

абзац четвертий викласти в такій редакції:

"пошук архітектурного рішення, розроблення, погодження у визначених законом випадках і затвердження проекту";

статтю 5 виключити;

у частині четвертій статті 6, частині першій статті 10, абзаці другому частини першої статті 26 слова "місцевих правил забудови населених пунктів" виключити;

статтю 7 викласти в такій редакції:

"Стаття 7. Розроблення та затвердження проекту об'єкта архітектури

Проект об'єкта архітектури розробляється під керівництвом або з обов'язковою участю архітектора, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Проект об'єкта архітектури завіряється підписом і скріплюється особистою печаткою архітектора, який має кваліфікаційний сертифікат.

Проектна документація на будівництво об'єктів, розроблена відповідно до містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, не підлягає погодженню з відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, органами охорони культурної спадщини, державної санітарно-епідеміологічної служби і природоохоронними органами.

Проекти об'єктів архітектури затверджуються замовником. Затвердження проектів об'єктів архітектури, які споруджуються із залученням державних коштів, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Перед затвердженням проектів у випадках, визначених статтею 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", проводиться їх експертиза.

До проведення експертизи архітектурного рішення проекту об'єкта архітектури обов'язково залучається архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Внесення змін до затвердженого проекту проводиться виключно за згодою архітектора - автора проекту, а в разі відхилення від технічних умов - за погодженням з підприємствами, установами та організаціями, які надали такі технічні умови, та замовником.

Внесення до затвердженого проекту змін, пов'язаних із зміною норм і правил, здійснюється за згодою замовника, якщо інше не передбачено законом.

Особи, які беруть участь у розробленні проектів, не мають права проводити експертизу зазначених проектів, погоджувати їх або надавати дозвіл на виконання будівельних робіт за такими проектами.

Забороняється вимагати від замовників рішення архітектурно-містобудівної ради для подальшого розгляду і погодження проектної документації";

частину першу статті 9 викласти в такій редакції:

"Будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт) об'єкта архітектури здійснюється відповідно до затвердженої проектної документації, норм і правил у порядку, визначеному Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності";

статті 12 і 15 виключити;

у частині п'ятій статті 14 слова "та місцевих правил забудови" виключити;

розділ III доповнити статтею 16¹ такого змісту:

"Стаття 16¹. Саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності

В Україні можуть створюватися і діяти саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності.

Неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб, що провадять підприємницьку та професійну діяльність, набувають статусу саморегулівних організацій з дня їх реєстрації **центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування**, і внесення відомостей про них до державного реєстру саморегулівних організацій у сфері архітектурної діяльності.

Саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності визначають правила підприємницької та професійної діяльності, обов'язкові для виконання всіма членами таких організацій, а також передбачають механізм відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок надання членами саморегулівної організації товарів, виконання робіт (послуг) неналежної якості.

Саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності можуть на підставі делегованих повноважень проводити професійну атестацію виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, та залучатися до ліцензування господарської діяльності членів саморегулівної організації.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, визначає порядок реєстрації таких організацій і здійснює контроль за їх діяльністю";

статті 17 і 18 викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Ліцензування та професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури

Господарська діяльність, пов'язана із створенням об'єкта архітектури, підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства.

Порядок ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, визначається Кабінетом Міністрів України.

Органами ліцензування є Державна архітектурно-будівельна інспекція України та її територіальні органи.

Відповідальні виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, проходять професійну атестацію. Перелік таких видів робіт (послуг) і порядок професійної атестації встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, проводиться **центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування**. Повноваження щодо проведення професійної атестації можуть бути делеговані саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності. Саморегулівна організація набуває делегованих їй повноважень з дня опублікування **центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування**, рішення про надання (делегування) таких повноважень в офіційному виданні, визначеному таким органом.

До професійної атестації допускаються громадяни, які:

здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста, магістра за напрямом професійної атестації, мають стаж роботи за фахом не менш як три роки;

не здобули вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст, магістр за напрямом професійної атестації, але мають стаж роботи у сфері містобудування не менш як десять років.

Громадянам, які пройшли професійну атестацію, видається відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Громадяни, які одержали відповідний кваліфікаційний сертифікат, можуть виконувати окремі види робіт (послуг), пов'язані із створенням об'єкта архітектури, без відповідної ліцензії, мають особисту печатку та несуть відповідальність за неналежне виконання робіт (послуг), право виконання яких визначено кваліфікаційним сертифікатом, та порушення вимог законодавства, будівельних норм і правил.

Відомості про особу, яка отримала кваліфікаційний сертифікат, вносяться до реєстру атестованих осіб.

Форма кваліфікаційного сертифіката, порядок внесення плати за проведення професійної атестації та її розміри затверджуються [центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування](#).

Стаття 18. Атестаційна архітектурно-будівельна комісія

Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, здійснюється Атестаційною архітектурно-будівельною комісією.

Атестаційна архітектурно-будівельна комісія:

визначає рівень кваліфікації і знань фахівців, їх спеціалізацію;

видає відповідні кваліфікаційні сертифікати, скасовує рішення про їх видачу;

може утворювати секції за видами робіт (послуг) та професійної спеціалізації;

здійснює інші повноваження відповідно до [Положення](#) про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію, що затверджується [центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування](#)";

у статті 22:

абзац третій викласти в такій редакції:

"за дорученням замовника одержувати в установленому порядку містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки і технічні умови щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури";

в абзаці п'ятому слова "вихідних даних на проектування" замінити словами "містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки";

у статті 23:

абзац третій викласти в такій редакції:

"затверджувати проект, якщо він не суперечить законодавству, містобудівним умовам та обмеженням забудови земельної ділянки";

в абзаці четвертому слова "завдання на проектування" виключити;

у частині другій статті 26 слова "регіональним і місцевим правилам забудови" виключити;

частину другу статті 27 викласти в такій редакції:

"Замовники, крім виконання обов'язків, зазначених у частині першій цієї статті, також зобов'язані передавати один комплект проектної документації, за якою збудовано об'єкт архітектури, власникові такого об'єкта для постійного зберігання";

в абзаці другому статті 28 слова "встановлених місцевими правилами забудови населених пунктів" виключити;

у тексті Закону слова "замовник (забудовник)" в усіх відмінках і числах замінити словом "замовник" у відповідному відмінку і числі;

12) у [Законі України "Про природні монополії"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 30, ст. 238; 2009 р., N 19, ст. 257):

статтю 7 доповнити частиною другою такого змісту:

"В умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства";

частину першу статті 10 після абзацу шостого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"надавати на вимогу органів місцевого самоврядування інформацію про наявні потужності із забезпечення об'єктів будівництва та інженерні мережі (споруди);

забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством".

У зв'язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами дев'ятим і десятим;

частину першу статті 17 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"систематичне надання недостовірної інформації у складі технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва або відмову в наданні технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва, або порушення строку їх надання; неукладення договору про забезпечення об'єкта будівництва на підставі технічних умов або непідключення об'єкта будівництва до інженерних мереж згідно з технічними умовами та укладеним договором про забезпечення об'єкта будівництва - у розмірі десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

13) у [пункті 19 статті 5](#), [пункті 9 частини першої](#) та [пункті 7 частини другої статті 6 Закону України "Про охорону культурної спадщини"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 39, ст. 333; 2005 р., N 5, ст. 114; із змінами, внесеними [Законом України від 9 вересня 2010 року N 2518-VI](#)) слово "будівельних" виключити;

14) у [статті 21 Закону України "Про охорону праці"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., N 2, ст. 10; 2007 р., N 34, ст. 444; 2009 р., N 44, ст. 654; 2010 р., N 28, ст. 353, N 34, ст. 486; із змінами, внесеними [Законом України від 23 вересня 2010 року N 2562-VI](#)):

у частині другій:

у другому реченні слова "будівництво, реконструкція, технічне переоснащення тощо виробничих об'єктів, інженерних інфраструктур об'єктів соціально-культурного призначення" виключити;

останнє речення викласти в такій редакції: "Експертиза проектів будівництва проводиться відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

[у частині сімнадцятій](#) слова "Експертиза проектів" замінити словами "Експертиза проектної та іншої документації на виготовлення і впровадження нових технологій і засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту", а слова "прийняття їх в експлуатацію" виключити;

(абзац п'ятий підпункту 14 пункту 11 розділу V із змінами, внесеними згідно із [Законом України від 19.05.2011 р. N 3395-VI](#))

частину дванадцяту виключити;

15) у [статті 53 Закону України "Про землеустрій"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., N 36, ст. 282):

пункт "а" частини третьої викласти у такій редакції:

"а) цільове призначення земель";

доповнити частинами четвертою та п'ятою такого змісту:

"Проекти землеустрою можуть передбачати також формування земельних ділянок державної та комунальної власності за рахунок земель, не наданих у користування.

Проекти землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів підлягають погодженню комісіями з розгляду питань, пов'язаних з погодженням документації із землеустрою, та затверджуються сільськими, селищними, міськими радами";

16) у [Законі України "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., N 52, ст. 377; 2006 р., N 13, ст. 110; 2009 р., N 17, ст. 236; 2010 р., N 34, ст. 486):

абзаци вісімнадцятий - двадцять третій статті 2 виключити;

частину третю статті 9 виключити;

у частині третій та абзаці другому частини четвертої статті 11 слова "та проектної декларації" і "визначених у проектній декларації" виключити;

у частині першій статті 13:

абзаци третій і п'ятнадцятий виключити;

в абзаці вісімнадцятому слова "зазначених у проектній декларації" виключити;

у статті 14:

в абзаці дев'ятому частини п'ятої слова "відповідно до проектної декларації" виключити;

у частині сьомій:

абзац шостий доповнити словами "або реєстрацію декларації про початок виконання будівельних робіт";

абзац восьмий виключити;

у статті 16:

у частині четвертій:

абзац шостий доповнити словами "або зареєстрована декларація про початок виконання будівельних робіт";

абзац восьмий виключити;

частини п'яту і шосту виключити;

у частині десятій слова "зазначених у проектній декларації" виключити;

у частині шостій статті 24:

абзац другий виключити;

в абзаці третьому слова "у відповідності з проектною декларацією" виключити;

17) у [Законі України "Про оренду землі"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 10, ст. 102):

статтю 19 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Після завершення будівництва та прийняття об'єкта в експлуатацію добросовісний орендар земельної ділянки, наданої для потреб будівництва та обслуговування відповідного об'єкта, має право на першочергове укладення договору оренди землі на строк до 50 років або припинення дії договору оренди землі".

У зв'язку з цим частини другу та третю вважати відповідно частинами третьою та четвертою;

в абзаці третьому частини першої статті 24 слова "у тому числі місцевих правил забудови населених пунктів" виключити;

статтю 33 викласти в такій редакції:

"Стаття 33. Поновлення договору оренди землі

По закінченню строку, на який було укладено договір оренди землі, орендар, який належно виконував обов'язки за умовами договору, має переважне право перед іншими особами на укладення договору оренди землі на новий строк (поновлення договору оренди землі).

Орендар, який має намір скористатися переважним правом на укладення договору оренди землі на новий строк, зобов'язаний повідомити про це орендодавця до спливу строку договору оренди землі у строк, встановлений цим договором, але не пізніше ніж за місяць до спливу строку договору оренди землі.

До листа-повідомлення про поновлення договору оренди землі орендар додає проект додаткової угоди.

При поновленні договору оренди землі його умови можуть бути змінені за згодою сторін. У разі недосягнення домовленості щодо орендної плати та інших істотних умов договору переважне право орендаря на укладення договору оренди землі припиняється.

Орендодавець у місячний термін розглядає надісланий орендарем лист-повідомлення з проектом додаткової угоди, перевіряє його на відповідність вимогам закону, узгоджує з орендарем (за необхідності) істотні умови договору і, за відсутності заперечень, приймає рішення про поновлення договору оренди землі (щодо земель державної та комунальної власності), укладає з орендарем додаткову угоду про поновлення договору оренди землі. За наявності заперечень орендодавця щодо поновлення договору оренди землі орендарю направляється лист-повідомлення про прийняте орендодавцем рішення.

У разі якщо орендар продовжує користуватися земельною ділянкою після закінчення строку договору оренди і за відсутності протягом одного місяця після закінчення строку договору листа-повідомлення орендодавця про заперечення у поновленні договору оренди землі такий договір вважається поновленим на той самий строк і на тих самих умовах, які були передбачені договором. У цьому випадку укладання додаткової угоди про поновлення договору оренди землі здійснюється із:

власником земельної ділянки (щодо земель приватної власності);

уповноваженим керівником органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування без прийняття рішення органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування про поновлення договору оренди землі (щодо земель державної або комунальної власності).

Керівник органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, який уповноважений підписувати додаткову угоду до договору оренди землі щодо земельної ділянки державної або комунальної власності, визначається рішенням цього органу.

Додаткова угода до договору оренди землі про його поновлення має бути укладена сторонами у місячний строк в обов'язковому порядку.

Відмова, а також наявне зволікання в укладенні додаткової угоди до договору оренди землі може бути оскаржено в суді.

У разі зміни межі або цільового призначення земельної ділянки поновлення договору оренди землі здійснюється у порядку одержання земельної ділянки на праві оренди";

18) у частині першій статті 31 Закону України "Про телекомунікації" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 12, ст. 155) слова "у випадках і в порядку, встановлених законодавством" замінити словами "відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

19) у Законі України "Про охорону археологічної спадщини" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 26, ст. 361; 2011 р., N 4, ст. 22):

в абзаці шостому статті 7 слова "відповідно до закону" замінити словами "у випадках, передбачених законом";

статтю 9¹ виключити;

у тексті Закону слово "будівельних" виключити;

20) підпункт 20 пункту 11 розділу V втратив чинність

(у зв'язку з втратою чинності Законом України від 24.06.2004 р. N 1859-IV згідно з Кодексом цивільного захисту України від 02.10.2012 р. N 5403-VI)

21) у Законі України "Про благоустрій населених пунктів" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., N 49, ст. 517; 2008 р., N 48, ст. 358; 2010 р., N 5, ст. 41):

в абзаці четвертому частини першої статті 1, статті 14 слова "місцевих правил забудови" виключити;

пункт 10 частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

"10) визначення обсягів пайової участі власників будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення в утриманні об'єктів благоустрою";

пункт 1 частини першої статті 16 викласти в такій редакції:

"1) виконувати роботи без дозволу в разі, якщо обов'язковість його отримання передбачена законом";

у частині другій статті 23 слова "регіональних і місцевих правил забудови" виключити;

статтю 27 виключити;

частину третю статті 28 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Не потребує отримання дозволу (ордера) на видалення зелених насаджень виконання робіт на підставі одного з документів, визначених частиною першою статті 34 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

частину третю статті 34 доповнити абзацом такого змісту:

"Правила не можуть передбачати обов'язок фізичних і юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також повноважень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, підприємств, установ, організацій, утворених такими органами, видавати зазначені документи";

22) у частині другій статті 4 Закону України "Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., N 10, ст. 88) слова "і місцевими правилами забудови" виключити;

23) у Законі України "Про будівельні норми" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., N 5, ст. 41):

частину п'яту статті 10 доповнити трьома реченнями такого змісту: "Для забезпечення гармонізації нормативної бази України з нормативною базою Європейського Союзу встановлюється період одночасної дії будівельних норм, розроблених на основі національних технологічних традицій, та будівельних норм, гармонізованих з

нормативними документами Європейського Союзу (або інших будівельних норм, кодів). Порядок застосування зазначених норм визначається Кабінетом Міністрів України. Обґрунтовані відхилення від будівельних норм, що забезпечують дотримання встановлених вимог безпеки у спосіб, не передбачений будівельними нормами, можуть бути погоджені суб'єктом нормування відповідно до встановленого ним порядку";

частину першу статті 11 доповнити реченням такого змісту: "Міжнародні, регіональні та національні (державні) будівельні норми, правила інших держав застосовуються в Україні відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України";

24) пункт 42 частини першої статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року N 7-93 "Про державне мито" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 13, ст. 113; 2000 р., N 46, ст. 398; 2007 р., N 34, ст. 444) викласти в такій редакції:

"42) Державна архітектурно-будівельна інспекція України та її територіальні органи".

12. Кабінету Міністрів України:

1) внести у місячний строк з дня опублікування цього Закону до Верховної Ради України проект закону щодо персоніфікації відповідальності за негативні наслідки, спричинені допущеними порушеннями будівельних норм і правил у процесі проектування, експертизи проектів та будівництва об'єктів містобудування;

2) у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

внести до Верховної Ради України проект закону щодо скорочення до 60 днів строку відведення земельних ділянок для містобудівних потреб.

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ

17 лютого 2011 року

N 3038-VI